



KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

Raport Përfundimtar për Auditimin e ushtruar në “Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, pranë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë”

RAPORT PËRFUNDIMTAR I AUDITIMIT

“Mbi treguesit e borxhit publik për vitin 2019”

Tiranë, më Tetor 2020

NR	PËRMBATJA.	FAQE
I.	PËRMBLEDHJA EKZEKUTIVE	3
I.1.	Përshkrim i shkurtër i Projektit të Auditimit	3
I.2.	Përshkrim i gjetjeve kryesore dhe rekomandimeve	3
I.3.	Konkluzioni i përgjithshëm dhe Opinioni i auditimit	6
II.	HYRJA	9
	Objekti i auditimit	10
	Qëllimi i auditimit	10
	Identifikimi i çështjes	10
	Përgjegjësitë e strukturave drejtuese	10
	Përgjegjësitë e audituesve	10
	Kriteret e vlerësimit	10
	Standardet e auditimit	10
	Metodat e auditimit	10
	Dokumentimi i auditimit	10
III.	PËRSHKRIMI I AUDITIMIT	11
III.1.	Informacion i përgjithshëm	11
III.2.	Përshkrim i auditimit sipas drejtimeve të auditimit	
B.	<i>Struktura e Drejtorisë së Borxhit dhe përshtatshmëria e saj në funksion të arritjes së menaxhimit të kujdesshëm të borxhit, sistemet e kontrollit.</i>	13
C.	<i>Auditimi mbi planifikimin dhe realizimin e treguesve të borxhit publik.</i>	32
D.	<i>Paraqitja e treguesve të borxhit në tabelën fiskale dhe Raportin e Zbatimit të Buxhetit për vitin 2019.</i>	35
E.	<i>Auditimi i zbatimit të rekomandimeve të lëna nga auditimet e mëparshme.</i>	62
IV.	GJETJET DHE REKOMANDIMET	67
V.	ANEKSE	73
VI.	DOKUMENTACIONI SHOQËRUES	90

I. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

I.1 Përshkrim i shkurtër i auditimit

Nga auditimi në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndhmës së Huaj, pranë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë ushtruar sipas programit të auditimit ne 344/1 datë 15.04.2020 “Mbi treguesit e borxhit publik për vitin 2019” është konstatuar se në përgjithësi veprimtaria e huamarrjes, planifikimit dhe raportimit të borxhit publik për vitin 2019 është në linjë me objektivat afatmesëm të menaxhimit të borxhit publik, pavarësisht se niveli i treguesit të borxhit publik ndaj prodhimit të brendshëm bruto rezulton larg objektivave strategjike të vendosura në Strategjinë për Menaxhimin e Financave Publike. Nga ana tjetër, niveli i rritur i detyrimeve të prapambetura dhe angazhimet e marra nga Buxheti i Shtetit për vitet në vijim rrisin presionin për rritjen e treguesit të borxhit publik ndaj prodhimit të brendshëm bruto. Detyrimet e prapambetura si shpenzime të pa financuar me emetim borxhi nuk përfshihen në llogaritjen e treguesit të borxhit publik ndaj prodhimit të brendshëm bruto. Nga ana tjetër, përveç efektit të detyrimeve të prapambetura, gjatë vitit 2019 nga ana e MFE nuk është financuar me bono thesari 6-mujore humbja nga rivlerësimi nga kursi i këmbimit të Bankës së Shqipërisë, duke nënvlerësuar stokun e borxhit në fund të vitit me rreth 6.8 miliard lekë. Realizimi i huamarrjes përgjatë vitit 2019 paraqitet brenda kufijve të miratuar në tregun e brendshëm ndërkohë që rezulton me tejkalim të planit në disbursimet e projekteve më financim të huaj.

Një vëmendje e shtuar kërkohet të adresohet në administrimin e marrëdhënieve të nënhuasë dhe garancive jo performuese duke marrë në konsideratë shkallën e rritjes së detyrimeve që njësitë përfituese kanë ndaj Buxhetit të Shtetit. Për gjatë vitit 2019 rritja vjetore e të drejtave për të arkëtuar nga nënhuatë vlerësohet në rreth 6.1 miliard lekë ndërkohë që rritja e të drejtave për të arkëtuar nga garancitë vlerësohet në rreth 2.6 miliard lekë. Ekzistenca e këtyre anomalive kërkon një bashkëpunim ndërinsitucional për zgjidhjen e ngërçit të krijuar kryesisht në sektorin energjitik me detyrimet e ndëryllta ndërmjet kompanive me kapital shtetëror si dhe rritjen e kontrollit e mbikëqyrjes së këtyre entiteteve me qëllim mirëadministrimin e risqeve ekstrabuxhetore.

Sistemet e kontrollit paraqiten problematike kushtëzuar nga mbingarkesa në detyra, ndryshimet e shpeshta të strukturës, dhe ekzistenca e vendeve vakante kryesisht në nivele drejtuese përgjatë periudhës objekt auditimi.

I.2 Përmbledhje e gjetjeve dhe rekomandimeve kryesore nga auditimi

Nr.	Përmbledhja e gjetjes	Referenca në RPA	Rëndësia	Rekomandimi
1	Gjatë vitit 2019 nuk është emetuar bono thesari 6-mujore për mbulimin e humbjeve nga kursi i këmbimit në shumën 6,874,170,793.33 lekë me efekt në nënvlerësimin e stokut të borxhit në fund të vitit 2019. Banka e Shqipërisë me shkresë nr. 181/1 datë 03.04.2019 ka vendosur në dijeni MFE se në përfundim të procesit të auditimit të pasqyrave	Pika D	E lartë	Nga ana e MFE të kryhen veprimet e rregulluese duke e raportuar stokun e borxhit publik me përfshirjen e bonos përkatëse 6-mujore në regjistrin e borxhit dhe treguesit e borxhit

	financiare të BSH llogaria “Rezerva e Rivlerësimit të Valutave” në mbyllje të vitit financiar 2018 ka rezultuar me gjendje negative 6,874,170,793.33 lekë, për të cilën në zbatim të dispozitave ligjore përkatëse ka kërkuar mbulimin e saj me emetim të bonove të thesarit 6-mujore. Në vijim, në afatin e maturimit, nga ana e BSH me shkresë nr. 3088/1 datë 04.12.2019 drejtuar MFE është kërkuar riemetimi i titullit 6-mujor që maturohet në 13.12.2019, nëpërmjet rinovimit me çmim blerje të instrumentit me vlerë 6,874,170,793.33 lekë. Nga auditimi konstatohet se emetimi i këtij instrumenti nuk është realizuar sipas kërkesës së BSH. Me qëllim trajtimin e situatës nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm të MFE është drejtuar memo Ministrit të MFE ku është vendosur në dijeni dhe është sugjeruar rikonsiderimi i rinovimit në muajin Janar 2020 duke qenë se rinovimi nga data 15.12.2019-31.12.2019 ka efekt rritës tek niveli i borxhit dhe stoku i tij në zbatim të Ligjit të Buxhetit për vitin 2019.			publik. Të rishikohet marrëveshja me Bankën e Shqipërisë në mënyrë që të parashikohet detyrimi për paraqitjen e kërkesës për mbulimin e humbjeve nga kursi i këmbimit përpara hartimit të ligjit të buxhetit vjetor.
2	KLSH ka konstatuar krijim të detyrimeve të reja në shumën 6,065 milionë lekë (rreth 49.8 milion euro) të subjekteve nënhamarrese në kuadër të marrëveshjeve të nënhuasë përgjatë vitit 2019, si pasojë e mos shlyerjes së detyrimeve përkatëse. Nga auditimi në lidhje me marrëveshjet e nënhuasë konstatohet se stoku i kredive në lidhje me këtë komponent të borxhit shtetëror është përkeqësuar përgjatë vitit 2019. Sektorët me përkeqësim të situatës financiare paraqiten sektori i energjitikës kryesisht me nënhuatë e KESH, OSHEE dhe OST me rreth 4,292 milion lekë (35.2 milion euro) të rritjes totale të detyrimeve nga 6,065 milion lekë në total, pushteti vendor me rreth 1,292 milion lekë (10.7 milion euro) dhe	Pika D	E lartë	Ministria e Financave dhe Ekonomisë të marrë masa të menjëhershme për rikuperimin e të drejtave për të arkëtuar nëpërmjet ushtrimit të instrumentave ligjore që rrjedhin nga marrëveshjet e nënhuasë apo rikompozimin e këtyre marrëveshjeve për tju përshtatur kushteve aktuale të secilit projekt.

	sektori i ujës-jellësve me rreth 427 milion lekë (3.5 milion euro).			
3	Gjatë vitit 2019 janë krijuar detyrime të reja në shumën 2.63 miliard lekë në kuadër të dështimit të pagesave për kreditë e garantuara nga përfituesi i garancisë. Garancitë shtetërore përgjatë vitit 2019 paraqesin një risk të shtuar në drejtim të administrimit të tyre dhe situatës së rënduar financiare të cilën kalon kryesisht sektori energjitik. Pothuajse e gjitha ulja e stokut të garancive të huaja i atribuohet pagesave të kryera në Buxheti i Shtetit i vitit 2019. <u>Për vitin 2019 gjendja e detyrimeve në lidhje me garancitë shtetërore që subjektet përfituese kanë ndaj shtetit është rritur nga 10,869 milion lekë në 13,198 milion lekë, me një rritje vjetore prej 2,330 milion lekë, pa përfshirë efektin e garancive të dhëna në kuadër të projektit me numër identifikimi në regjistrin e kredive “88”. Nëse do të mërret në konsideratë edhe ky efekt rritja vjetore vlerësohet në shumën 2.63 miliard lekë.</u> Detyrimet si pasojë e pagesave të kryera nga Buxheti i Shtetit janë akumuluar në masën më të madhe nga kompanitë private me kapital shtetëror përfituese në sektorin energjitik në shumën 1,845 milion lekë (15.15 milion euro). Konstatohet se masat e marra janë të pa mjaftueshme për zgjidhjen e situatës së krijuar ku risku i kreditit të këtyre institucioneve është mjaft i lartë.	Pika D	E lartë	Ministria e Financave dhe Ekonomisë të rishikojë kuadrin ligjor për shtimin e instrumentave me qëllim administrimin efikas të riskut të garancive. Në vijim të ushtrijë të gjitha mjetet ligjore për arkëtimin e të drejtave për pagesa të kryera për garancitë e arkëtuara dhe në të njëjtën kohë të ushtrijë kontroll mbi planet ekonomike dhe financiare për shlyerjen e këtyre shumave.
4	Nga auditimi është konstatuar se pagesat e kryera nga Buxheti i Shtetit për garancitë e huaja jo-performuese kryhen jo në përputhje me kërkesat e nenit e nenit 42 të ligjit nr. 9665 datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar në të cilën citohet se “<i>Kur huamarrësi s’ka mundur</i>	Pika D	E lartë	Nga ana e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të merren masa për propozimin e ndryshimeve ligjore në ndryshimin e praktikës së pagesës drejt huadhënësves për kështet e garancive jo performuese.

të bëjë pagesën/pagesat, në përputhje me kushtet dhe afatet e marrëveshjes së huasë, të përcaktuara për këtë qëllim dhe institucioni huadhënës vërteton se ka marrë të gjitha masat e nevojshme, siç përcaktohet në këtë ligj dhe në marrëveshjen e garancisë, për të marrë në dorëzim pagesën/pagesat e premtuara, institucioni huadhënës i paraqet Ministrit të Financave një kërkesë për pagesë, në përmbushje të së drejtës së tij, sipas garancisë shtetërore të huasë. Ministri i Financave, pasi vëren se kërkesa për pagesë është në përputhje me kushtet që bëjnë të nevojshme paraqitjen e një kërkesë të tillë, sipas përcaktimeve të marrëveshjes së huasë, autorizon transfertën e pagesës ose pagesave për institucionin huadhënës brenda pesëmbëdhjetë ditëve pune nga data e marrjes së kërkesës.”. Aktualisht konstatohet se procesi konsiston në komunikim paraprak nga MFE me përfituesin e garancisë i cili konfirmon nëse është apo jo në gjendje që të shlyejë këstin e radhës dhe në rast paaftësie nga ana e tij procedohet me pagesën nga Buxheti i Shtetit. Një procedurë e tillë, sipas komenteve të përfaqësuesve të Drejtorisë së Borxhit është kryer me qëllim shmangien e kamatvonesave apo penaltiteteve në rast vonese të pagesës si pasojë e procedurës për ndjekjen e paaftësisë paguese deri në kërkesën e huadhënësit drejt MFE.			Vetdeklarimi i përfituesve të garancisë të jetë objekt miratimi nga ana e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë përpara kryerjes së pagesës, pasi të jetë autorizuar aksesimi në informacion mbi gjendjen e llogarive bankare të subjekteve përfituese të garancisë.
---	--	--	---

I.3 Opinioni i auditimit

OPINIONI I AUDITIMIT TË PËRPUTHSHMËRISË

Ne kemi audituar përputhshmërinë e veprimtarisë së Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, bazuar në ligjin nr. 9665, datë 18.12.2006, *“Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë*, i ndryshuar, ligjin nr. 9936 datë 26.06.2008, *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar dhe ligjin nr.10296, datë 08.07.2010 *“Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”*, i ndryshuar. Në opinionin tonë, bazuar në punën e kryer të auditimit, kemi zbuluar se përveç çështjeve të trajtuara në bazën për opinionin e auditimit, të cilat janë materiale por jo të përhapura, informacioni mbi çështjet e subjektit të audituar është në përputhje në të gjitha aspektet materiale me kriteret e aplikuara. Këto anomali justifikojnë dhënien e një opinioni të kualifikuar të përputhshmërisë së aktivitetit të subjektit të audituar me kriteret e vlerësimit.

Baza për Opinionin e kualifikuar

Nga auditimi është konstatuar se arkëtimi i të drejtave të Buxhetit të Shtetit nga **marrëdhëniet e nënhuasë**, jo vetëm që nuk realizohet në mënyrë që të mbliiden detyrimet që subjektet kanë krijuar ndër vite, **por gjatë periudhës objekt auditimi janë krijuar detyrime të reja në shumën 6,065 milion lekë. Garancitë e jashtme** paraqesin një risk të shtuar për Buxhetin të Shtetit duke angazhuar pagesa të konsiderueshme **si pasojë e paaftësisë së përfituesve të garancisë për të realizuar shlyerjen e tyre dhe nga ana tjetër këto pagesa të kryera nuk kthehen në Buxhetin e Shtetit**, ku vetëm për periudhën objekt auditimi rritja e detyrimeve të garancive vlerësohet në rreth 2,630 milion lekë. Kjo situatë reflekton pamundësi reale dhe mungesë mekanizmash institucionale që Ministria e Financave dhe Ekonomisë të veprojë për përmirësimin e situatës. **Kompensimi i detyrimeve të ndërsjellta sidomos në sektorin energjitik, i testuar në vitin 2014, ka rezultuar jo efektiv në zgjidhjen e problematikës për sa kohë që situata paraqitet në përkeqësim nga tejkalimi i nivelit të detyrimeve edhe në raport me detyrimet e vitit 2014.**

Është konstatuar mos përmbushja e detyrimit për ri financimin e humbjeve nga rivlerësimi i rezervës valutore të Bankës së Shqipërisë, i cili në zbatim të marrëveshjes *“Mbi transferimin e fitimit neto të Bankës së Shqipërisë pranë Ministrisë së Financave dhe mbulimin e humbjeve të Bankës së Shqipërisë”* duhej të ishte financiar brenda 10 ditëve nga marrja e kërkesës për transferimin e titujve shtetërore të tregtueshëm në pronësi të Bankës. Efekti i mungesës së emetimit të instrumentit të borxhit në shumën 6,874 milion lekë përfaqëson një nënvlerësim të stokut të borxhit real të raportuar në fund të vitit 2019 në të njëjtën shumën. Rrjedhimisht, stoku i borxhit në 31.12.2019 vlerësohet në shumën 1,119,500 milion lekë nga 1,112,626 milion lekë i raportuar nga MFE në treguesit e borxhit publik (MFE u dakordësua për ripublikimin e treguesve të borxhit).

Ne e kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të institucioneve supreme të auditimit (ISSAI). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin “Përgjegjësitë e audituesit për Auditimin e Përputhshmërisë” të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë, e theksuar kjo në ISSAI-n 10- Deklarata e Meksikës mbi Pavarësinë e SAI-t, si dhe ISSAI 30-Kodi Etik, në përputhje me kërkesat etike që janë të rëndësishme në auditimin e përputhshmërisë në Republikën e Shqipërisë, duke përfshirë Kodin e Etikës të KLSH, dhe kemi përmbushur

përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin tonë.

Përgjegjësitë e Drejtimit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë

Drejtimi i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë është përgjegjës për planifikimin, realizimin dhe raportimin e aktivitetit të huamarrjes vjetore dhe treguesve të borxhit publik. Veprimtaria vjetore e huamarrjes për disbursimet e huamarrjes së jashtme është objekt i monitorimit nga Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj ndërkohë që zbatimi i marrëveshjeve përkatëse është objekt i veprimtarisë së njësive përkatëse përfituese të projekteve. Huamarrja e brendshme vjetore realizohet me anë të instrumentave të bonove të thesarit dhe obligacioneve, ankandet e të cilave realizohen në Bankën e Shqipërisë në kuadër të marrëveshjes së përbashkët me Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë. Vendimmarrja në lidhje me emetimin sipas instrumentave dhe shumën përkatëse ushtrohet nga Ministri i Financave/çdo person që vepron në emër dhe për llogari të tij. Pagesat vjetore për shërbimin e borxhit të jashtëm për principalin dhe garancinë janë në përgjegjësinë e Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj pas miratimit nga strukturat vendimmarrëse.

Përgjegjësitë e Audituesve të KLSH mbi Auditimin e Përputhshmërisë

Objektivat e punës sonë lidhen me garantimin e sigurisë së arsyeshme nëse veprimtaria e MFE është në përputhje me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë sigurie, por nuk garanton që auditimi i kryer në përputhje me standardet mundëson identifikimin e çdo gabimi apo anomalie që mund të ekzistojë. Anomalitë mund të lindin nga gabimet apo mashtrimet dhe konsiderohen si materiale, nëse individualisht ose në tërësi ato influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve të raportit. Përveç standardeve të ISSAI, ne gjithashtu aplikojmë edhe gjykimin dhe skepticizmin tonë profesional në punën audituese. Gjithashtu ne:

Identifikojmë dhe përpunojmë riskun e anomalive materiale, për shkak të gabimeve apo mashtrimeve, planifikojmë dhe kryejmë procedura auditimi sipas risqeve të identifikuara, dhe grumbullojmë evidencë të mjaftueshme e të përshtatshme për formulimin e opinionit tonë. Risku që vjen nga mos identifikimi i këtyre anomalive për shkak të mashtrimeve, është më i lartë se ai i gabimeve, sepse mashtrimi mund të përfshijë falsifikime, fshirje të qëllimshme, keqinterpretime, apo edhe mungesë të qëllimshme të kontrollit të brendshëm.

Krijojmë një ide fillestare mbi kontrollin e brendshëm në mënyrë që të planifikojmë procedurat e auditimit që i përshtaten situatës aktuale, por jo duke patur si qëllim kryesor dhënien e një opinionit mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë.

Krijojmë një konkluzion final nëse çështjet rutine të raportimit të treguesve fiskalë janë kryer në mënyrën e duhur dhe bazohemi në evidencën e marrë nga auditimi, për ekzistencën e ndonjë dyshimi material mbi ngjarjet apo kushtet që mund të çojnë në një dyshim edhe më të madh mbi aftësinë e institucionit për të funksionuar normalisht. Nëse ne arrijmë në konkluzionin se ekziston një pasiguri e arsyeshme, ne duhet të kushtojmë më tepër rëndësi këtyre çështjeve gjatë auditivit tonë, dhe të modifikojmë opinionin. Konkluzionet tona janë të bazuara në punën audituese, deri në përgatitjen e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarje apo kushte specifike në të ardhmen mund të ndryshojnë situatën aktuale të institucionit.

Ne komunikojmë me drejtuesin nëse, ndër çështjet e tjera, planifikimin në kohë dhe përmbajtjen e auditimit dhe gjetjet, duke përfshirë edhe të metat e kontrollit të brendshëm, që ne kemi identifikuar gjatë auditimit tonë.

Gjithashtu, ne u mundësojmë drejtuesve një deklaratë në lidhje me kërkesat etike të pavarësisë sipas të cilave ne kemi kryer punën tonë audituese, dhe komunikojmë me ta në rastet kur ekziston konflikt interesi apo çështje të tjera lidhur me etikën.

Ne identifikojmë çështjet më të rëndësishme lidhur me auditimin e përputhshmërisë dhe i përshkruajmë ato në raportet e auditimit, me përjashtim të rasteve kur kuadri ligjor nuk lejon vënien në dispozicion të tyre për publikun ose në raste të rralla kur vetë ne vendosim që këto çështje nuk duhet të përfshihen në raport për shkak të pasojave negative që publikimi i tyre mund të sjellë në publikun e gjerë.

II. HYRJA

Mbështetur në Ligjin 154/2014 Datë 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funksionimin e KLSH”, në zbatim të Projektit dhe Programit të Auditimit nr. 344/1, datë 15.04.2020 miratuar nga Kryetari i KLSH, nga data 15.04.2020 deri në datë 30.06.2020, në subjektin Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, pranë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë për periudhën nga 01.01.2019 deri ne 31.12.2019 u krye auditimi “Mbi treguesit e borxhit publik për vitin 2019” nga Grupi i Auditimit me përbërje:

1. M.K., Përgjegjës Grupi
2. E. H., Auditues
3. R.G., Auditues

- a) **Titulli.** Auditim përputhshmërie në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, Drejtoria e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj.
- b) **Marrësi.** Ministria e Financave dhe Ekonomisë
- c) **Objektivat dhe qëllimi.** Dhënia e opinionit mbi përputhshmërinë e veprimtarisë së Drejtorisë së Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, Ministria e Financave dhe Ekonomisë me kuadrin rregullator në fuqi, duke përfshirë aktivitetin e huamarrjes dhe monitorimin e treguesve të borxhit. Qëllimi lidhet me vlerësimin nëse aktivitetet e autorizimit, mbikqyrjes dhe informacionet e raportuara në lidhje me borxhin publik janë në çdo aspekt material në përputhje me kuadrin rregullator mbi bazën e të cilit e ushtron veprimtarinë subjekti.
- d) **Identifikimi i çështjes.** Drejtoria e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj e ushtron veprimtarinë në drejtim të regjistrimit të transaksioneve të borxhit publik, realizimin e huamarrjes në tregun e brendshëm dhe të jashtëm, kryerjen e pagesave të principalit dhe shpenzimeve të maturuara të interesit si dhe raportimin e tyre në treguesit e konsoliduar fiskalë. Gjithashtu drejtoria mban kontakte me kreditorët, kryen analiza dhe harton strategjinë afatmesme të menaxhimit të borxhit publik, komunikon me subjektet përfituese të marrëveshjeve të nënhuasë apo garancive shtetërore dhe angazhohet në arkëtimin e të drejtave që burojnë nga detyrimet e akumuluar nga këto subjekte.
- e) **Përgjegjësitë e strukturave drejtuese të subjektit të audituar lidhur me çështjen nën auditim** Përgjegjësia e strukturave drejtuese të MFE për borxhin publik është e lidhur me realizimin e huamarrjes dhe raportimin e treguesve të borxhit
- f) **Përgjegjësitë e audituesve.** Përgjegjësia jonë është që të shprehim një opinion për përputhshmërinë e aktivitetit të subjektit të audituar në lidhje me aktet ligjore dhe nënligjore për borxhin publik. Auditimi është kryer në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI sipas INOTSAI, të cilat kërkojnë që audituesi të respektojë kërkesat etike dhe të planifikojë dhe kryejë auditimin me qëllim arritjen e një sigurie të arsyeshme në dhënien e opinionit, sipas evidencës së mbledhur të auditimit.
- g) **Kriteret e vlerësimit.** Për dhënien e opinionit të përputhshmërisë jemi bazuar në aktet ligjore dhe nënligjore të dala në zbatim të ligjit për huamarrjen dhe për menaxhimin e sistemit buxhetor.
- h) **Standardet e auditimit** të aplikuara në kryerjen e punës. Auditimi është kryer sipas standarteve ndërkombëtare të auditimit të hartuara nga INTOSAI.
- i) **Metodat e auditimit** të aplikuara përfshijnë testimin me zgjedhje të kampionëve të përcaktuar nëpërmjet testeve të kombinuara si procedurat analitike, konfirmimet nga palët e treta, rillogaritjet, shqyrtimi i dokumentacionit si dhe testimi i sistemeve të kontrollit të brendshëm.
- j) **Dokumenti i auditimit** është kryer bazuar në Manualin e Auditimit të Përputhshmërisë, Rregulloren e Procedurave të Auditimit dhe Standartet Ndërkombëtare të Institucioneve Ndërkombëtare të Auditimit (ISSAI) të aplikueshme për auditimin e përputhshmërisë.

III. PËSHKRIMI I AUDITIMIT

- 1. Informacioni i përgjithshëm** – Veprimtaria e Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndhmës së Huaj, pranë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë përfshin aktivitete në drejtim të administrimit të regjistrit të borxhit, të raportit të treguesve të borxhit publik, realizimit të huamarrjes etj.

Veprimtaria e huamarrjes

Objekti i veprimtarisë në mënyrë specifike përcaktohet në emetimin dhe menaxhimin e huamarrjes shtetërore, të borxhit shtetëror dhe të garancive shtetërore të huasë. Në këtë mënyrë, menaxhimi i borxhit vlerësohet si veprimtari shtetërore, qëllimi kryesor i së cilës është sigurimi i fondeve të nevojshme të huamarrjes, duke vlerësuar riskun dhe koston e tij, në këndvështrimin afatmesëm dhe afatgjatë, si dhe zhvillimin e tregut të titujve të shtetit. Qëllimi i marrjes së huasë është definuar në nenin 7 të ligjit të huamarrjes ku është përcaktuar “*Ministri i Financave, në emër të Këshillit të Ministrave, merr hua:*

- a) për të financuar deficitin buxhetor të shtetit;
- b) për të financuar mungesën e përkohshme të likuiditetit;
- c) për të rifinancuar borxhin shtetëror, të nënshkruar më parë;
- ç) për të paguar garancitë shtetërore;
- d) për të paguar koston e emetimit të borxhit shtetëror;
- e) Për të financuar nevojat e njësisë të qeverisjes vendore dhe të subjekteve të tjera, për qëllim të financimit të projekteve të miratuara nga Kuvendi i Republikës së Shqipërisë.
- dh) për të përballuar koston e shkaktuar nga fatkeqësitë natyrore dhe emergjenca të tjera.”

Rritja vjetore e borxhit dhe nënshkrimi i borxhit të ri

Çdo vit buxhetor përcaktohet në ligjin e buxhetit të vitit përkatës kufiri për rritjen e borxhit publik dhe në vijim ai detajohet sipas instrumentave përkatëse në financim të brendshëm dhe të jashtëm. Në të njëjtën kohë parashikohen edhe pagesat për shërbimin e borxhit që përfshijnë pagesat e principalit, shpenzimet e interesit si dhe një kontigjencë për risqet e borxhit publik. Borxhi i ri i marrë mund të jetë në formën e titujve të shtetit afatgjatë ose afatshkrutër (bono thesari ose obligacione), marrëveshjeve të huasë shtetërore apo garancitë shtetërore të huasë. Titujt e shtetit emetohen me anë të ankandit ose në bazë të marrëveshjeve dypalëshe/shumëpalëshe. Ankandet e titujve të brendshëm zhvillohen në Bankën e Shqipërisë që administron sistemin AFISAR. Nga ana tjetër, procedura e negocimit dhe miratimit të marrëveshjeve për huatë shtetërore/garancitë shtetërore përfshin përcaktimin e kushteve thelbësore nga ministri i financave, lëshimin e një opinionit ligjor nga Ministri i Drejtësisë dhe në rastin e marrëveshjeve ndërkombëtare më tej ratifikohen me ligj në Kuvendin e Republikës së Shqipërisë. Fondet e përfituara nga huatë shtetërore depozitohen në Bankën e Shqipërisë, në një nënlligari të veçantë të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë.

Administrimi i marrëveshjeve të nënshkrimit

Ministri i Financave, jep hua nga fondet që përbëjnë të ardhura të borxhit shtetëror, për huamarrësit, përfshirë këtu edhe institucionet financiare dhe pushtetin vendor, me veprimtari kryesore brenda Republikës së Shqipërisë, në mënyrë që këta të fundit të mundësojnë financimin e projekteve të investimit, importit apo të veprimtarive të tjera. Procedurat për huazimin e fondeve dokumentohen me shkrim, nëpërmjet marrëveshjeve të nënhuasë, ndërmjet Ministrit të Financave dhe huamarrësit. Është përgjegjësi ligjore e huamarrësve, të cilët kanë marrë fonde, që t'i kthejnë fondet e marra hua në përputhje me marrëveshjet e nënhuave. Ministri është i autorizuar të ndërmarrë çdo hap tjetër lehtësues ligjor për mbledhjen e të ardhurave.

Administrimi i garancive shtetërore

Garancia shtetërore e huasë nuk përbën detyrim të drejtpërdrejtë për shtetin, por përfaqëson një detyrim të mundshëm të tij. Ky detyrim kthehet në detyrim të drejtpërdrejtë në rastin kur përfituesi i drejtpërdrejtë i huasë nuk ka arritur të paguajë, tërësisht apo pjesërisht, huanë e garantuar, në përputhje me kushtet dhe afatet e përcaktuara në marrëveshjen e huasë. Garancia shtetërore e huasë konvertohet në borxh shtetëror pas përcaktimit nga Ministri i Financave se pagesa apo pagesat e papaguara për huanë, për të cilën është dhënë garancia, nuk janë bërë në përputhje me kushtet dhe afatet e huasë, duke shkaktuar në këtë mënyrë mospërmbushjen e detyrimit të huamarrësit. Ministria e Financave kryen mbikëqyrjen e kushteve financiare të të gjithë huamarrësve, që kanë marrë garanci shtetërore të huasë. Kur huamarrësi s'ka mundur të bëjë pagesën/pagesat, në përputhje me kushtet dhe afatet e marrëveshjes së huasë, të përcaktuara për këtë qëllim dhe institucioni huadhënës vërteton se ka marrë të gjitha masat e nevojshme, siç përcaktohet në ligjin e huamarrjes dhe në marrëveshjen e garancisë, për të marrë në dorëzim pagesën/pagesat e premtuara, institucioni huadhënës i paraqet Ministrit të Financave një kërkesë për pagesë, në përmbushje të së drejtës së tij, sipas garancisë shtetërore të huasë. Me kryerjen e pagesës në llogarinë e garancisë shtetërore të huasë institucionit huadhënës, Ministri i Financave merr në dorëzim të gjitha të drejtat dhe mjetet ligjore, që zotëronte institucioni huadhënës ndaj huamarrësit, sipas përcaktimeve të marrëveshjes së huasë, në masën e çdo pagese të bërë në kuadër të garancisë së dhënë. Këto të drejta dhe mjete ligjore i kalojnë Ministrit të Financave, së bashku me të drejtat dhe mjetet ligjore që ai ka në bazë të marrëveshjes së mirëkuptimit. Huamarrësi, në zbatim të ligjit të huamarrjes dhe të marrëveshjes së mirëkuptimit, është i detyruar t'i kthejë Ministrisë së Financave shumën që kjo e fundit i ka paguar huadhënësit, në kuadër të garancisë shtetërore të huasë. Ministri i Financave ndërmerr të gjitha masat e paracaktuara në ligjin e huamarrjes, në ligje të tjera në fuqi dhe në marrëveshjen e mirëkuptimit, për të përftuar nga huamarrësi çdo pagesë të bërë sipas garancisë, duke përfshirë edhe kostot që lidhen me të.

Administrimi i regjistrimit të borxhit

Regjistri i borxhit shtetëror përmban të dhëna për borxhin shtetëror, të emetuar në formën e titujve të shtetit dhe borxhin në formën e marrëveshjeve të huasë. Për administrimin e të dhënave për borxhin shtetëror dhe për garancitë shtetërore të huasë, Ministria e Financave krijon dy regjistra: a) regjistrin e borxhit shtetëror; b) regjistrin e garancive shtetërore të huasë.

Regjistri i garancive shtetërore të huasë përmban informacion, sipas përcaktimeve të bëra në udhëzimin e miratuar nga Ministri i Financave. Ky regjistër publikohet në baza tremujore nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë së bashku me treguesit kryesorë të borxhit publik.

- a. Objekt i këtij auditimi është vlerësimi i përputhshmërisë së aktivitetit të subjektit të audituar me kriteret e vlerësimit përgjatë periudhës objekt auditimi.
- b. Qëllimi i auditimit është dhënia e opinionit të përputhshmërisë në lidhje me aktivitetin dhe operacionet për efekt të ligjit të huamarrjes dhe buxhetit dhe dhënia e rekomandimeve për përmirësime
- c. Fushëveprimi i auditimit është i shtrirë në disbursimet e projekteve me financim të huaj, pagesat e principalit, shpenzimet e interesit, emetimet dhe maturimet e instrumentave në tregun e brendshëm.

III.2. Përshkrim i auditimit sipas drejtimeve të auditimit

B. Vlerësimi i kuadrit rregullator në fuqi lidhur me borxhin publik. Struktura e Drejtorisë së Borxhit dhe përshtatshmëria e saj në funksion të arritjes së menaxhimit të kujdesshëm të borxhit. Sistemet e kontrollit të brendshëm dhe përshtatshmëria e tyre.

“Mbi auditimin e vlerësimit të funksionimit të sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit në përputhje me Ligjin nr.10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” i ndryshuar. Mjedisi i kontrollit, menaxhimi i riskut, aktivitetet e kontrollit, informimi e komunikimi, monitorimi”

Objekti i këtij auditimit është auditimi i sistemeve të kontrollit të ndjekura nga Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndhmës së Huaj, për periudhën 01.01.2019 deri në periudhën 31.12.2019.

Në zbatim të pikës “b” të programit të auditimit nr. “Nr 344/1 Prot., datë 15.14.2020”, për periudhën 2019, u shqyrtua dokumentacioni si më poshtë:

- *Struktura dhe organika e Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndhmës së Huaj*
- *Dosjet e punonjësve të Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndhmës së Huaj, vlerësimet e punës, trajnimet, përshkrimet e punës, rekrutime,*
- *Ligji nr.152/2013 "Për nëpunësin civil", të ndryshuar me Ligjin nr.178 / 2014*
- *Rregullorja e Brendshme e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë*
- *Memo, shkresa përcjellëse të Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndhmës së Huaj, shkresa delegimi*
- *Manualin për MFK-në (miratuar me urdhrin e Ministrit të Financave nr.108, datë 17.11.2016*
- *Procedura, procese pune, etapa raportimi*
- *Strategjia afatmesme e monitorimit të Borxhit*
- *Ligji nr.10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” ndryshuar me ligjin nr.110/2015, datë 15/10/2015*
- *Ligji nr. 9665, datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, ndryshuar*

- Ligji nr.43/2016 datë 21.04.2016 “Për marrëveshjet Ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”

Në zbatim të nenit 9 të Ligjit nr.10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, u krye vlerësimi i funksionimit të sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj. Në kuptimin e këtij ligji, menaxhimi dhe kontrolli financiar përcaktojnë përgjegjshmërinë menaxheriale për planifikimin, zbatimin dhe kontrollin e borxhit, kontabilitetin dhe raportimin, për të arritur objektivat dhe për të shmangur shpërdorimin dhe keqpërdorimet apo pasaktësitë në raportim.

Strukturat përgjegjëse të MFE kanë dijeni mbi kuadrin ligjor dhe nënligjor në fuqi në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit, duke filluar me Ligjin nr.10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” i ndryshuar, Manualin për MFK-në (miratuar me urdhrin e Ministrit të Financave nr.108, datë 17.11.2016) si dhe urdhrat dhe udhëzimet e dala në zbatim të tij. Nga auditimi rezultoi se, Drejtoria e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj ka funksionuar dhe funksionon mbi bazën e Rregullores së Brendshme, e miratuar me Urdhër Nr 29.01.2016 prot nr 1407, datë 29.01.2016 “Për miratimin e rregullores së brendshme të organizimit dhe funksionimit të Ministrisë së Financave”. Nga auditimi kemi konstatuar se Rregullorja e Brendshme nuk është e përditësuar me ndryshimet në strukturë dhe organikën e miratuar me urdhrin Nr.8 datë 31.01.2017 dhe Nr.161 datë 05.10.2017 të MFE. Kjo rregullore i përgjigjet kërkesave të Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit sipas strukturës së vjetër kur përbëhej nga:

-Drejtorja e Huamarrjes

-Drejtorja e Strategjisë dhe Monitorimit të Borxhit

Në këtë mënyrë, kjo rregullore nuk përmbush misionin dhe funksionet e përcaktuara, duke rritur riskun e cënimit të mjedisit të kontrollit.

B.1 Organika / Struktura e Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj

Drejtorja e Përgjithshme e Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj ka të miratuar në strukturë 25 punonjës: 1 Drejtor të Përgjithshëm, 3 Drejtor, 6 përgjigjës sektori, 15 specialistë, si në vijim:

Drejtor i Përgjithshëm	1	II-a
Drejtorja e Bashkërendimit dhe Sigurimit të Ndihmës së Huaj (8)		
Drejtor	1	II-b
Spektori i Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj (3)		
Përgjigjës Sektori	1	III-a
Specialist	1	III-b
Specialist	1	III-b
Spektori i Sigurimit të Ndihmës së Huaj dhe Marrëveshjeve (4)		
Përgjigjës Sektori	1	III-a
Specialist	1	III-b
Specialist	1	III-b
Specialist	1	III-b
Drejtorja e Huamarrjes (9)		
Drejtor	1	II-b

Sektori i Huamarrjes në Tregun e Brendshëm (4)		
Përgjegjës Sektori	1	III-a
Specialist	1	III-b
Specialist	1	III-b
Specialist	1	III-b
Sektori i Huamarrjes në Tregjet Ndërkombëtare (3)		
Përgjegjës Sektori	1	III-a
Specialist	1	III-b
Specialist	1	III-b
Drejtoria e Strategjise dhe Monitorimit te Borxhit (8)		
Drejtor	1	II-b
Sektori i Strategjise dhe Riskut (3)		
Përgjegjës Sektori	1	III-a
Specialist	1	III-b
Specialist	1	III-b
Sektori i Regjistrimit dhe Shërbimit të Borxhit (3)		
Përgjegjës Sektori	1	III-a
Specialist	1	III-b
Specialist	1	III-b

Struktura në muajin janar 2019 rezulton si më poshtë:

Drejtor i Përgjithshëm	Vakant
Drejtoria e Bashkërendimit dhe Sigurimit të Ndihmës së Huaj (8)	
Drejtor	Vakant
Sektori i Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj (3)	
Përgjegjës Sektori	A. H
Specialist	E. C.
Specialist	G.S.
Sektori i Sigurimit të Ndihmës së Huaj dhe Marrëveshjeve (4)	
Përgjegjës Sektori	Vakant
Specialist	B.N. J.
Specialist	E. M.
Specialist	T. B.
Drejtoria e Huamarrjes (9)	
Drejtor	Vakant
Sektori i Huamarrjes në Tregun e Brendshëm (4)	
Përgjegjës Sektori	Vakant
Specialist	B. M.
Specialist	G. K.
Specialist	O. A.
Sektori i Huamarrjes në Tregjet Ndërkombëtare (3)	
Përgjegjës Sektori	Vakant
Specialist	Vakant
Specialist	Vakant
Drejtoria e Strategjise dhe Monitorimit te Borxhit (8)	
Drejtor	Vakant
Sektori i Strategjise dhe Riskut (3)	
Përgjegjës Sektori	M. B.
Specialist	D. G.pension 22.12.2019
Specialist	E. K.
Sektori i Regjistrimit dhe Shërbimit te Borxhit (4)	
Përgjegjës Sektori	I.Gj.
Specialist	S.Sh.
Specialist	G. K. -transferim i përkohshëm 07.01.2019 deri 07.07.2019
Specialist	E. A.

Në mënyrë të përmblodhur ndryshimet në strukturë gjatë vitit 2019 paraqiten si në vijim:

Mars 2019

- G.K – e transferuar përkohësisht nga specialiste në Sektorin e Huamarrjes në Tregun e Brendshëm, Drejtoria e Huamarrjes, në specialiste e Sektorit të Regjistrimit dhe shërbimit të Borxhit, Drejtoria e Strategjisë dhe Monitorimit të Borxhit (periudha 07.01.2019-07.07.2019).

Shtator 2019

- Largim i specialistes B J., nga specialiste e Sektorit të Sigurimit të Ndhmës së Huaj dhe Mbështetjes, Drejtoria e Bashkërendimit dhe Sigurimit të Ndhmës së Huaj, në përgjegjëse sektori në Sektorin e Huamarrjes në Tregjet Ndërkombëtare, Drejtoria e Huamarrjes.
- Punësim i dy specialisteve të ekselencës në Sektorin e Huamarrjes në Tregjet Ndërkombëtare: *E. S. dhe V. Sh.*
- Vakant pozicioni specialist në Sektorin e Regjistrimit dhe Shërbimit të Borxhit, Drejtoria e Strategjisë dhe Monitorimit të Borxhit.

Tetor 2019

- E. M. (ngritje në detyrë) nga specialist në përgjegjëse e Sektorit të Sigurimit të Ndhmës së Huaj dhe Marrëveshjeve, Drejtoria e Sigurimit të Ndhmës së Huaj dhe Marrëveshjeve.
- 2 pozicione specialiste vakante në sektorin e sigurimit të ndihmës së huaj dhe marrëveshjeve
- Ngritje në detyrë B. M. nga pozicioni specialiste e Sektorit të Huamarrjes në Tregun e Brendshëm, në përgjegjëse sektori.
- 1 vend vakant, pozicioni specialist.

Nëntor 2019

- E. F. transferim i përkohshëm në Sektorin e Sigurimit të Ndhmës së Huaj dhe Marrëveshjeve. Pozicioni i mëparshëm Specialist në Sektorin e Sigurimit të Cilësisë dhe Kontrollit, në Drejtorinë për Menaxhimin e Projekteve IPA.
- S. H. rekrutim pozicioni Drejtor, Drejtoria e Huamarrjes (23.11.2019 jashtë sistemi).

Vendet vakante për 12 muajt paraqiten si më poshtë:

Muaji	Pozicione vakante	Pozicioni vakant
Janar	9	1 Drejtor i Përgjithshëm, 3 Drejtor, 3 përgjegjës sektori, 2 specialistë
Shkurt	9	1 Drejtor i Përgjithshëm, 3 Drejtor, 3 përgjegjës sektori, 2 specialistë
Mars	7	1 Drejtor i përgjithshëm, 3 Drejtor, 3 përgjegjës sektori
Prill	7	1 Drejtor i përgjithshëm, 3 Drejtor, 3 përgjegjës sektori
Maj	7	1 Drejtor i përgjithshëm, 3 Drejtor, 3 përgjegjës sektori
Qershor	7	1 Drejtor i përgjithshëm, 3 Drejtor, 3 përgjegjës sektori
Korrik	7	1 Drejtor i përgjithshëm, 3 Drejtor, 3 përgjegjës sektori
Gusht	7	1 Drejtor i përgjithshëm, 3 Drejtor, 3 përgjegjës sektori
Shtator	8	1 Drejtor i përgjithshëm, 3 Drejtor, 2 përgjegjës sektori, 2 specialistë
Tetor	8	1 Drejtor i përgjithshëm, 3 Drejtor, 4 specialistë
Nëntor	6	1 Drejtor i përgjithshëm, 2 Drejtor, 3 specialistë
Dhjetor	6	1 Drejtor i përgjithshëm, 2 Drejtor, 3 specialistë

Në mënyrë të përmbledhur situata paraqitet si në vijim:

✓ Përgjatë 12 muajve mesatarisht janë 30% e vendeve vakante. Konsatohet vakancë në 12 muaj e Drejtorit të Përgjithshëm dhe të 3 Drejtorive të kësaj Drejtorie të Përgjithshme. Po kështu vakancë në 3 përgjegjës sektori nga 6 në total, pra 50% e tyre.

✓ Sektori i Huamarrjes në tregjet ndërkombëtare deri në muajin mars 2019 ka funksionuar në vakancë të plotë, pa Drejtor, pa përgjegjës sektori dhe pa specialistë. Në vijim është plotësuar me 2 specialistë nga ekselencia, në kuadër të VKM Nr.766 datë 26.12.2018 “Për punësimin e studentëve të ekselencës në Institucionet e Administratës Shtetërore, pjesë e shërbimit civil për vitin 2019”.

✓ Konstatohen transferime të përkohshme për plotësimin e strukturës, si rezultat i vakancave në nr të konsiderueshëm në disa sektorë.

Si një drejtori me një nr të lartë vendesh vakante përgjatë vitit 2019 gjykojmë se kjo shoqërohet me risk të lartë në mirëfunksionimin e punës dhe sistemeve të kontrollit.

B.2 Vlerësimi i efektivitetit të komponentëve të kontrollit të brendshëm bëhet në drejtim të hartimit të kontrolleve të brendshme, implementimit të tyre dhe në fund funksionimit.

Për sa më sipër, komponentët e kontrollit të brendshëm në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj rezultojnë si më poshtë:

B.2.1. Mjedisi i kontrollit

a. Integriteti personal dhe etika profesionale e nivelit menaxhues dhe punonjësve të tjerë të kësaj njësie publike.

Kjo Drejtori ashtu si dhe gjithë Institucioni funksionon sipas një Rregullore të Brendshme të papërditësuar me ndryshimet, e cila përcakton rregullat mbi organizimin dhe funksionimin e brendshëm sipas strukturave të mëparshme.

Lidhur me respektimin e etikës, Institucioni nuk ka të hartuar veçmas Kodin e Etikës, sikundër kërkohet prej Ligjit nr.10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, i ndryshuar, neni 20 “Mjedisi i kontrollit”, pika 2, gërma (a). Ajo është pjesë e rregullores së brendshme, e përmbledhur në 1 nen (neni 30) me 14 pika.

Kuadri i sjelljes së menaxherëve dhe stafit duhet të përcaktohen nga Titullari i njësisë publike në një Kod të brendshëm Etike, ose në një Kod Sjelljeje sipas *Manualit për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin, kap II MFK “Rregulla të përgjithshme”, pika 2.5 Komponenët e Menaxhimit Financiar dhe kontrollit, pjesa Integriteti dhe Vlerat Etike.*

b. Struktura organizative, garantimi i ndarjes së detyrave, rregullat e qarta, të drejtat, përgjegjësitë dhe linjat e raportimit.

Struktura lejon monitorimin e veprimtarisë së institucionit nga Drejtori i Përgjithshëm, Drejtorët, përgjegjësit e sektorëve deri tek specialistët dhe e ndihmon drejtuesin në vendimarrje. Sipas strukturës së njësisë, Drejtori i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj është përgjegjës për përmbushjen e misionit dhe funksioneve

të kësaj strukture. Drejtuesit, drejtorët apo përgjegjësit e sektorëve janë në varësi direkte të tij. Mungesa e Drejtorit të përgjithshëm, dhe Drejtorëve të 3 Drejtorive ka bërë të mos sigurohet mbikëqyrja e monitorimi i punës për secilin punonjës, në mënyrë që të sigurohet si duhet integriteti personal dhe etika profesionale dhe përjashtimi i konflikteve të interesit në kryerjen e detyrave funksionale, në përputhje me Ligjin nr.10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” në lidhje me “ndarjen e detyrave në fushën e dhënies së autorizimit në atë formë, në mënyrë që i njëjti punonjës të mos jetë përgjegjës në të njëjtën kohë për propozimin, miratimin, zbatimin, kontabilitetin dhe kontrollin”. Përgjatë vitit 2019 ky element i mjedisit të kontrollit është cënuar.

c. Stili i të vepruarit dhe filozofia e menaxhimit.

Marrëdhëniet e punëdhënësit rregullohen në bazë të Ligjit për Statusin e Nëpunësit Civil. Ligji për Statusin e Nëpunësit Civil, Kodi i Punës dhe dispozitat e tjera ligjore si, Ligji për buxhetin e shtetit, Ligji për prokurimin publik, kontabilitetin, menaxhimin financiar dhe kontrollin, etj, lejojnë titullarin e Institucionit që në rast të shkëlqes së normave ligjore, apo të rregullave të ndërmarrë hapat e duhura. Por mospërditësimi i rregullores dhe mungesa e Kodit Etik, lë hapsira për abuzim dhe përcaktim të saktë të funksioneve dhe përgjegjësi të secilit punonjës. Në rast konflikte interesash, apo problematika në lidhje me kompetencat dhe realizimin apo mosrealizimin e detyrave të punës, sjell hapsira konfliktuale dhe paqartësie për trajtimin e situatave. Etika është pjesë e rregullores së brendshme, e përmbledhur në 1 nen (neni 30) me 14 pika, për të cilën gjykojmë se është e pamjaftueshme, përpos faktit që Rregullorja është e papërditësuar me ndryshimet e vazhdueshme në strukturën e Institucionit, dhe të Drejtorisë në fjalë.

d. Politikat dhe praktikat e menaxhimit të burimeve njerëzore.

Nga auditimi i dosjeve të punonjësve të kësaj Drejtorie në lidhje me nivelin e diplomës, vjetërisinë e punës, kualifikimet dhe trajnimet e zhvilluara në kuadër të rritjes së kapaciteteve dhe shkallës së profesionalizimit në punë u konstatua si në vijim:

Edukimi dhe kualifikimi

Emër/Mbiemër	Universiteti/ Fakulteti/Dega	Niveli i diplomës/ Profesioni	Data e emërimit në Institucion	Data e emërimit në Drejtori
A.D.	Shqipëri Universiteti i Tiranës Financë - Kontabilitet - Master Shkencor Financier-Kontabilist	Financë - Kontabilitet - Master Shkencor	07.04.1997	05.12.2018
E. C.	Shqipëri Universiteti i Tiranës Shkenca Politike - Master Shkencor Shkenca Politike - Master Shkencor	Shkenca Politike - Master Shkencor	11.03.2011	05.12.2018
G.S.	Shqipëri Universiteti i Tiranës Administrim Biznesi - Bachelor Administrim Biznesi Shqipëri Universiteti "Ismail Qemali" Vlorë Financë - Master Profesional Master Profesional në Kontabilitet	Financë - Master Profesional, Administrim Biznesi – Bachelor	18.11.2015	05.12.2018
B.N.	Shqipëri Universiteti i Tiranës Financë - Kontabilitet - Master Shkencor Finance Universiteti i Tiranës Menaxhim Biznesi - Master Shkencor Menaxhim financiar	Financë - Kontabilitet - Master Shkencor, Menaxhim Biznesi - Master Shkencor	03.03.2008	09.12.2013
E. M.	Shqipëri Universiteti i Tiranës Administrim Biznesi - Master Shkencor Administrator biznesi, profili marketing	Administrim Biznesi - Master Shkencor	05.04.2010	19.11.2019
T. B.	Shqipëri Universiteti i Tiranës Drejtësi - Master Shkencor Diplomë e Integruar e Nivelit të Dytë në Drejtësi	Drejtësi - Master Shkencor	20.01.2017	01.01.2018

B. M.	Francë Universiteti Jean Monnet- Saint- Etienne Shkenca Ekonomike - Master Shkencor Shkenca Ekonomike	Shkenca Ekonomike - Master Shkencor	17.03.2009	14.10.2019
G. K.	Shqipëri Universiteti "Eqrem Çabej" Gjirokastrë Financë Kontabël - Master Shkencor Financier-Kontabilist Shqipëri Universiteti i Tiranës Administrim Publik - Master Shkencor master në Administrim Publik	Financë Kontabël - Master Shkencor, Administrim Publik - Master Shkencor	15.08.2016	05.12.2018
O. A.	Shqipëri Universiteti i Tiranës Financë - Bachelor në Financë Shqipëri Universiteti i Tiranës Financë - Master Shkencor Master Shkencor në Finance	Financë - Master Shkencor, Financë – Bachelor	11.11.2015	01.01.2018
I. Gj.	Shqipëri Universiteti i Tiranës Ekonomi - Master Shkencor Ekonomist për Industrinë	Ekonomi - Master Shkencor	22.07.1991	1994
S. Sh.	Shqipëri Universiteti i Tiranës Financë - Kontabilitet - Master Shkencor Financier Kontabilist -Profili Financë	Financë - Kontabilitet - Master Shkencor	11.11.2015	01.01.2015
E. A.	Shqipëri Universiteti "Aleksandër Xhuvani" Elbasan Administrim Biznesi - Master Shkencor Administrator biznesi, profili Menaxher Biznesi Shqipëri Universiteti "Marin Barleti" Financë Kontabilitet - Master Profesional Vërtetim deri në marrjen e diplomës, Master Profesional Financë Kontabilitet	Administrim Biznesi - Master Shkencor, Finance Kontabilitet - Master Profesional	19.11.2007	01.01.2018
M. B.	Shqipëri Universiteti "Neë York" Tiranë Financë - Master Profesional Finance	Financë - Master Profesional	06.01.2011	09.12.2013
D. G.	Shqipëri Universiteti i Tiranës Financë - Master Shkencor Ekonomist për Financë Shqipëri Universiteti "Marin Barleti" Shkenca Juridike me profil e Drejtë Publike - Master Profesional E drejte biznesi (Tregtare)	Financë - Master Shkencor, Shkenca Juridike me profil e Drejtë Publike - Master Profesional	01.02.2017	01.02.2017
E. K.	Shqipëri Universiteti i Tiranës Financë - Master Shkencor Finance Master i Shkencave	Financë - Master Shkencor	11.11.2015	11.11.2015
E. S.(Ekselencia)	Universiteti Bujqësor i Tiranës, Fakulteti i Ekonomisë dhe Agrobiznesit	Bachelor + Master Shkencor në Financë Kontabilitet	15.03.2019	15.03.2019
V.Sh.(Ekselencia)	Universiteti Bujqësor i Tiranës, Fakulteti i Ekonomisë dhe Agrobiznesit	Bachelor + Master Shkencor në Financë Kontabilitet	25.03.2019	25.03.2019
E.F.-	Shkenca Ekonomike (me transferim të përkohshëm, prej datës 19.11.2019)	Master Shkencor Finance me kohë të pjesshme	19.11.2019	

Emër/Mbiemër	Trajnime 2019	Trajnime të tjera të lidhura me pozicionin ndër vite
A. D.	Ëorkshop Strategjia e rishikuar të Menaxhimit të Financave Publike Hartimi dhe Menaxhimi i Projekteve	-
E. C.	Ëorkshop Strategjia e rishikuar e MFP	-
G. S.	RIA (Regulatory Impact Assesment); Ëorkshop për Strategjinë e rishikuar të Menaxhimit të Financave Publike (MFP)	-
B. N.	-	-
E. M.	-	- Intesive Training Ëorkshop on “Trade Negotiating Skills” Organized by IDB 19-21 July 2010, in Instambul, Turkey - Public Debt Instrument and Risk Analyses Frameëork, Tirane 30 shtator 2011 by IFIBI - Project Appraisal 7-9 Maj 2012 Stamboll - EU crash course Albania by Ecorys, 28-30 qershor 2012, Tirane - Menaxhimi i parregullsive dhe Riskut, ASPA 7-9 prill 2014 - External Inspectors of Public Financial Inspection IPA Project 2012 - Liquidity Managament 31 tetor- 5 nentor 2010, Malaysia - Macroeconomic Diagnostics 5-16 Nentor 2012, IMF - Public Sector Debt Strategies IMF 18-29 Nentor 2013 - External Vulnerabilities and Early Ëarning Exercise 8-19 Dhjetor 2014 IMF

		• Implementing Government Debt Management Strategies held in Vienna, on June 8-12, 2015 • Workshop on Designing Government Debt Management Strategies held in Vienna, Austria, on July 17-21, 2017
T.B.	-	-
B.M.	Fiscal Sustainability; Managing Government Cash and Debt- A Debt Portfolio Risk Approach	• Financial Development and Financial Inclusion 4-15 Qershor 2018, Joint Vienna Institute • Macro Financial Stability in Central, Eastern and Southeastern Europe, 9-13 Tetor 2017, by Oesterreichische Nationalbank • World Bank Treasury and Finance&Markets Global Practise Workshop on Implementing Debt Management Strategies Vienna, Austria, 24-28 Korrik 2017 • Vulnerability Diagnostics 5-16 Dhjetor 2016, Joint Vienna Institute • Financial Stability, System Risk and Macro-Prudential Policy, 11-20 Prill 2016 Joint Vienna Institute • Financial Markets and New Financial Instruments 9-20 Qershor 2014 Joint Vienna Institute
G. K.	-	• Debt Sustainability Analysis, 3 prill – 30 qershor 2017, online course by IMF INSTITUTE • Financial Market Analysis – 10 janar-28 shkurt online course by IMF INSTITUTE • Kurs Trajnimi profesional FISKALITETI 02.12.2015-21.12.2015 nga ISSAT
O. A.	-	• Course on “Interaction of Monetary and Financial Stability Policies” 20-24 Nëntor 2017 by Bank of England Centre for Central Banking Studies Joint Vienna Institute, • Macro Financial Stability in Central, Eastern and Southeastern Europe, 10-14 tetor 2016, by Oesterreichische National Bank • Advanced Medium Term debt management strategy and annual borrowing plan workshop, 28 mars-8 prill Vienna, by International Monetary Fund and the World Bank
I. Gj.	Hartimi dhe Menaxhimi i Projekteve; IMF - STA , Workshop/Trajnim per Statistikat Financiare te Qeverise	• Seminar in Debt Strategy Formulation, Planning and Policy 29 qershor-3 korrik 1998, Palais des nations, Geneva • Public Debt Instruments and Risk Analysis Framework basic level, 30 shtator 2011, Tirane by IFIBI • Debt management policy and systems 28-31 janar 2002 Lubjana • Cash management 31 Maj-2 Qershor, Slloveni Center of Excellence in Finance • Debt management strategies and techniques 28 Nëntor-9 Dhjetor 1994 in Britain • External Debt Management 7 qershor -17 qershor 1994 Uzbekistan • Public Sector Classification and Public Sector Debt 16 Mars-20 Mars, 2015 – Slloveni • Debt Statistics Workshop 8-12 Maj 2017 Tirane • Government Financial Statistics in SEE 13-17 Mars 2017 Slloveni
S. Sh.	-	• Public Sector Debt Statistics 21 gusht- 1 shtator 2017, IAF's Institute for Capacity Development Washington • Debt Statistics Workshop 8-12 Maj 2017 UNCTAD Programme • Government Finance and Excessive Procedure Statistics 9-13 Maj 2016 Lubjana, Slloveni • Menaxhim Projektsh 19.05.2014-3.06.2014 ISSAT • Auditues i Brendshem ne Sektorin Publik • CS-DRMS –Helping Countries Better Manage Their Debt Portfolios 9 shtator 2011, Lubjana, Slloveni • Public Debt Instruments and Risk Management Framework – 3 shtator 2011 Tirane
E. A.	-	• Executing Officers on Controlling Tools – Tëning Project in co-operation with Ministry of Finance • Auditues i Brendshem ne Sektorin Publik
M. B.	Hartimi dhe Menaxhimi i Projekteve	• Public Debt Instruments and Risk analyses Framework (International Monetary Fund and World Bank Austria) 28 mars-8 prill 2016 • Designing Government Debt Management Strategies Austria (3-7 Qershor 2013) • Debt Management Performance Assessment Tool by World Bank 23-27 Janar 2012 • Macroeconomic Management and Financial Sector Issues in Southeastern Europe, 6-7 Qershor 2011, by IMF Institute in collaboration with World Bank, Berat
D. G.	-	• Auditues i Brendshem ne Sektorin Publik
E. K.	Workshop per Strategjine e rishikuar te Menaxhimit te Financave Publike (MFP); Macroeconomic Diagnostics	• Securities Statistics, June 18-22, 2018 Joint Vienna Institute, Vienna, Austria • Advanced Medium – Term Debt Management Strategy and Annual Borrowing Plan Workshop 28 mars-8 prill 2016, Joint Vienna Institute, Vienna, Austria
E. S.	Trajnime te brendshme	-
V. Sh.	Trajnime te brendshme	-
E. F.	-	-

Sic konstatohet nga përmbledhja e mësipërme, nga auditimi u konstatua se, kjo Drejtori nuk ka programe specifike për trajnimin e punonjësve të administrates gjatë vitit 2019, gjithashtu nuk ka kryer trajnime të mjaftueshme ndër vite, për një pjesë të punonjësve.

Përshkrimet e punës të vitit 2019, për punonjësit e kësaj Drejtorie janë bërë, por konstatohet mungesë përputhje, duke qënë se përshkrimet e punës bazohen në Rregullore dhe funksionet e përcaktuara në të për cdo Drejtori, ndërkohë që Rregullorja nuk i përshtatet strukurës aktuale.

Specialistët në përgjithësi, nisur nga kriteret e pozicionit sipas përshkrimeve të punës, nuk kërkojnë përvojë dhe eksperiencë pune. Nisur nga rëndësia e kësaj Drejtorie dhe misionit të saj, gjykojmë se do të ishte e nevojshme vendosja e një eksperience bazë punë për rekrutim. Punësimi i dy studenteve të Ekselencës, në të njëjtin Sektor dhe vecanërisht në një sektor me vakancë të plotë, mungesa e eksperiencës së punës dhe e trajnimeve të lidhura me pozicionin, rrit riskun e mirëfunksionimit të punës. Kjo situatë bëhet edhe më domethënëse për shkak të rëndësisë që kjo Drejtori e Përgjithshme ka. Eksperienca, kualifikimet e duhura dhe trajnimet e vazhdueshme janë domosdoshmëri në realizimin e misionit dhe funksioneve të saj.

Konstatohen 2 raste punonjësish në pozicionin specialist dhe përgjegjës sektori që nuk përmbushin kriteret e pozicionit të punës. Janë me master profesional ndërkohë që kriteri është master shkencor. (G. S. specialist në Sektorin e Ndhmës së Huaj dhe M. B. përgjegjës Sektori në Sektorin e Strategjisë dhe Riskut)

Vlerësimet e punës

Në këtë Drejtori janë bërë vlerësimet e punës, por konstatohen mangësi në plotësimet e disa formularëve me jo të gjithë elementët e vet, sic është plotësimi i datës kur është bërë vlerësimi, plani i zhvillimit profesional të punonjësve etj. Duke qënë se Drejtoritë kanë qënë me vakancë në pozicionin Drejtor, vlerësimi është bërë në masë të konsiderueshme, nga Sekretari i përgjithshëm, në të 3 pozicionet, si zyrtar raportues, kundërfirmues dhe autorizues.

B.2.2. Menaxhimi i Riskut

Risku dhe Menaxhimi i Riskut janë përkufizuar në Nenin 21 të Ligjit për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin, i cili specifikon si vijon:

1. Menaxhimi i riskut përmban identifikimin, vlerësimin dhe kontrollin mbi ato ngjarje apo situata të mundshme që kanë efekt të dëmshëm mbi përmbushjen e objektivave të njësisë publike dhe kryhet për të dhënë siguri të arsyeshme se këto objektiva do të realizohen. Risku matet sipas efektit të tij dhe shkallës së probabilitetit të ngjarjes.

2. Për t'i zbatuar veprimtaritë e parashtruara në paragrafin 1, titullari i njësisë publike miraton një strategji e cila azhurnohet çdo tre vjet, ose, sa herë që ka ndryshime thelbësore të mjedisit të riskut. Nëpunësi autorizues analizon dhe azhuron kontrollat që synojnë minimizimin e riskut të paktën një herë në vit.

3. Për të minimizuar riskun e mashtrimit dhe të parregullsive, nëpunësit autorizues të njësive publike regjistrojnë dhe raportojnë masat e marra për parandalimin e mashtrimit dhe parregullsive.

Nga auditimi u konstatua se është miratuar dhe publikuar strategjia afatmesme e monitorimit të borxhit, 2019-2021 dhe 2020-2022.

Në strategji janë përfshirë risqet kryesore që janë: *risku i rifinancimit, risku i normave të interesit, risku i kursit të këmbimit, risku i likuiditetit dhe risku operacional*. Janë përcaktuar masat dhe aktivitetet që mund të ndërmerren për menaxhimin e borxhit duke analizuar dhe pritjen e treguesve bazë dhe analizën e ndjeshmërisë. Në analizën e strategjisë janë përdorur dhe metoda alternative të financimit duke marrë parasysh analizën sasiore (kosto/risk), si edhe vlerësimet dhe kufizimet e parashtruara. Në këtë strategji janë analizuar avantazhet dhe disavantazhet e strategjive kryesore bazë.

Është hartuar analiza e borxhit publik për vitin 2019 ku është trajtuar: *ecuria e borxhit publik deri në fund të vitit 2019, faktorët që kanë ndikuar, portofoli i borxhit publik sipas instrumentave dhe pesha e tyre, analizë borxhi i jashtëm-borxh i brendshëm, kostot, risqet, zhvillimet e tregut primar të titujve shtetëror etj.*

Por mungon një vlerësim i risqeve që lidhen me mirëfunksionimin e sistemeve të kontrollit, vecanërisht me plotësimin e strukturës dhe elementëve të tjerë të cilësuar me risk në këtë raport.

B.2.3. Aktivitetet e kontrollit

Në drejtim të hartimit të kontrolleve të brendshëm lidhur me komponentin e “Aktiviteteve të Kontrollit” u konstatua se janë hartuar proceset kryesore të punës operacionale por kontrollet në përgjithësi janë realizuar pa dokumentim për rastet kur janë kryer duke sjell mungesë së rezultateve dhe konstatimeve të tyre. Situatë më pozitive paraqitet në Sektorin e Huamarrjes në Tregun e Brendshëm, dhe më problematike në Sektorin e Huamarrjen në Tregun Ndërkombëtar i cili përgjatë vitit 2019 ka qënë i paplotësuar me staf dhe nuk e ka realizuar funksionin për të cilin është krijuar. Po kështu mungon gjurma e kontrolleve në Drejtorinë e Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, në të dy sektorët.

Në përgjithësi Drejtoritë për shkak të vendeve vakante të pozicionit Drejtor, kanë funksionuar me delegime në mungesë të detyrave të përgjegjësitet ose specialistët e Sektorëve. *Sipas Aneksit Nr.1* Delegimi kompetencave është një instrument ligjor i parashikuar për t’u përdorur për detyra të caktuara, për një afat të caktuar kohor në funksion të performancës së institucionit dhe jo për tu përdorur në masë për delegimin e një pozicioni vakant pune me të gjitha atributet e veta dhe në një afat të pacaktuar duke u shndëruar në një mekanizëm të përhershëm Për sa kohë ka një ligj, ligji nr.10296 datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar me ligjin nr.110/2015, datë 23.10.2015, që ndalon delegimin e detyrave të caktuara të një pozicioni pune nuk mundet këto pozicione të mbahen nga nëpunës të deleguar në periudha afatgjata apo një vjeçare, duke cënuar kështu përmbushjen e misionit të punës së këtij pozicioni.

B.2.4. Informim komunikimi

Drejtesit e Institucionit zotërojnë informacion të mjaftueshëm për qëllimet dhe rëndësinë e Menaxhimit Financiar dhe të Kontrollit pasi, janë njohur me Ligjin “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”. Sekretari i Përgjithshëm informohet rregullisht me anë të raporteve të monitorimit çdo 3-muaj dhe analizave vjetore. Përgjatë vitit 2019 është bërë analiza e monitorimit të borxhit çdo 3 muaj dhe është raportuar ecuria e borxhit publik në Komisionin për Ekonominë dhe Financat me shkresat:

Shkresa nr.6812 prot datë 17.04.2019

Shkresa nr.10447 prot datë 03.06.2019

Shkresa nr. 16178 prot datë 10.09.2019

Shkresa nr. 23267 prot datë 17.12.2019

Ankesi II i Rregullores së Brendshme trajton procedurat mbi dokumentat ose aktet administrative, hartimin dhe korrespondencën e tyre. Në këtë Rregullore përcaktohen rregullat për përgatitjen, qarkullimin dhe administrimin e dokumentacionit që hyn dhe del nga MFE dhe dokumentacionin që qarkullon brenda Institucionit, por sjellim në vëmendje se rregullorja në vetvete është e përshtatshme për strukturën e vjetër të kësaj Drejtorie dhe vet Institucionit. Nga auditimi u konstatua se, kjo Drejtori komunikon në formë shkresore zyrtare dhe ka korrespondencë të rregullt me Institucionin.

Emri i Raporteve Kryesore	Lloji i Raportit/vendimarrja	Skeduli i Kalendarit	Link-u i Raportit
Hartimi i Kalendarëve tremujorë të emetimeve të titujve qeveritarë në tregun e brendshëm	Vendimarrja nga ministri	Tremujor	https://financa.gov.al/kalendari-i-emetimeve/
Njoftimi zyrtar i ankandëve të titujve qeveritarë tregu i brendshëm sipas kalendarit të miratuar të emetimeve	Vendimarrja nga ministri i cili ka deleguar tek zv / Ministri përgjegjës për borxhin dhe Sekretari i përgjithshëm këtë detyrë për firmosje	Javor sipas ankandëve	https://financa.gov.al/njoftim-per-ankande-bono-thesari-obligacione/
Vendimarrja dhe firmosja në lidhje me rezultatet e ankandëve	Vendimarrja nga ministri i cili ka deleguar tek zv / Ministri përgjegjës për borxhin dhe Sekretari i përgjithshëm këtë detyrë për firmosje	Javor sipas ankandëve	http://ëëë.financa.gov.al/rezultatet-e-ankandëve/
Analiza e huamarrjes së brendshme	Informacion për ministrin në lidhje me ecurinë e huamarrjes tregu i brendshëm	-	-
Raportimet periodike pranë Komisionit për Ekonominë dhe Financat	Keto Raporte përgatiten nga sektori i strategjisë dhe riskut, miratohen në linjë e hierarkisë nga Ministri dhe i dërgohen Komisionit për Ekonominë dhe Financat	Tremujor	-
Strategjia Afatmesme e Menaxhimit të Borxhit Publik e cila miratohet me VKM	VKM	Vjetor	https://financa.gov.al/strategjia-afatmesme-e-menaxhimit-te-borxhit-publik/

*Faqja Zyrtare e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë nuk e ka përditësuar strukturën, mision, dhe funksionin e Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, pasi vijon me strukturën e vjetër kur kjo emërtohej Drejtorja e Përgjithshme e Buxhetit dhe Borxhit Publik.

Shkresat, komunikimet e realizuara brenda 2019 në lidhje me Eurobondin:

✓ Memo dt.04.11.2019 “Propozim për daljen me Eurobond në tregjet ndërkombëtare të kapitalit në vitin 2020; pa protokolluar- Konceptuar dhe firmosur nga M. B. Përgjegjës i Sektorit të Strategjisë dhe Riskut, B. Nastini Përgjegjës i Sektorit të Huamarrjes në Tregjet Ndërkombëtare,

E. L., Drejtor i Analizave Makroekonomike dhe Statistikave. Drejtuar Znj.D., nga Sekretari i Përgjithshëm Z. K.

✓ Memo dt. 08.11.2019 “Për ndjekjen e Procedurave të Prokurimit të Këshilltarit Ligjor që do të asistojë Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë gjatë emetimit të Eurobondit; pa protokolluar- shkresa konceptuar nga B. N. Përgjegjës i Sektorit të Huamarrjes në Tregjet Ndërkombëtare, drejtuar Drejtorisë Ekonomike dhe Shërbimeve Mbështetëse, drejtuar nga Z. K.

✓ Memo dt.12.11.2019 “Mbi formatin e emetimit të Eurobond-it në vitin 2020- pa protokolluar- Konceptuar nga E. Lami Drejtor i Analizave Makroekonomike dhe Statistike, B. N. Përgjegjës i Sektorit të Huamarrjes në Tregjet Ndërkombëtare, M. B. Përgjegjës i Sektorit të Strategjisë dhe Riskut, I. Gj. Përgjegjës i Sektorit të Regjistrimit dhe Shërbimit të Borxhit, B. M. Përgjegjës i Sektorit të Huamarrjes në Tregun e Brendshëm, Drejtuar Znj.D. nga Sekretari i Përgjithshëm Z. K.

✓ Memo dt.02.12.2019 Në lidhje me veprimtarinë e grupit të punës për procedurën e prokurimit shërbim konsulence me objekt: “Sigurimi i shërbimit të konsulencës ligjore për Eurobondin”; prot 20713/2 prot datë 02.12.2019- drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm, nga grupi i punës ngritur me Urdhërin nr.20713 Prot datë 12.11.2019, i përbërë B. N. Përgjegjës i Sektorit të Huamarrjes në Tregjet Ndërkombëtare, I. Gj. Përgjegjës i Sektorit të Regjistrimit dhe Shërbimit të Borxhit, S. T. Përgjegjës i Sektorit të Oponencës Ligjore, E. K. specialist Sektori i Strategjisë dhe Riskut, E. S. specialist Sektori i Huamarrjes në Tregjet Ndërkombëtare.

✓ Shkresë dt. 06.12.2019 drejtuar Drejtorisë së Përgjithshme ekonomike dhe Shërbimeve Mbështetëse “Për përjashtimin nga pezullimi i procedurës së prokurimit me objekt “Sigurimi Shërbimit të Konsulencës Ligjore për Eurobondin” dhe procedurës së prokurimit me objekt “Për promovimin dhe Tërheqjen e Investimeve Strategjike”; prot 21920/5 datë 06.12.2019, konceptuar nga E. L., B. J., miratuar nga z. K. dhe drejtuar Drejtorisë së Përgjithshme ekonomike dhe shërbimeve mbështetëse, firmosur nga Znj.D.

✓ Kërkesë dt.20.12.2019 “Për mendim mbi emetimin e Eurobond-it nga Ministria e Financës dhe Ekonomisë “; Prot nr 23489 datë 20.12.2019, drejtuar Guvernatorit të Bankës së Shqipërisë nga Znj.D.. Shkresa është konceptuar nga V. Sh., pranuar nga B. N.(të dyja kanë firmosur) Miratoi S. H., Konfirmoi A. K., Konfirmoi E. L. – pa firmosur

✓ Urdhër nr.20713 prot datë 26.12.2019, nga Z. Denaj dt.26.12.2019 “Për krijimin e Grupit të punës për përgatitjen e kërkesës për propozime për zgjedhjen e rregulluesit kryesor për transaksionin e emetimit të Eurobond-it, si dhe Hartimin e matricës për vlerësimin e propozimeve”;

✓ Shkresa 6438/1 prot dt.27.12.2019 “Opiniononi i Bankës së Shqipërisë mbi Emetimin e Eurobondit nga MFE në vitin 2020” nga Z. S..

✓ Me shkresën Nr. 8182 Prot datë 06.05.2019 janë caktuar personat përgjegjës të deleguar si firma të autorizuar për njoftimet dhe rezultatet e ankandëve të titujve qeveritare Z. K. dhe Z. L.. Me memon datë 07.10.2019 nga Sektori i Huamarrjes në Tregun e Brendshëm janë dhënë rezultatet e rihapjes së ankandit të obligacioneve 10 vjecare, konceptuar nga O. A. (firmosur), punuar nga B. M. (firmosur), pranuar nga A. K. (pa firmosur).

✓ Memo drejtuar Z. K. datë 26.09.2019, nga Sektori i Huamarrjes në Tregun e Brendshëm për rihapjen e obligacioneve me kupon 10 vjecar fiks. Shkresa, konceptuar nga O. A. dhe nga B. M. (firmosur) Shkresa nr.17139 prot datë 27.09.2019 – njoftimi i rihapjes së ankandit të obligacioneve me kupon 10 vjecar fiks.

✓ Me shkresën nr. 17139/1 prot datë 07.10.2019 është bërë shpallja e rezultateve të ankandit nga Z. L. (person i autorizuar). Shkresa, konceptuar nga O. A. (firmosur), punuar nga B. M. (firmosur), pranuar nga A. K. (pa firmosur).

✓ Me 07.10.2019 është mbajtur procesverbali i ankandit të rihapur të obligacioneve me kupon 10 vjecar fiks. Komisioni i ankandëve me 2 përfaqësues nga BSH dhe një përfaqësues specialist O. A. nga Sektori i Huamarrjes në Tregun e Brendshëm.

Konstatohet se në përgjithësi komunikimet më të shpeshta janë në 3 mujorin e fundit të 2019. Në mungesë të Drejtorit të Përgjithshëm, puna është kryer dhe monitoruar nga vet specialistët duke rritur riskun e cënimit të sistemeve të kontrollit.

B.2.5. Monitorimi

Përgjatë vitit 2019 Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, nuk ka qënë subjekt auditimi nga auditi i brendshëm.

Kjo Drejtori nuk është as në mbikëqyrje apo monitorim nga asnjë bord apo organ mbikëqyrës.

Situatat e mësipërme sjellin jo vetëm paqëndrueshmëri të kësaj Drejtorie por ndikojnë edhe në nivelin e rezultateve që ka kjo Drejtori në mbështetje të drejtimit për mirëfunksionim të Institucionit dhe minimizimin e paligjshmërive/parregullsive me efekte negative në përmbushje të objektivave afatshkurtër dhe afatmesëm.

Për sa më sipër arrihet në konkluzionin që:

Në përgjithësi në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj janë cënuar sistemet e menaxhimit financiar dhe kontrollit të brendshëm, ardhur kryesisht si rezultat i nr të lartë të vendeve vakante dhe mungesës së Drejtorit të Përgjithshëm dhe Drejtorëve

të Drejtorive. Në vazhdim kërkohet një vëmendje e shtuar për përmirësimin e aspekteve të referuara më lartë.

Veprimet e mësipërme bien në kundërshtim me përcaktimet ligjore dhe nënligjore të bëra në:

-Ligjin nr.10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” ndryshuar me ligjin nr.110/2015, datë 15/10/2015, Kreu III, Komponentët e menaxhimit financiar dhe kontrollit, neni 19,20,21,22,23,24. Për zbatimin e tyre neni 9, kreu II, Përgjegjshmëria menaxheriale e nëpunësit autorizues, pika 1-5 citon:

1.Nëpunësi autorizues i njësisë publike është përgjegjës dhe i raporton titullarit të njësisë publike për zbatimin e sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit në të gjitha njësitë, strukturat, programet, veprimtaritë dhe proceset që menaxhohen prej tij, në përputhje me parimet e ligjshmërisë, të menaxhimit të shëndoshë financiar dhe të transparencës.

2. Nëpunësi autorizues i njësisë publike i propozon titullarit të njësisë publike akte të brendshme administrative, monitoron dhe përditëson sistemet për menaxhimin financiar dhe kontrollin e njësisë publike, brenda kuadrit rregullator të Ministrisë së Financave, si dhe merr masa për përmirësimin e sistemeve, në vijim të rekomandimeve të auditimit të brendshëm, auditimit të jashtëm dhe të vlerësimeve e të analizave të tjera.

3. Nëpunësit autorizues të të gjitha niveleve të njësive të varësisë janë përgjegjës dhe raportojnë sipas shkallës hierarkike, deri te nëpunësi autorizues i njësisë publike, për statusin e sistemeve të kontrollit të brendshëm, për riskun e mashtrimit e të parregullsive dhe të çdo mangësie serioze që pengon realizimin e objektivave, ose risqe, të cilat nuk janë adresuar nga njësia, masat korrektuese të marra dhe të përmbushura nga nivelet e menaxhimit të njësisë që drejtojnë.

4. Nëpunësit autorizues të të gjitha niveleve të njësisë publike në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit kanë këto përgjegjësi kryesore:

a) propozimin te nëpunësi autorizues i njësisë publike të sistemit të rregullave dhe procedurave të brendshme të njësisë, të planeve strategjike dhe të objektivave afatmesëm dhe vjetorë, si dhe monitorimin e zbatimit të tyre në njësi;

b) hartimin e objektivave dhe zbatimin e planeve strategjike dhe vjetore, në përputhje me objektivat e miratuar nga titullari i njësisë publike;

c) monitorimin e kontrolleve të risqeve, që vënë në rrezik arritjen e objektivave të njësisë që menaxhojnë;

d) planifikimin, menaxhimin, kontabilitetin dhe raportimin financiar të veprimtarisë së njësisë publike;dh) mbikëqyrjen dhe menaxhimin efektiv të punonjësve të njësisë dhe ruajtjen e nivelit të tyre profesional për menaxhimin financiar dhe kontrollin;

e) krijimin e kushteve për menaxhim të ligjshëm, efektiv e të përshtatshëm dhe për sjellje etike të punonjësve të njësisë;

ë) përgatitjen dhe monitorimin e sistemeve për ruajtjen dhe mbrojtjen e aktiveve dhe të dokumentacionit të njësisë kundrejt humbjeve, vjedhjeve, keqpërdorimit dhe përdorimit të paautorizuar;

f) ndarjen e përgjegjësive që lidhen me vendimmarrjen, kontrollin, zbatimin dhe vendosjen e linjave të raportimit, në përputhje me përgjegjësitë e deleguara.

5. Nënpunësit autorizues të të gjitha niveleve të njësive publike nuk kanë të drejtë delegimi të përgjegjësi të përmendura në pikën 3 dhe në pikën 4 shkronjat "a", "ç", "dh" e "f" të këtij neni

Rregulloren e Brendshme e Institucionit, Kreu II Administrata e Ministrisë, Neni 9, Sekretari i Përgjithshëm, citon:

Ndjek dhe mbikëqyr të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me menaxhimin e burimeve njerëzore të Institucionit. Si nëpunësi më i lartë civil dhe nëpunësi i parë autorizues mënaxhon dhe bashkërendon strukturat e ministries dhe merr masa për mbarëvajtjen e punëve. Drejton dhe bashkërendon punën me strukturat e varësisë për politikën dhe procedurat që kanë të bëjnë me propozimet për emërimin, rekrutimin, trajnimin e personelit brenda dhe jashtë vendit si dhe vlerësimin e punonjësve.

Për veprimet dhe mosveprimet e mësipërme ngarkohen me përgjegjësi:

Znj. G. P., në cilësinë e ish Sekretarit të Përgjithshëm për periudhën 01.01.2019-15.04.2019

Z. A. K., në cilësinë e Sekretarit të Përgjithshëm për periudhën 15.04.2019-31.12.2019

Në lidhje me trajtimin e problematikave në Projekt Raportin e Auditimit të sistemeve të kontrollit në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj është dërguar observacion nga Sekretari i Përgjithshëm i MFE z. O. M. me shkresën nr. 6351/9 datë 21.08.2020, si në vijim:

“Referuar kreut 3 mbi gjetjet dhe rekomandimet, pika B1, ju bëjmë me dije se Drejtoria e Përgjithshme Ekonomike dhe Shërbimeve Mbështetëse me shkresën nr. 23432/1 dt 27.12.2019, ka dërguar pranë Departamentit të Administratës Publike shkresën për planifikimin e nevojave në shërbimin civil, për vitin 2020, duke përfshirë këtu edhe vakancat në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj.

Aktualisht janë shpallur në DAP pozicionet:

-Specialist në Sektorin e Sigurimit të Ndihmës së Huaj dhe Marrëveshjeve, në Drejtorinë e Bashkërendimit dhe Sigurimit të Ndihmës së Huaj – kategoria III-b (shpallja 2987)

-Specialist në Sektorin e Sigurimit të Ndihmës së Huaj dhe Marrëveshjeve, në Drejtorinë e Bashkërendimit dhe Sigurimit të Ndihmës së Huaj – kategoria III-b (shpallja 2987)

-Specialist në Sektorin e Strategjisë dhe Riskut, në Drejtorinë e Strategjisë dhe Monitorimit të Borxhit – kategoria III-b (shpallja 2987)

Gjithashtu aktualisht ka përfunduar procedura për pranim në shërbim civil në kategorinë ekzekutive, për 2 pozicionet Specialist në Sektorin e Huamarrjes në Tregjet Ndërkombëtare, në Drejtorinë e Huamarrjes – kategoria III-b (shpallja 2646,2647).

Në lidhje me pikën B.2.1 mbi politikën dhe praktikën e menaxhimit të Burimeve Njerëzore, sa i takon nivelin e edukimit dhe kualifikimit, sqarojmë se në zbatim të Ligjit të Shërbimit Civil dhe akteve ligjore dhe nënligjore në zbatim të tij, procedura e plotësimit të vendeve të lira, në kategorinë e ulët drejtuese, kryhet nga njësia përgjegjëse DAP (rasti i Përgjegjësit të Sektorit të Strategjisë

dhe Riskut M.B). Për rastin e specialistes G.S bashkëlidhur ridërgohet përshkrimi i punës për pozicionin në fjalë, ku përputhet kualifikimi.

Ndërkohë në lidhje me planin e zhvillimit profesional të nënpunësve, ju informojmë se cdo fillim viti, pasi mblidhen nevojat për trajnim për secilën drejtori, dërgohet pranë ASPA, kalendari i planifikimit të trajnimeve. Referuar pikës B.2.1 për cështjen e vlerësimeve të punës, bëjmë me dije se elementi i datës, është i plotësuar në cdo vlerësim, në përputhje me sa kërkohet nga kuadri përkatës ligjor.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për sa më sipër në përgjithësi nuk konstatohen kundërshtime në lidhje me konstatimet e grupit të auditimit, shprehur në akt-konstatim dhe Projekt-Raport, por sqarime në lidhje me situatën. Grupi auditimit merr pjesërisht në konsideratë observimin në lidhje me përshkrimin e punës së specialistes G.S. Për punonjësin M.B, grupi auditimit merr në konsideratë përgjegjësinë që ka DAP, por i qëndron mospërputhjes së konstatuar për vitin 2019. Në lidhje me trajnimet dhe vlerësimet e punës grupi i auditimit është shprehur me detaje në material. Megjithatë grupi i auditimit vlerëson marrjen e masave në vijim për përmirësimin e punës, vecanërisht në lidhje me plotësimin e vendeve vakante.

Në takimin përfundimtar ballafaques me përfaqësuesit e Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik, zhvilluar në KLSH në datën 21.09.2020, në lidhje me cështjen e “vlerësimit të funksionimit të sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit në përputhje me Ligjin Nr.10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” i ndryshuar, u ridiskutua problematika e konstatuar nga ana e grupit të auditimit në lidhje me përshkrimet e punës dhe mospërputhjen me kriteret e kualifikimit. U sqarua nga ana e përfaqësuesve të Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik në lidhje me diplomën 4-vjecare, e rivlerësuar e barazvlefshme me master shkencor, por e trajtuar gabimisht nga ana e strukturave të DAP si master profesional në vitet e kaluara. U dakortësua marrja në konsideratë e këtij elementi dhe në bashkëpunim me Drejtorinë e Burimeve Njerëzore në MFE do të sistemohet dosja dhe kualifikimi. Për strukturat drejtuese do të lihet rekomandim për unifikim të kriterëve të punës dhe miratim të Rregullores së Brendshme, me qëllim përshtatjen sipas kërkesave dhe dispozitave ligjore. Për sa më sipër trajtuar dhe dokumentuar në dokumentin Nr.13, “Protokolli i Takimit ballafaques përfundimtar, për “Auditimin e ushtruar në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik, në bazë të Programit të Auditimit Nr.344/1 Prot. datë 15.04.2020, Datë: 21/09/2020, ora 12:00-13.00.

Gjetja 1	Drejtoria e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj funksionon mbi bazën e Rregullores së Brendshme e miratuar me Urdhër Nr 29.01.2016 prot nr 1407, datë 29.01.2016 dhe nuk është e përditësuar me ndryshimet në strukturë dhe organikë e miratuar me urdhrin Nr.8 datë 31.01.2017 dhe Nr.161 datë 05.10.2017 të MFE. Kjo rregullore i përgjigjet kërkesave të Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit sipas strukturës së vjetër, duke mos përmbushur misionin dhe funksionet e përcaktuara, dhe cënuar mjedisin e kontrollit. Institucioni nuk ka të hartuar veçmas Kodin e Etikës.
Situata:	Drejtoria e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj ka funksionuar dhe funksionon mbi bazën e Rregullores së

	Brendshme, e miratuar me Urdhër Nr 29.01.2016 prot nr 1407, datë 29.01.2016 “Për miratimin e rregullores së brendshme të organizimit dhe funksionimit të Ministrisë së Financave”. Rregullorja e Brendshme nuk është e përditësuar me ndryshimet në strukturë dhe organikën e miratuar me urdhrin Nr.8 datë 31.01.2017 dhe Nr.161 datë 05.10.2017 të MFE. Kjo rregullore i përgjigjet kërkesave të Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit sipas strukturës së vjetër kur përbëhej nga: -Drejtoria e Huamarrjes -Drejtoria e Strategjisë dhe Monitorimit të Borxhit Në këtë mënyrë, kjo rregullore nuk përmbush misionin dhe funksionet e përcaktuara, duke cënuar dhe rritur riskun e mjedisit të kontrollit. Institucioni nuk ka të hartuar veçmas Kodin e Etikës, sikundër kërkohet prej Ligjit nr.10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, i ndryshuar, neni 20 “Mjedisi i kontrollit”, pika 2, gërma (a). Ajo është pjesë e rregullores së brendshme, e përmbledhur në 1 nen (neni 30) me 14 pika.
Kriteri:	Urdhëri Nr.8 datë 31.01.2017 dhe Nr.161 datë 05.10.2017, për miratimin e strukturës dhe organikës së MFE Ligjit nr.10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, i ndryshuar, neni 20 “Mjedisi i kontrollit”, pika 2, gërma (a).
Ndikimi/Efekti:	Nuk përmbush misionin dhe funksionet e përcaktuara. Cënon sistemet e kontrollit.
Shkaku	Mosmarrja e masave nga organet drejtuese të MFE
Rëndësia	E lartë

Gjetja 2	Gjatë vitit 2019 në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndhmës së Huaj ka patur një numër të konsiderueshëm vendesh vakante të cilat janë mbuluar me urdhëra delegimi dhe janë konstatuar problematika në menaxhimin e burimeve njerëzore.
Situata:	Përgjatë 12 muajve mesatarisht janë 30% e vendeve vakante. Konstatohet vakancë në 12 muaj e Drejtorit të Përgjithshëm dhe të 3 Drejtorive të kësaj Drejtorie të Përgjithshme. Po kështu vakancë në 3 përgjegjës sektori nga 6 në total, pra 50% e tyre. Spektori i Huamarrjes në tregjet ndërkombëtare deri në muajin mars 2019 ka funksionuar në vakancë të plotë, pa Drejtor, pa përgjegjës sektori dhe pa specialistë. Në vijim është plotësuar me 2 specialistë nga ekselencia, në kuadër të VKM Nr.766 datë 26.12.2018 “Për punësimin e studentëve të ekselencës në Institucionet e Administratës Shtetërore, pjesë e shërbimit civil për vitin 2019”.

	Konstatohen transferime të përkohshme për plotësimin e strukturës, si rezultat i vakancave në nr të konsiderueshëm në disa sektorë. Në përgjithësi Drejtoritë për shkak të vendeve vakante të pozicionit Drejtor, kanë funksionuar me delegime në mungesë të detyrave të përgjegjësive ose specialistët e Sektorëve. Delegimi kompetencave është një instrument ligjor i parashikuar për t'u përdorur për detyra të caktuara, për një afat të caktuar kohor në funksion të performancës së institucionit dhe jo për tu përdorur në masë për delegimin e një pozicioni vakant pune me të gjitha atributet e veta dhe në një afat të pacaktuar duke u shndëruar në një mekanizëm të përhershëm. Nga auditimi i dosjeve të punonjësve të kësaj Drejtorie në lidhje me nivelin e diplomës, vjetërsinë e punës, kualifikimet dhe trajnimet e zhvilluara në kuadër të rritjes së kapaciteteve dhe shkallës së profesionalizimit në punë u konstatua se kjo Drejtori nuk ka patur programe specifike për trajnimin e punonjësve të administratës gjatë vitit 2019, gjithashtu nuk ka kryer trajnime të mjaftueshme ndër vite, për një pjesë të punonjësve. Përshkrimet e punës të vitit 2019, për punonjësit e kësaj Drejtorie janë bërë, por konstatohet mungesë përputhje, duke qënë se përshkrimet e punës bazohen në Rregullore dhe funksionet e përcaktuara në të për cdo Drejtori, ndërkohë që Rregullorja nuk i përshtatet strukturës aktuale. Specialistët në përgjithësi, nisur nga kriteret e pozicionit sipas përshkrimeve të punës, nuk kërkojnë përvojë dhe eksperiencë pune. Nisur nga rëndësia e kësaj Drejtorie dhe misionit të saj, gjykojmë se do të ishte e nevojshme vendosja e një eksperience bazë punë për rekrutim. Punësimi i dy studenteve të Ekselencës, në të njëjtin Sektor dhe vecanërisht në një sektor me vakancë të plotë, mungesa e eksperiencës së punës dhe e trajnimeve të lidhura me pozicionin, rrit riskun e mirëfunksionimit të punës. Kjo situatë bëhet edhe më domethënëse për shkak të rëndësisë që kjo Drejtori e Përgjithshme ka. Eksperienca, kualifikimet e duhura dhe trajnimet e vazhdueshme janë domosdoshmëri në realizimin e misionit dhe funksioneve të saj. Konstatohen 2 raste punonjësish në pozicionin specialist dhe përgjegjës sektori që nuk përmbushin kriteret e pozicionit të punës. Janë me master profesional ndërkohë që kriteri është master shkencor. Në këtë Drejtori janë bërë vlerësimet e punës, por konstatohen mangësi në plotësimet e disa formularëve me jo të gjithë elementët e vet, sic është plotësimi i datës kur është bërë vlerësimi, plani i zhvillimit profesional të punonjësve etj. Duke qënë se Drejtoritë kanë qënë me vakancë në pozicionin Drejtor, vlerësimi është bërë në masë të konsiderueshme, nga Sekretari i përgjithshëm, në të 3 pozicionet, si zyrtar raportues, kundërfirmues dhe autorizues.
--	--

Kriteri:	Urdhëri Nr.8 datë 31.01.2017 dhe Nr.161 datë 05.10.2017, për miratimin e strukture dhe organikës së MFE. Ligji nr.10296 datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar me ligjin nr.110/2015, datë 23.10.2015. Trajnimet e realizuara; formularët e vlerësimeve të punës, formularët e përshkrimeve të punës;
Ndikimi/Efekti:	Cënohet performanca e institucionit në tërësi si dhe përmbushja e misionit të Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj. Mungesa e Drejtorit të përgjithshëm, dhe Drejtorëve të 3 Drejtorive ka bërë të mos sigurohet mbikëqyrja e monitorimi i punës për secilin punonjës, në mënyrë që të sigurohet si duhet integriteti personal dhe etika profesionale dhe përjashtimi i konflikteve të interesit në kryerjen e detyrave funksionale. Nisur nga rëndësia e kësaj Drejtorie dhe misionit të saj, gjykojmë se do të është e nevojshme vendosja e një eksperience bazë punë për rekrutim. Punësimi i dy studenteve të Ekselencës, në të njëjtin Sektor dhe vecanërisht në një sektor me vakancë të plotë, mungesa e eksperiencës së punës dhe e trajnimeve të lidhura me pozicionin, rrit riskun e mirëfunksionimit të punës. Kjo situatë bëhet edhe më domethënëse për shkak të rëndësisë që kjo Drejtori e Përgjithshme ka. Eksperienca, kualifikimet e duhura dhe trajnimet e vazhdueshme janë domosdoshmëri në realizimin e misionit dhe funksioneve të saj.
Shkaku	Mosplotësimi i vëndeve vakante me emërime të reja sipas parashikimeve ligjore për periudha të gjata kohore. Vendimi Nr.766 datë 26.12.2018 “Për punësimin e studentëve të ekselencës” Mungesa e vendosjes së viteve përvojë pune si kriter për pozicione pune specialist.
Rëndësia	E lartë

Gjetja 3	Në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj u auditua vlerësimi i efektivitetit të komponentëve të kontrollit të brendshëm në drejtim të hartimit të kontrolleve të brendshme, implmentimit të tyre dhe në fund funksionimit dhe u konstatua se janë cënuar elementët e kontrollit të brendshëm.
Situata:	<u>Në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, gjatë vitit 2019 janë cënuar elementët e kontrollit të brendshëm. Vlerësimi i efektivitetit të komponentëve të kontrollit të brendshëm bëhet në drejtim të hartimit të kontrolleve të brendshme,</u>

	<u>implementimit të tyre dhe në fund funksionimit. Ka munguar një vlerësim i risqeve që lidhen me mirëfunksionimin e sistemeve të kontrollit. kontrollet në përgjithësi janë realizuar pa dokumentim për rastet kur janë kryer duke sjell mungesë së rezultateve dhe konstatimeve të tyre. mungesë të Drejtorit të Përgjithshëm, puna është kryer dhe monitoruar nga vet specialistët duke rritur riskun e cënimit të sistemeve të kontrollit. Përgjatë vitit 2019 Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, nuk ka qënë subjekt auditimi nga audit i brendshëm. Kjo Drejtori nuk është as në mbikëqyrje apo monitorim nga asnjë bord apo organ mbikëqyrës.</u>
Kriteri:	Ligjin nr.10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” ndryshuar me ligjin nr.110/2015, datë 15/10/2015
Ndikimi/Efekti:	Situatat e mësipërme sjellin jo vetëm paqëndrueshmëri të kësaj Drejtorie por ndikojnë edhe në nivelin e rezultateve që ka kjo Drejtori në mbështetje të drejtimit për mirëfunksionim të Institucionit dhe minimizimin e paligjshmërive/parregullsive me efekte negative në përmbushje të objektivave afatshkurtër dhe afatmesëm.
Shkaku	Mungesa e kontrolleve të brendshme
Rëndësia	E lartë

C. Auditimi mbi planifikimin dhe realizimin e treguesve të borxhit publik. Analiza e qëndrueshmërisë së treguesve dhe vlerësimi i përmbushjes së objektivave të Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020 dhe strategjive afatshkurtra dhe afatmesme lidhur me këtë tregues fiskal.

Treguesit e Borxhit të Brendshëm

Treguesit e Borxhit të Jashtëm

Shërbimi i borxhit

Garancitë dhe nënhuatë

Përfshirja e treguesve të borxhit në Strategjinë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020 është kryer përgjithësisht në shtyllën 3 “Ekzekutimi efikas i buxhetit”, në pikën “Menaxhimi i borxhit dhe likuiditetit”. Objektivi i kësaj fushe lidhet me minimizimin e kostove për plotësimin e nevojave të financimit të Qeverisë në një nivel të caktuar risku dhe duke mbajtur në konsideratë normën e kreditimit të Shqipërisë. Masat e përfshira në këtë strategji përfshijnë:

Masa 1: Rishikimi i masave aktuale institucionale, organizimit të brendshëm dhe personelit përgjegjës për menaxhimin e likuiditetit dhe borxhit

Masat aktuale institucionale dhe aktet përkatëse ligjore dhe nënligjore kanë pësuar ndryshim në vitin 2014, nëpërmjet amendimeve në ligjin për huamarrjen dhe në vitin 2016 në ligjin nr.9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar,

ku janë përfshirë përcaktime në lidhje me reduktimin e treguesit të borxhi vit pas viti në raport me PBB, kufizimin për marrjen e borxhit të ri dhe garancive shtetërore të huasë në ligjin e buxhetit vjetor, minimizimin e risqeve nga veprimtaritë ekstrabuxhetore, etj. Në të njëjtën kohë edhe organizimi i brendshëm i drejtorisë ka pësuar ndryshime të vazhdueshme përgjatë viteve sikurse është trajtuar në pjesë të tjera të këtij raporti, në lidhje me strukturat organizative të miratuara dhe efektet në operacionet e menaxhimit të borxhit. Megjithatë, një nga çështjet e pa adresuara si duhet lidhet me personelin përgjegjës për menaxhimin e borxhit, e vlerësuar e tillë për shkak të vendeve vakante të shumta në strukturë, kryesisht në strukturat drejtuese të menaxhimit të borxhit, e trajtuar edhe përgjatë pjesës së vlerësimit të funksionimit të sistemeve të kontrollit.

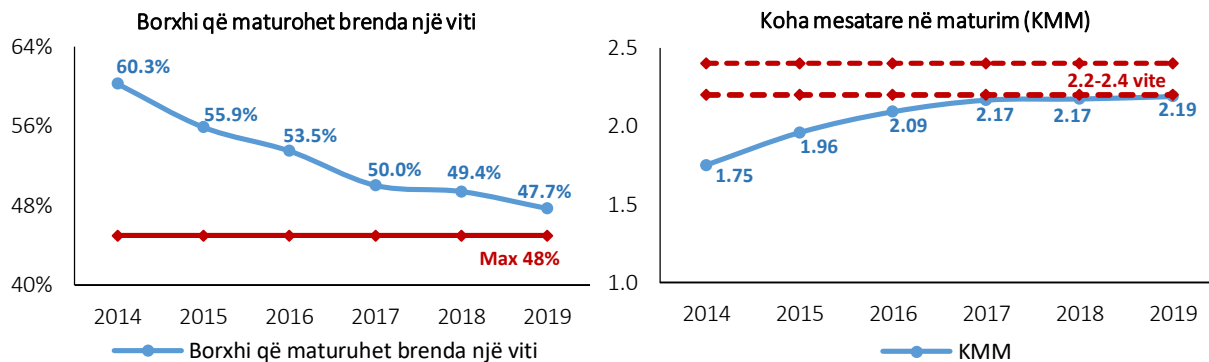
Masa 2: Përgatitja e një strategjie gjithëpërfshirëse të menaxhimit të borxhit

Strategjia gjithëpërfshirëse e menaxhimit të borxhit rezulton të jetë adresuar siç duhet duke përgatitur dhe miratuar një strategji afatmesme të menaxhimit të borxhit. Për periudhën objekt auditimi është miratuar në Nëntor 2018 Strategjia Afatmesme për Menaxhimin e Borxhit Publik 2019-2021. Në strategji janë vendosur dy objektiva të cilat janë në një linjë me Strategjinë për Menaxhimin e Financave Publike 2014-2020 që paraqiten:

1. Sigurimin e realizimit të nevojave të qeverisë për financim, si edhe nevojave për të shërbyer borxhin aktual me kosto sa më të ulët dhe duke mbajtur nivele të pranueshme të ekspozimit ndaj risqeve;
2. Zhvillimin e tregut primar dhe hedhjen e hapave për zhvillimin e tregut sekondar të titujve shtetërorë vendas.

Në fokus të strategjisë për këtë periudhë janë përfshirë reduktimi i riskut të rifuancimit dhe atij të normave të interesit të borxhit të brendshëm. Në këtë mënyrë, në lidhje me riskun e rifuancimit është përcaktuar që KMM i borxhit të brendshëm të ketë si objektiv 2.2-2.4 vite deri në fund të vitit 2021 ndërkohë që borxhi i brendshëm i maturuar në 1 vit në përqindje ndaj totalit të jetë maksimalisht 48% deri në fund të vitit 2021. Nga auditimi konstatohet se në krahasim me treguesit e një viti më parë, menaxhimi i portofolit të borxhit është kryer në linjë me objektivat strategjike, duke sjellë përmirësim për të dy këto tregues. Të dhënat historike dhe treguesit për vitin 2019 sipas raportimit në Raportin Borxhit Faktik për vitin 2019 paraqiten:

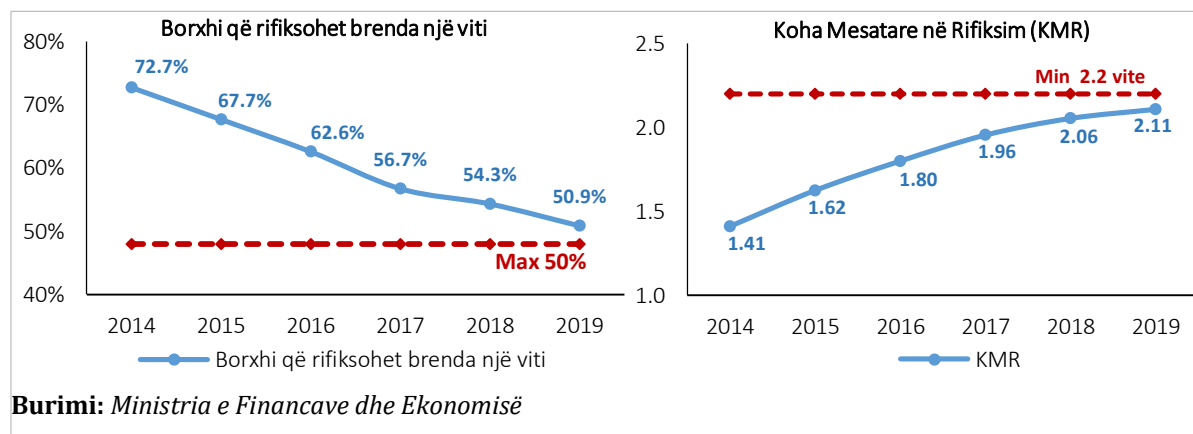
Ecuria e treguesve të riskut të rifuancimit (2014–2019)



Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Për riskun e normave të interesit është përcaktuar që si tregues për menaxhimin të jetë KMR e borxhit të brendshëm të jetë minimalisht 2.2 vite deri në fund të vitit 2021 dhe borxhi i brendshëm i rivlerësuar në 1 vit si përqindje ndaj totalit të jetë maksimalisht 50% deri në fund të vitit 2021. Risku i normave të interesit gjithashtu është reduktuar pasi pesha e instrumenteve që rifiksojnë normën e interesit në harkun kohor të një viti është ulur nga 54.3% në dhjetor 2018 në 50.9% në dhjetor 2019. Tabela në vijim paraqet të dhënat historike së bashku me treguesit për vitin 2019 sipas raportimit në Raportin e Borxhit Faktik për vitin 2019:

Ecuria e treguesve të riskut të rifinancimit (2014–2019)



Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Nga ana tjetër, treguesi për menaxhimin e riskut të kursit të këmbimit është vendosur përqindja e borxhit në monedhë të huaj maksimalisht 55% deri në fund të vitit 2021. Në lidhje me këtë tregues, të dhënat faktike për vitin 2019 raportojnë një stok të borxhit në monedhë të huaj ndaj totalit në masën 45.6%, duke qenë në linjë me objektivat e vendosur në strategjinë afatmesme të menaxhimit të borxhit publik 2019-2021.

Masa 3: Përgatitja e një strategjie për zhvillimin e tregut të letrave qeveritare me vlerë

Në kuadër të kësaj mase nuk ka një strategji të mirëfilltë për zhvillimin e tregut të letrave me vlerë të qeverisë, por janë përfshirë si një komponent përbërës i Strategjisë Afatmesme për Menaxhimin e Borxhit Publik 2019-2021. Kjo strategji përfshin zhvillimin e tregut të titujve shtetërorë

nëpërmjet aktiviteteve të cilat do të kenë si objektiv: a) rritjen e likuiditetit; b) rritjen e efikasitetit; dhe c) rritjen e transparencës.

Masa 4: Integrimi i sistemit të menaxhimit të borxhit me SIFQ dhe SIMFQ-in e ardhshëm

Aktualisht integrimi i sistemit të borxhit me SIFQ dhe SIMFQ nuk është realizuar duke qenë se transaksionet vazhdojnë të regjistrohen paralelisht në të dy transaksionet. Gjithashtu edhe SIMFQ nuk është ende në funksion të plotë.

Në vijim në strategji në shtojcën 1 të saj janë paraqitur treguesit e monitorimit të Menaxhimit të Financave Publike. Ndër treguesit që kanë të bëjnë me borxhin përfshihet ulja e nivelit të borxhit publik si përqindje përkundrejt PBB në nivelin 65.5% në 2017 dhe 56.7% në vitin 2020. Referuar këtij treguesi nga auditimi konstatohet se nuk është përmbushur duke qenë se raporti në nivelin e 65.9% sipas raportimit në treguesit e borxhit për vitin 2019 është ende as në nivelin e synuar për vitin 2017 në masën 65.7%. Një tjetër tregues përfshin diferencën midis raportit të borxhit faktik dhe raportit të planifikuar të caktuar për një vit që për periudhën objekt auditimi përfshin një marzh 0.5%-1% shmangie. Në lidhje me respektimin e këtij treguesi të synuar janë kryer llogaritjet në vijim:

Treguesi	Ligji nr.99/2018	Akti Normativ nr.2	Akti Normativ nr.11	Fakti 2019
Stoku I borxhit	1,147,922	1,147,922	1,147,922	1,112,626
PBB	1,752,736	1,717,000	1,717,000	1,688,894
Borxh Publik/PBB (%)	65.49%	66.86%	66.86%	65.88%

Nga auditimi konstatohet se raporti borxh/PBB faktik në nivelin 65.88% ka një shmangie rreth 0.4% nga planifikimi fillestar dhe rreth 1% nga plani i ndryshuar me aktet normative përgjatë vitit 2019, duke qenë në korniza e marzhit të synuar prej 0.5% - 1%.

D. Paraqitja e treguesve të borxhit në tabelën fiskale dhe Raportin e Zbatimit të Buxhetit për vitin 2019. Testimi i përshtatshmërisë së raportimit të treguesve të borxhit publik

I.1 Kufijtë e huamarrjes vjetore dhe huaja e marrë për financimin e deficitit

Gjatë vitit 2019, kufizimet për borxhin e ri të emetuar dhe shlyerjen e borxhit ekzistues janë përcaktuar në nenet 9, 20 dhe 21 të ligjit nr. 99 datë 03.12.2018 “Për buxhetin e vitit 2019”, të ndryshuar. Në këtë ligj është përcaktuar financimi i deficitit prej 32,900 milion lekësh nëpërmjet rritjes së huamarrjes totale neto nga burime të brendshme dhe të huaja në shumën 7,203 milion lekë. Gjithashtu në nenin 20 të këtij ligji është përcaktuar rritja vjetore e garancive të qeverisjes qendrore në dobi të palëve të treta përfituese, deri në 2,000 milionë lekë. Nga ana tjetër, në nenin 21 të ligjit është parashikuar rritja e kufirit të financimit të përcaktuar më sipër nëpërmjet emetimit të ndonjë eurobondi si dhe në rast të disbursimit të ndonjë kredie shtesë në formën e “mbështetjes buxhetore” nga institucionet financiare ndërkombëtare.

Raportimi në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar për financimin e deficitit të vitit 2019, së bashku me planifikimet e ndryshuara përgjatë vitit paraqiten:

ZËRI BUXHETOR	Ligji 99/18	A.N 1	A.N 2	Fakti
DEFIÇITI	-32,900	-32,900	-32,900	-31,549
FINANCIMI DEFIÇITIT	32,900	32,900	32,900	31,549
Brendshem	48,597	49,697	50,297	40,932
Te ardhura nga privatizimi				242
Hua-marrje e brendshme	22,900	21,000	24,600	17,846
Te tjera	25,697	25,697	25,697	22,844
I Huaj	-15,697	-16,797	-17,397	-9,383
Hua afatgjate (e marre)	19,700	18,600	18,000	20,493
Ndryshimi i gjendjes se arkës				-1,729
Ripagesat	-35,397	-35,397	-35,397	-29,791
Mbeshtetje buxhetore				1,643

Sipas raportimit në treguesit fiskalë të konsoliduar, konstatohet se huaja afatgjatë e marrë për financimin e deficitit paraqitet me tejkalim të planit. Nga 18,000 milion lekë të planifikuara me Aktin Normativ nr. 11, rezulton se janë disbursuar hua afatgjata për financimin e deficitit që nuk janë në formën e mbështetjes buxhetore në shumën 20,493 milion lekë sipas raportimit të Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit. Huamarrja e brendshme me anë të instrumentave të bonove të thesarit dhe obligacioneve sipas raportimit në treguesit fiskalë të konsoliduar paraqitet në shumën 17,846 milion lekë, me nën realizim përkundrejt planit në shumën 24,600 milion lekë. Edhe ripagesat për borxhin e huaj paraqiten me nën realizim duke shlyer principal të borxhit të jashtëm në shumën 29,791 milion lekë përkundrejt 35,397 milion lekë të planifikuara. Në lidhje me raportimet për huanë e re të marrë dhe pagesat e principalit të kryera sipas Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe bashkërendimit të ndihmës së huaj konstatohen diferenca në disa prej elementëve sipas tabelës së mëposhtme:

Lloji I huasë	Plani perfundimtar	Fakti DPTH	Fakti DPB sistemi	Diferenca thesar - borxh	Diferenca plan - fakt
Hua-marrje e brendshme	24,600	17,846	18,008	-162	-6,592
Ripagesat	-35,397	-29,791	-29,791	0	5,606
Hua afatgjate (e marre) e jashtme*	18,000	20,493	20,540	-47	1,748
Mbeshtetje buxhetore	1,643	1,643	1,642	1	1
Plan/fakt pa mbështetje buxhetore	7,203	8,548	8,757		
Plan/fakt me mbështetje buxhetore	8,846	10,191	10,399		

*Duke përfshirë edhe garancinë shtetërore "00/09/ITALY" të raportuar në fiskale

Në lidhje me këtë konstatim janë paraqitur observacione me shkresën nr. 6351/6 datë 07.07.2020 nga ana e Drejtorisë së Borxhit në të cilën është parashtruar që:

-Sqarojmë se shifra prej 18,008 milion lekë raportuar nga Drejtoria e Borxhit përfaqëson financimin e brendshëm të realizuar nga emetimi i letrave me vlere të qeverisë. Nderkohe, në tabelën fiskale, ky zë (Huamarrja e brendshme) pasqyrohet së bashku rre elemente të tjerë.

-për huanë afatgjatë të marrë të huaj, në vlerën e kredive të garantuara të disbursuara është përfshirë edhe disbursimi i garancisë me ID "00/09/Italy" në shumën 792.28 milion lekë, për të cilën Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit i ka të reflektuara disbursimet për këtë kredi të garantuar në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar.

Observacionet në lidhje me këtë konstatim merren në konsideratë dhe në vijim janë reflektuar përgjatë të gjithë materialit.

Nga auditimi konstatohet se kufijtë e rritjes së borxhit publik të përcaktuara në ligjin e buxhetit vjetor të ndryshuar rezultojnë të jetë respektuar në huamarrjen e brendshme për financimin e deficitit, ndërkohë që nuk janë respektuar në huanë afatgjatë të jashtme të marrë. Vlera e borxhit të ri të marrë pa përfshirë mbështetjen buxhetore e cila ka plan më vete si pasojë e parashikimeve të bërë në ligjin vjetor të buxhetit është në tejkalim të planit të huamarrjes e ndikuar kryesisht nga tejkalimi i huasë afatgjatë të disbursuar përkundrejt planit si dhe ripagesave më të ulëta të kryera në krahasim me planin fillestar.

- Huaja e re e brendshme që ka shërbyer për financimin e deficitit në treguesit fiskale të konsoliduar paraqitet në shumën 17,846, ndërkohë që sipas raportimit nga drejtoria e borxhit, huaja e re e brendshme paraqitet në shumën 18,008 milion lekë. Vlera prej 18,008 milion lekë rezulton e konfirmuar edhe në akt rakordimin ndërmjet strukturave të thesarit dhe strukturave të borxhit si dhe në akt rakordimin ndërmjet strukturave të thesarit dhe BSH. Diferenca prej 162 milion lekë e evidentuar në tabelën e mësipërme lidhet me shlyerjet e principalit të realizuara për huatë e njësive të vetëqeverisjes vendore.

- Të dhënat në lidhje me huanë afatgjatë të marrë, disbursimet e projekteve me financim të huaj janë rakorduar në fillim të vitit 2020 ndërmjet strukturës së thesarit dhe strukturës së borxhit në monedhën origjinale të disbursuar nga kreditorët dhe nuk janë evidentuar diferenca, përveç projekteve që kanë përfshirë kredi të garantuara nga shteti. Megjithë rakordimin e mësipërm evidentohen diferenca të vogla në regjistrimin në monedhën kombëtare si pasojë e faktit të paraqitur në fiskale që kanë ardhur kryesisht si pasojë e diferencave në kursin e këmbimit të përdorur të evidentuara në rreth 47 milion lekë.

- Në lidhje me pagesat e principalit të regjistruara për vitin 2019 janë kryer rakordimet ndërmjet strukturës së thesarit dhe strukturës së borxhit në monedhë kombëtare nga e cila nuk kanë rezultuar diferenca përsa i përket shlyerjeve në monedhë origjinale dhe në monedhën kombëtare.

Në takimin ballafaques të zhvilluar në KLSH nga përfaqësuesit e MFE në lidhje me këtë konstatim u referua se kufijtë e përcaktuar në ligjin e buxhetit vjetor janë respektuar në total duke qenë se nuk ka ndarje sipas llojit të borxhit të marrë, por kufizimi i vetëm është për rritjen e borxhit në terma neto (hua e re – hua të pagueshme). Gjithashtu u referua se tabela nr. 4 e ligjit të buxhetit vjetor është shqoëruese dhe nuk vlerë detyruese për shpërndarjen e huasë sipas llojit të financimit në të brendshëm apo të huaj. Avancimi i projekteve të zbatimit të marrëveshjeve me financim të huaj ka bërë që plani i disbursimeve të huasë së huaj të jetë me mbirealizim, megjithëse në total kufijtë e përgjithshëm janë respektuar.

Në përgjigje të këtyre observacioneve, shprehemi se tabela është pjesë përbërëse e ligjit të buxhetit vjetor duke qenë se përbën relacion dhe në të njëjtën kohë është ligji që i referohet në pjesë të veçanta tabelave pjesë përbërëse të tij. Nga ana tjetër, konstatimi është referuar për realizimin mbi plan të disbursimeve të financimit të huaj, që sikurse pranohet edhe nga MFE është në mbi

realizim. Në të njejtën kohë, aktet normative (më i fundit dhjetor 2019) mund të ishin shfrytëzuar për reflektimin në kohë të avancimit të projekteve dhe mbulimit të tyre me planin buxhetor përkatës. PËr ëto arsye observacionet nuk merren në konsideratë.

I.2 Treguesit e borxhit publik.

Raporti i borxhit publik ndaj PBB përgjatë vitit 2019 ka rezultuar në ulje në krahasim me një vit më parë, ku ky raport ka shënuar rënie nga 67.9% në 65.9% të PBB sipas raportimit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë në treguesit e borxhit publik për tremujorin e katërt të vitit 2019. Treguesit kryesorë të borxhit publik dhe ecuria e tij sipas raportimit të MFE, sipas stokut të raportuar në fund të vitit 2019 paraqiten sipas tabelës së mëposhtme:

Në milion lekë

Viti	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Borxhi publik	977,965	1,043,229	1,066,611	1,088,169	1,107,285	1,112,626
Borxhi I qeverisë qendrore	977,102	1,042,272	1,065,710	1,087,342	1,106,569	1,112,044
Borxhi I pushtetit lokal	863	957	910	827	716	582
PBB¹	1,395,303	1,434,308	1,472,480	1,551,281	1,630,905 ¹	1,688,894
Stoku I borxhit / PBB (%)	70.1	72.7	72.38	70.09	67.9	65.9

¹PBB e rishikuar në krahasim me raportimin në treguesit e borxhit për fundin e vitit 2018

Nga ana tjetër në raportin e buxhetit faktik për vitin 2019 të hartuar nga MFE është raportuar se stoku i borxhit publik ndaj PBB është në nivelin e 66.2% në vitin 2019 nga 67.9% në vitin 2018. Për këtë vlerësim është përdorur PBB-ja nominale që u rrit me 2.2% në vitin 2019, duke arritur në 1,688.9 miliardë lekë. Të dhënat nga Eorl Economic Outlook të FMN raportojnë për një rritje reale të PBB në masën 2.2%, duke mos paraqitur të dhëna për vlerën nominale të PBB.

Ulja e treguesit të borxhit publik në raport me PBB ka ardhur kryesisht nga rritja më e madhe e PBB se rritja e stokut të borxhit publik. Në këtë mënyrë, rritja e stokut të borxhit vlerësohet në rreth 5,341 milion lekë duke përfshirë efektin e rivlerësimit të stokut të borxhit nga kursi i këmbimit, ndërkohë që rritja bruto e PBB në raport me një vit më parë vlerësohet në rreth 57,989 milion lekë. Rritja e borxhit publik me 5,341 milion lekë përgjatë vitit 2019 nuk reflekton rritjen reale të tij përgjatë vitit pasi shtesa në huamarrje duke përfshirë financimin e huaj, atë të brendshëm dhe ripagesat paraqitet në rreth 10,191 milion lekë sipas tabelës së mëposhtme:

Shtesa në huamarrje 2018	Shuma
Hua-marrje e brendshme	17,486
Hua afatgjate (e marre)	20,493
Ripagesat	-29,791
Mbeshtetje buxhetore	1,643
Totali	10,191

Diferenca ndërmjet huamarrjes së paraqitur në tabelën e mësipërme me diferencën e stokut të borxhit publik në krahasim me një vit më parë konstatohet se vjen si pasojë e efektit favorizues të

¹ Reflektuar vlerat e PBB sipas rekomandimeve të Drejtorisë së Standarteve dhe Sigurimit të Cilesisë

kursit të këmbimit në vlerësimin e stokut edhe për këtë vit. Stoku i rivlerësuar i borxhit sipas kursit të këmbimit të ndryshuar në krahasim me një vit më parë për secilin komponent të borxhit publik dhe monedhës përkatëse origjinale paraqitet:

Instrumenti	Monedha	2018		2019		Efekti kursit të këmbimit
		Njësi monedhë origjinale	Milion lekë	Njësi monedhë origjinale	Milion lekë	
Bono Thesari	ALL	194,544,943,152	194,545	193,739,276,514	193,739	-
Garanci të brendshme	ALL	10,478,550,000	10,479	10,478,550,000	10,479	-
	EUR	38,400,000	4,739	38,400,000	4,676	(63.36)
Obligaacione	ALL	360,789,500,000	360,790	388,396,300,000	388,396	-
	EUR	79,060,000	9,758	-	-	-
Kredi shtetërore	ACU	49,006,329	7,348	43,854,920	6,588	12.28
	AED	247,560,572	7,267	250,450,921	7,412	61.03
	EUR	2,353,828,371	290,509	2,351,607,704	286,355	(3,880.15)
	JPY	8,588,507,020	8,417	8,258,507,821	8,266	172.60
	KëD	8,576,159	3,048	11,026,637	3,954	27.10
	SAR	106,031,575	3,047	111,037,869	3,217	24.38
	SDR	780,186,308	116,989	731,359,216	109,872	204.78
	USD	558,138,213	60,178	574,293,597	62,391	457.67
Garanci të huaja	EUR	206,571,906	25,495	190,042,298	23,141	(313.57)
	JPY	1,745,301,000	1,710	1,511,379,000	1,513	31.59
	KRë	23,187,040,000	2,249	21,737,850,000	2,044	(129.61)
Pushteti lokal	ALL	715.68	716	581.71	582	-
Totali milion ALL			1,107,285		1,112,626	(3,395.26)

Ky efekt, duke marrë në konsideratë vetëm tepricën e huasë së rivlerësuar në raport me një vit më parë për njësi të monedhës së huaj (pa efektin e disbursimeve apo pagesave të principalit) vlerësohet në rreth 3,395.26 milion lekë dhe ndikimin më të madh e ka nga borxhi në monedhën Euro. Përsa i përket monedhave të tjera (kryesisht USD dhe SDR), ndikimi i tyre ka qenë jo i favorshëm duke qenë se në raport me një vit më parë kursi i këmbimit të tyre në raport me lekun ka ardhur në rritje.

Kompozimi i borxhit shtetëror i klasifikuar në të brendshëm dhe të jashtëm dhe i garantuar ose jo paraqitet në milion lekë sipas tabelës së mëposhtme:

Viti	2015	2016	2017	2018	2019
Stoku I borxhit të brendshëm	551,375	561,120	577,056	580,310	597,290
Stoku i brendshëm shtetëror	520,936	530,834	546,939	565,093	582,136
Stoku i brendshëm i garantuar	30,439	30,286	30,117	15,218	15,154
Stoku I borxhit të jashtëm	490,897	504,589	510,286	526,259	514,754
Stoku i jashtëm shtetëror	465,306	481,407	490,518	496,804	488,056
Stoku i jashtëm i garantuar	25,591	23,182	19,768	29,454	26,698
Stoku i borxhit të qeverisjes qendrore	1,042,272	1,065,709	1,087,342	1,106,569	1,112,044

Rritja më e madhe në stokun e borxhit të qeverisjes qendrore i atribuohet kryesisht rritjes së stokut të borxhit të brendshëm në rreth 17 miliard lekë në terma neto, e ndikuar nga emetimi i më shumë instrumentave të borxhit në tregun e brendshëm. Përsa i përket borxhit të brendshëm të garantuar paraqitet në të njëjtat nivele si një vit më parë. Nga ana tjetër, stoku i borxhit të jashtëm shtetëror në krahasim me një vit më parë ka ardhur në ulje në rreth 12 miliard lekë si pasojë e nivelit më të lartë të ripagesave të kredive shtetërore përkundrejt disbursimeve përkatëse me rreth 9 miliard lekë si dhe të njëjtës tendencë edhe në stokun e borxhit të jashtëm të garantuar me rreth 3 miliard lekë.

I.2.1 Borxhi i brendshëm

Borxhi i brendshëm shtetëror

Sipas diferencave të regjistrit të borxhit në fund të vitit 2018 dhe fund të vitit 2019, kryqëzuar me rezultatet e ankandëve të shpallura në raportimet e MFE konstatohet se titujt e emetuar janë të ndarë me afate maturimi:

- Bono thesari, sipas afateve të maturimit: 6 dhe 12 mujore;
- Obligacione sipas afateve të maturimit: 2, 7 dhe 10 vjeçar;
- Obligacione reference (Benchmark) me afat maturimi 3 dhe 5 vjeçar.

Nga auditimi konstatohet se janë emetuar në tregun e brendshëm tituj shtetërorë në vlerën 301.2 miliard lekë me çmim blerje/pastër në total, nga të cilat 197.7 miliard lekë bono thesari dhe 103.5 miliard lekë obligacione. Të gjithë instrumentat e emetuar janë në monedhë kombëtare dhe me normë interesi fikse duke ndikuar si strategji në uljen e riskut të kursit të këmbimit dhe riskut të normave të interesit respektivisht. Sipas raportimit në treguesit fiskalë të buxhetit të konsoliduar, 18 miliard lekë të kësaj huamarrje janë përdorur për financimin e deficitit, ndërkohë që pjesa tjetër është përdorur për rifinancimin e titujve të maturuar sipas instrumentave të brendshëm. Maturimet përgjatë vitit 2019 paraqiten në shumën 283,2 miliard lekë në total me çmim blerje, nga të cilat 198.5 miliard lekë për bonot e thesarit dhe 84,7 miliard lekë për obligacionet. Procedura e planifikimit, zhvillimit dhe raportimit të ankandëve të bonove të thesarit dhe obligacioneve është testuar në auditimin e zhvilluar nga KLSH në Bankën e Shqipërisë, si autoriteti përkatës i mandatuar për emetimin e këtyre instrumentave për llogari të shtetit shqiptar. Emetimet dhe maturimet përgjatë vitit 2019 të instrumentave të borxhit të brendshëm paraqiten:

Në lekë

Instrumenta te tregut të brendshëm	Emetime		Maturime	
	Vlere nominale	Cmim blerje/paster	vlerë nominale	cmim blerje
Tituj afatshkurtër	200,758,300,000	197,708,884,961	202,618,620,000	198,514,551,599
Bono thesari 6-mujor	4,345,770,000	4,323,586,188	6,914,720,000	6,875,603,832
Bono thesari 12-mujor	196,412,530,000	193,385,298,772	195,703,900,000	191,638,947,767
Tituj afatgjatë	102,566,300,000	103,482,226,500	84,669,079,260	84,669,079,260
Obligacione 2-vjeçar lekë	40,841,300,000	40,789,182,185	45,043,300,000	45,043,300,000
Obligacione 2-vjeçar euro	0	0	9,709,579,260	9,709,579,260
Obligacione 3-vjeçar	18,201,100,000	18,240,138,139	10,678,700,000	10,678,700,000
Obligacione 5-vjeçar	20,558,800,000	21,369,495,996	14,255,400,000	14,255,400,000
Obligacione 7-vjeçar	11,500,000,000	11,445,267,151	4,982,100,000	4,982,100,000
Obligacione 10-vjeçar	11,465,100,000	11,638,143,029	0	0
TOTALI	303,324,600,000	301,191,111,461	287,287,699,260	283,183,630,859

Me qëllim dhënien e sigurisë në lidhje me maturimet dhe emetimet sipas ankandëve të bonove të thesarit dhe obligacioneve nga ana e grupit të auditimit u kryen teste ku u krahasuan regjistri i borxhit sipas tremujorit përkatës dhe baza e të dhënave të ankandëve të ushtruar në Bankën e Shqipërisë sipas regjistrit të titujve për vitin 2019.

Stoku i borxhit të brendshëm dominohet kryesisht nga instrumentat afatgjatë të obligacioneve me një vlerë stoku në fund të vitit 2019 në shumën 388,396 milion lekë, përkundrajt 193,739 milion lekë të stokut të instrumentave afatshkurtër. Të krahasuara në raport me të njëjtën periudhë të vitit më parë, stoku i instrumentave të tregut të brendshëm paraqiten:

Në milion lekë

Instrumenti	2018	2019	Ndryshimi
Bono thesari	194,545	193,739	-806
6 mujore	2,906	354	-2,552
12 mujore	191,639	193,385	1,746
Obligacione	370,548	388,396	17,848
2 vjecare	100,751	86,791	-13,960
3 vjecare	18,679	26,201	7,522
5 vjecare	101,266	107,569	6,303
7 vjecare	81,788	88,306	6,518
10 vjecare	68,064	79,529	11,465
Total instrumentave	565,093	582,135	17,042

Në lidhje me instrumentat afatshkurtër konstatohet se është ulur pesha specifike e bonove të thesarit 6 mujore dhe është rritur pesha e bonove të thesarit 12 mujore. Efekti neto në instrumenta afatshkurtër vlerësohet në (806) milion lekë, duke ulur financimin e nevojave buxhetore me anë të instrumentave afatshkurtër.

Instrumentat afatgjatë kanë shërbyer më së shumti për financimin nga burime të brendshme të deficitit. Në këtë mënyrë, sipas diferencave të regjistrave të borxhit në fund të vitit 2019 dhe në fund të vitit 2018, konstatohet se është rritur vlera e instrumentave afatgjatë me 17,848 milion lekë. Edhe brenda këtij burimi financimi ka pasur ristrukturime në instrumentat e emetuar duke pakësuar peshën e instrumentave me maturitet më të ulët dhe duke rritur peshën e instrumentave me maturitet më të lartë. Tendenca përgjatë vitit 2019 konstatohet se është në drejtim të rikompozimit të portofolit me instrumenta më afatgjatë duke qenë në përputhje me objektivat strategjike afatmesëm për rritjen e maturitetit të portofolit të borxhit. Emetimi i obligacioneve 3, 5, 7 dhe 10 vjecare konstatohet se ka kontribuar më së shumti në drejtim të përmbushjes së objektivave të strategjisë.

Emetimi i bonove të thesarit për mbulimin e humbjeve nga kursi i këmbimit të BSH

Banka e Shqipërisë me shkresë nr. 181/1 datë 03.04.2019 ka vendosur në dijeni MFE se në përfundim të procesit të auditimit të pasqyrave financiare të BSH llogaria “Rezerva e Rivlerësimit të Valutave” në mbyllje të vitit financiar 2018 ka rezultuar me gjendje negative 6,874,170,793.33 lekë, për të cilën në zbatim të nenit 64 (b) të ligjit nr. 8269 datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë” të ndryshuar dhe pikës 3 të nenit 6 të marrëveshjes “*Mbi transferimin e fitimit neto të Bankës së Shqipërisë pranë Ministrisë së Financave dhe mbulimin e humbjeve të Bankës së Shqipërisë*” ka kërkuar mbulimin e saj me emetim të bonove të thesarit 6-mujore. Nga ana e MFE me shkresë nr. 5983/1 datë 12.06.2019 drejtuar Bankës së Shqipërisë është njoftuar emetimi i letrës me vlerë në shumën 6,874,170,793.33 lekë me afat maturimi 6 muaj dhe normë interesi të

barabartë me yield mesatar të ponderuar të ankandit të fundit të bonove të thesarit me afat maturimi 6-mujor. Nga auditimi konstatohet se kjo letër me vlerë nuk është paraqitur në regjistrin e borxhit 6-mujor të vitit 2019 dhe gjithashtu edhe në treguesit e borxhit për 6-mujorin 2019.

Në vijim, në afatin e maturimit, nga ana e BSH me shkresë nr. 3088/1 datë 04.12.2019 drejtuar MFE është kërkuar riemetimi i titullit 6-mujor që maturohet në 13.12.2019, nëpërmjet rinovimit me çmim blerje të instrumentit me vlerë 6,874,170,793.33 lekë. Nga auditimi konstatohet se emetimi i këtij instrumenti nuk është realizuar sipas kërkesës së BSH. Me qëllim trajtimin e situatës nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm të MFE është drejtuar memo Ministrit të MFE ku është vendosur në dijeni dhe është sugjeruar rikonsiderimi i rinovimit në muajin Janar 2020 duke qenë se rinovimi nga data 15.12.2019-31.12.2019 ka efekt rritës tek niveli i borxhit dhe stoku i tij në zbatim të Ligjit të Buxhetit për vitin 2019. Nga auditimi konstatohet se nuk është përmbushur detyrimi për refinancimin e këtij instrumenti. Këto veprime janë në kundërshtim me nenin 64 (b) të ligjit nr. 8269 datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë” të ndryshuar në të cilin citohet që *“Për sa kohë shuma e regjistruar në llogarinë e vlerësimit të rezervës i korrespondon humbjeve neto në valutë, kjo shumë duhet të mbulohet me letrat me vlerë të borxhit, të cilat mbartin interes sipas interesit të tregut, të emetuara nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë për Bankën e Shqipërisë dhe të mbajtura nga Banka e Shqipërisë në llogarinë e vlerësimit të rezervës së letrave me vlerë jashtë bilancit. Brenda katër muajve pas mbylljes së vitit financiar, shuma kryesore totale e këtyre letrave me vlerë të mbajtura nga Banka e Shqipërisë do të rritet ose zbritet sipas nevojës për të siguruar ekuivalencën midis kësaj shumë dhe shumës së regjistruar në llogarinë e vlerësimit të rezervës si humbje neto e valutës në fund të vitit financiar”*. Gjithashtu, mos financimi në kohë i këtij instrumenti nuk është në përputhje me nenin 6 *“Mbulimi i humbjeve neto nga rivlerësimi”* të marrëveshjes me Bankën e Shqipërisë *“Mbi transferimin e fitimit neto të Bankës së Shqipërisë pranë Ministrisë së Financave dhe mbulimin e humbjeve të Bankës së Shqipërisë”* në të cilën citohen që *“Për sa kohë që shuma e regjistruar në llogarinë e vlerësimit të rezervave valutore pranë Bankës, i korrespondon humbjeve neto në valutë, Ministria emeton për Bankën bono thesari 6 – mujore sipas pikës 4 të nenit 5”*. Në pikën 4 të nenit 5 citohet që *“Ministria brenda 10 (dhjetë) ditëve punë nga marrja e kërkesës njofton Bankën mbi transferimin e titujve shtetërorë të tregtueshëm në pronësi të Bankës”*. Efekti i mungesës së emetimit të instrumentit të borxhit të mësipërm në shumën 6,874,170,793.33 lekë përfaqëson një nënvlerësim të stokut të borxhit real të raportuar në fund të vitit 2019 në të njëjtën shumën. Rrjedhimisht, stoku i borxhit në 31.12.2019 vlerësohet në shumën 1,119,500 milion lekë nga 1,112,626 milion lekë i raportuar nga MFE në treguesit e borxhit publik. Për këto çështje mbajnë përgjegjësi Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë dhe Ministri i Financave dhe Ekonomisë.

Në lidhje me këtë konstatim janë paraqitur observacione me shkresën nr. 6351/6 datë 07.07.2020 nga ana e Drejtorisë së Borxhit në të cilën është parashtruar që:
Ju sqarojme se Sektori i Regjistrimit dhe Sherbimit të Borxhit nuk disponon asnjë njoftim lidhur me emetimin e bere me shkresën nr.5983/1. date 12.06.2019 dhe per rrjedhoje shuma e emetuar nuk eshte pasqyruar ne regjistrin e borxhit clhe treguesit e tij.

Lidhur me mos riemetimin e letres me vlerë për mbulimin e humbjeve të BSH. c cila maturohej me 13.12.2019, sqarojmë se bazuar në: "Marrëveshjen mbi transferimin e fitimit neto të Bankes së Shqipërisë pranë Ministrisë së Financave dhe mbulimin e humbjeve të Bankes së Shqipërisë" në nenin 6, pika 2, Banka e Shqipërisë duhet të njoftojë Ministrinë për parashikimet e këtij treguesi dhe përfshirjen në limitet e boxhit referuar planit të buxhetit vjetor të vitit pasardhës. Mungesa e një komunikimi përpara hartimit të buxhetit vjetor kërkon shqyrtim të detajuar nga Ministria për efektet e mbulimit të humbjes nga kursi i këmbimit në "Llogarinë e Vlerësimit të Rezervës". BSH duhet të kishte njoftuar MFE që në momentin e hartimit të projektbuxhetit të vitit 2019 për humbjen e krijuar, në mënyrë që MFE ta përfshinte efektin e saj në limitet e stokut të borxhit për vitin 2019.

Në përgjigje të këtyre observacioneve saktësojmë se mungesa e njoftimit mbi emetimin e bërë është një tregues i konstatimit të bërë dhe dëshmon për mungesën e komunikimit në drejtorinë e borxhit, çka ka sjellë mospasqyrimin në regjistrin e borxhit të tre-mujorëve përkatës.

Nga ana tjetër, në lidhje me pretendimet mbi mos njoftimin në kohë përpara hartimit të projektbuxhetit të vitit 2019 për humbjen e krijuar nga BSH, sqarojmë se pavarësisht këtij fakti, MFE, në Qershor 2019 e ka kryer emetimin herën e parë. Gjithashtu, përgjatë vitit 2019 janë kryer 2 rishikime të buxhetit në të cilat mund të ishin akomoduar të gjitha efektet e këtij transaksioni në maturim, gjë e cila nuk rezulton të jetë kryer nga MFE. Për këto arsye, observacionet nuk merren në konsideratë.

Borxhi i brendshëm i garantuar

Në fund të vitit 2019 borxhi i brendshëm i garantuar paraqitet në të njëjtat nivele si një vit më parë, me një ulje të lehtë nga 15,218 milion lekë në fund të vitit 2018 në shumën 15,154 milion lekë në fund të vitit 2019. E gjithë ulja e stokut të garancive të brendshme konstatohet se vjen nga rivlerësimi i stokut të borxhit të brendshëm të garantuar në monedhë të huaj, Euro. Dy garancitë e brendshme të dhëna për KESH shënojnë total 38.4 milion euro kanë pasur ndikim favorizues në uljen e stokut të borxhit të brendshëm të garantuar, si pasojë e efektit të kursit të këmbimit të përdorur për vlerësimin e tyre. Në vlerë absolute, asnjë shlyerje nuk është kryer për këto garanci të brendshme, duke sjellë që stoku i tyre të jetë në të njëjta nivele në raport me një vit më parë.

Huamarrësi	Huadhënësi	2018		2019	
		milion/Euro	milion/Lekë	milion/Euro	milion/Lekë
KESH	Raiffeisen Bank		4,980.0		4,980.0
KESH	Raiffeisen Bank		1,390.0		1,390.0
KESH	IntesaSanPaolo		270.0		270.0
KESH	IntesaSanPaolo		1,000.0		1,000.0
KESH	Societa General	6.00	740.5	6.00	730.6
KESH	Raiffeisen Bank		2,838.6		2,838.6
KESH	Raiffeisen Bank	32.40	3,998.7	32.40	3,945.3
Totali milion Lekë			15,217.78		15,154.42

I.2.2 Borxhi i jashtëm

Borxhi i jashtëm shtetëror

Projektet e huaja të disbursuara të financuara me borxh gjatë vitit 2019 llogariten në rreth 22,182 milion lekë duke përfshirë 20,540 milion lekë huatë të marrë për projekte specifike (së bashku me disbursimin e kredisë së garantuar “00/09/Italy” e cila është raportuar në fiskale) dhe 1,642 milion lekë mbështetje buxhetore. Nga ana tjetër, shërbimi i borxhit të jashtëm përsa i përket pagesave të principalit për kreditë shtetërore dhe garancitë shtetërore vlerësohet në shumën 29,791 milion lekë, pa diferenca me raportin e paraqitur në treguesit fiskalë të konsoliduar të buxhetit sipas raportimeve të DPTH. Tabela në vijim paraqet raportimet për principalin, disbursimet dhe mbështetjen buxhetore sipas raportimeve të Drejtorisë së përgjithshme të borxhit publik dhe bashkërendimit të ndihmës së huaj me Drejtorinë e Përgjithshme të Thesarit:

Lloji i huasë	Fakti DPTH	Fakti DPB sistemi	Diferenca thesar - borxh
Principal i paguar	-29,791	-29,791	0
Ripagesat	-29,791	-29,791	0
Hua të disbursuara	22,136	22,182	46
Hua afatgjate (e marre) e jashtme	20,493	20,540	45
Mbështetje buxhetore	1,643	1,642	1

I.2.2.a Mbi raportin e disbursimeve

Përgjatë vitit 2019, janë regjistruar në sistemin e brendshëm të menaxhimit të borxhit transaksionet e disbursimit për 36 kredi me një total në monedhë kombëtare në shumën 22,736,830 mijë lekë, nga të cilat, dy kredi janë evidentuar si garanci që kanë pasur disbursime gjatë vitit në shumën 1,346,852 mijë lekë. Pjesa tjetër prej 34 projektsh përfshin një shumë të disbursuar prej 21,389,978 mijë lekë. Nga këto 34 projekte, 2 prej tyre, kanë përfshirë këste disbursimi me nga një rast për secilin, duke reflektuar një total të klasifikuar si mbështetje buxhetore në shumën 1,641,930 mijë lekë. Projektet që janë klasifikuar si mbështetje buxhetore kanë pasur këtë trajtim duke qenë se janë transferuar drejtpërsëdrejti në llogarinë e unifikuar të thesarit në monedhën të huaj dhe jo në llogarinë speciale në Bankën e Shqipërisë për projektin përkatës. Konkretisht projektet për të cilat është klasifikuar shuma e disbursuar si mbështetje buxhetore në monedhë origjinale dhe monedhë kombëtare paraqiten:

Pershkrimi	ID kredia	Shuma ne milion Euro	Shuma ne milion leke
Modernizimi i asistencës sociale	12/06/IBRD nga e cila mbështetje buxhetore	11.76 11.24	1,463.96 1,399.75
Ofrimi i shërbimeve me në qendër qytetarin	15/10/IBRD nga e cila mbështetje buxhetore	2.78 2.00	338.32 242.18

Vlera specifike e disbursuar për kredi shtetërore jo mbështetje buxhetore vlerësohet në shumën 19,748 mijë lekë. Regjistrimi i transaksioneve të disbursimit vlerësohet të jetë kryer në mënyrë të rregullt duke pasur parasysh vlerën e raportuar në ditë të caktuara në lekë sipas kursit zyrtar të këmbimit të publikuar nga Banka e Shqipërisë. Nga ana tjetër, kreditë shtetërore të disbursuara dhe mbështetja buxhetore rezultojnë të jenë rakorduar në monedhë origjinale pa evidentuar asnjë diferencë me strukturat përgjegjëse në Drejtorinë e Përgjithshme të Thesarit. Diferenca e raportuar

në vlerën e mësipërme për disbursimin në monedhën kombëtare evidentohet se vjen nga kursi i përdorur për regjistrimin e transaksioneve nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit. Projektet specifike të cilat janë financuara më shumë përgjatë vitit 2019, duke përfshirë edhe mbështetjen buxhetore sipas disbursimeve të kredive respektive rezultojnë në rreth 15 miliard lekë si në vijim:

shuma e disbursuar ALL	Pershkrimi	Njesia zbatuese
2,310,197,000	Projekti i Investimeve në sektorin ujqor	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (AKUK)
2,194,246,000	Projekti i sigurisë dhe mirëmbajtjes së rrugëve	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (ARRSH)
1,962,007,000	Rruga Qukës - Qafë Plloçë	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (ARRSH)
1,806,774,000	Projekti i lidhjes së rrugëve sekondare dhe lokale	Fondi Shqiptar i Zhvillimit
1,463,963,000	Modernizimi i asistencës sociale	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë
1,149,397,000	Bulevardi verior dhe rehabilitimi i lumit të Tiranës	Bashkia Tiranë
1,147,794,000	Bypass Fier-Vlorë	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (ARRSH)
1,127,673,000	Rehabilitimi i lumit të Vlorës	Fondi Shqiptar i Zhvillimit
1,110,182,000	Furnizimi me ujë i zonave rurale III	Fondi Shqiptar i Zhvillimit
1,051,952,000	Punët e komunitetit IV	Fondi Shqiptar i Zhvillimit

Përgjatë vitit 2019 janë miratuar 4 projekte të reja me financim të huaj me njësi të zbatimit të ndryshme, shuma dhe kreditorë sipas tabelës në vijim:

Kreditori	Projekti	Shuma	Monedha	Njesia Zbatuese
KfE	Programi i investimit në shpërndarjen e energjisë	30,000,000.00	EUR	OSHEE
KfE	Furnizimi me ujë i zonave rurale IV	40,000,000.00	EUR	Fondi Shqiptar i Zhvillimit
IBRD	Lehtësimi i transportit dhe tregtisë në ballkanin perëndimor	17,600,000.00	EUR	Ministria e Financave dhe Ekonomisë
EIB	Shtrati i Lumit të Lanës-Zhvillimi Urban	8,000,000.00	EUR	Bashkia Tiranë

Këto kredi shtetërore janë konstatuar në regjistrin e borxhit të jashtëm shtetëror të pa garantuar për vitin 2019, nga krahasimi me regjistrin e vitit 2018. Nga auditimi konstatohet se marrëveshjet përkatëse të këtyre kredive janë miratuar në Kuvend dhe kanë termat e financimit si në vijim:

-Kredia “Programi i investimit në shpërndarjen e energjisë” paraqet si Huadhënës KfE, Frankfurt am Main, huamarrës Republikën e Shqipërisë dhe agjensi zbatuese të projektit Operatorin e Shpërndarjes së Energjisë Elektrike, sipas marrëveshjes së huasë të datës 05.03.2019 publikuar në dokumentat shoqëruese të projekt ligjit për miratimin e marrëveshjes përkatëse, miratuar në vijim me ligj nr. 41/2019 datë 20.06.2019. Kjo marrëveshje huaje ka parashikuar tarifë angazhimi prej 0.25% në vit për shumën e huasë së pa disbursuar dhe tarifë menaxhimi prej 1% të shumës së huasë. Në lidhje me interesin e aplikueshëm, ai nuk është përcaktuar në këtë marrëveshje huaje, por do të përcaktohet me plotësimin e kushteve për hyrjen në fuqi të saj dhe sipas përcaktimeve do të jetë një normë fikse interesi. Periudha e maturimit raportohet në 12 vjet duke përfshirë periudhën prej 4 vjetësh pa pagesë principali.

-Kredia “Furnizimi me ujë i zonave rurale IV” paraqet si Huadhënës KfW, Frankfurt am Main, huamarrës Republikën e Shqipërisë dhe agjensi zbatuese të projektit Fondin Shqiptar të Zhvillimit, sipas marrëveshjes së huasë të datës 03.06.2019 publikuar në dokumentat shoqëruese të projekt ligjit për miratimin e marrëveshjes përkatëse, miratuar në vijim me ligj nr. 49/2019 datë 18.07.2019. Kjo marrëveshje huaje ka parashikuar tarifë angazhimi prej 0.25% në vit për shumën e huasë së pa disbursuar dhe tarifë menaxhimi prej 1% të shumës së huasë. Në lidhje me interesin e aplikueshëm, ai nuk është përcaktuar në këtë marrëveshje huaje, por do të përcaktohet me plotësimin e kushteve për hyrjen në fuqi të saj dhe sipas përcaktimeve do të jetë një normë fikse interesi. Periudha e maturimit raportohet në 15 vjet duke përfshirë periudhën prej 3 vjetësh pa pagesë principali.

-Kredia “Lehtësimi i transportit dhe tregtise në ballkanin perëndimor” paraqet si huamarrës Republikën e Shqipërisë dhe huadhënës Bankën Ndërkombëtare për rindërtim dhe zhvillim sipas marrëveshjes së huasë publikuar në dokumentat shoqëruese të projekt ligjit për miratimin e marrëveshjes përkatëse, miratuar në vijim me ligj nr. 62/2019 datë 19.09.2019. Termat e financimit përfshijnë tarifë front-end prej 0.25% (që parapaguhet) të shumës së huasë, komision angazhimi 0.25% mbi vlerën e padisbursuar të huasë (çdo vit), normë interesi të llogaritur si normë referencë+ marzhin e pandryshueshëm si dhe periudhën maturimi 23 vjet duke përfshirë dhe një periudhë prej 7 vjetësh pa pagesë principali.

-Kredia “Shtrati i Lumit të Lanës-Zhvillimi Urban” paraqet si huamarrës Bashkinë Tiranë dhe huadhënës Bankën Europiane të Investimeve sipas relacionit të projekt ligjit për miratimin e marrëveshjes përkatëse, miratuar në vijim me ligj nr. 63/2019 datë 03.10.2019. Shuma e miratuar përfshin hua 8 milionë euro, me maturim për 20 vjet, periudhë pa pagesë principali prej 4 vjetësh e me interes të përcaktueshëm mbi bazën e tregut në momentin e disbursimit. Kontrata financiare është miratuar, në parim, me vendimin nr.404, datë 19.6.2019, nga Këshilli i Ministrave, dhe është nënshkruar ndërmjet palëve.

1.2.2.b Mbi pagesat e principalit

Në sistemin e brendshëm të regjistrimit të transaksioneve të borxhit janë evidentuar shlyerje principali në shumën 31,184,362 mijë lekë, duke përfshirë edhe pagesat e kryera nga përfituesit e garancive apo nënhuamarrësit. Të dhënat e detajuara në lidhje me pagesat e principalit të kryera për kreditë shtetërore dhe garancitë, të kryera nga Buxheti i Shtetit dhe përfituesit përkatës paraqiten:

Principalit I shlyer	Buxheti I Shtetit	Njesia perfituese	Totali
Kredi shtetërore	27,409.634	-	27,409.634
Garanci shtetërore	2,394.431	1,380.297	3,774.728
Totali	29,804.065	1,380.297	31,184.362

Të gjitha shlyerjet e principalit janë reflektuar në diferencat e regjistrimit të kredive shtetërore dhe garancive të huaja në krahasim me një vit më parë, duke pasqyruar vlerën e saktë të detyrimit në lidhje me këtë komponent së bashku me disbursimin përkatës sipas testit të dizenuar. Në raportin

e treguesve fiskalë të konsoliduar janë pasqyruar si pagesa principali shuma prej 29,790.6 milion lekë dhe diferenca prej 13.5 milion lekë me vlerën e përcaktuar për shlyerje të principalit prej 29,804.065 milion lekë përfaqëson pagesë të kryer nga vetë subjekti përfitues për kreditë shtetërore me numër identifikimi “78” sipas shpjegimit të dhënë nga përfaqësuesit e subjektit. Vlera e pagesave të principalit në shumën 29,790.6 milion lekë e pasqyruar në treguesit e konsoliduar fiskalë pasqyron pagesat e principalit për kreditë shtetërore të huaja dhe garancitë e jashtme nga Buxheti i Shtetit për vitin 2019 dhe është e reflektuar edhe në akt rakordimin ndërmjet strukturave përgjegjëse të thesarit që administrojnë llogarinë e unifikuar të thesarit në valutë me strukturat përkatëse të borxhit. Nga testet e zhvilluara në lidhje me pasqyrimin e transaksioneve të shlyerjes të principalit në llogarinë e unifikuar të thesarit të marrë nga strukturat e thesarit nuk rezultuan diferenca. Përgjatë vitit 2019 kreditë shtetërore dhe garancitë për të cilat është paguar më shumë principal nga Buxheti i Shtetit sipas detyrimeve të borxhit paraqiten:

Në milion lekë

Pershkrimi i kredise/garancise shtetërore	Vlera	Subjekti përfitues i garancise/kredise	Garanci/kredi
Rruga Rrëshen-Kalimash	2,880.06	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	kredi shtetërore
Garancia e bazuar në politika	2,432.80	Ministria e Financave	kredi shtetërore
Extended Arrangement FMN	2,146.15	Ministria e Financave	kredi shtetërore
Rruga Tiranë-Elbasan	1,305.02	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (ARRSH)	kredi shtetërore
Bulevardi verior dhe rehabilitimi i lumit të Tiranës	609.68	Bashkia Tiranë	kredi shtetërore
Linja 400 Kv Shqipëri-Kosovë	570.41	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (OST)	kredi shtetërore
Linja unazore 110 Kv e Shqipërisë së Jugut	542.85	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (OST)	kredi shtetërore
Rrugët lokale dhe sekondare	513.62	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	kredi shtetërore
Risikudulim me Rusinë	505.71	Ministria e Financave	kredi shtetërore
TEC-i Vlorë	499.46	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (KESH, OST)	garanci
Rrugët Sekondare Lokale	495.42	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	kredi shtetërore
Rrugët lokale dhe sekondare	493.42	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	kredi shtetërore
Rruga Fier-Tepelenë	479.43	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (ARRSH)	kredi shtetërore
Rruga Tiranë-Elbasan	468.88	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (ARRSH)	kredi shtetërore
Linja e Transmetimit 400 KV Tiranë-Podgoricë I	433.04	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (KESH, OST)	garanci
Përmirësimi i Sistemit të Kanalizimeve, Tiranë	368.13	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (AKUK)	kredi shtetërore
Siguria e Digave	330.72	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (KESH)	kredi shtetërore
Rruga Levan-Vlorë	320.33	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (ARRSH)	kredi shtetërore
Ristrukturimi i rrugëve lokale dhe sekondare	313.99	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	kredi shtetërore
Radio Televizioni Shqiptar	300.48	Radio Televizioni Shqiptar	garanci

Borxhi i jashtëm i garantuar

Përgjatë vitit 2019 borxhi i jashtëm i garantuar paraqitet në ulje me 2,756 milion lekë sipas raportimeve në regjistrin e borxhit në krahasim me të njëjtën periudhë të një viti më parë nga 29,454 milion lekë në 26,698 milion lekë në fund të vitit 2018. Ndryshimet në kreditë e jashtme të garantuara sipas viteve paraqiten sipas tabelës së mëposhtme në milion lekë:

Viti	2015	2016	2017	2018	2019
Stoku i jashtëm i garantuar	25,591	23,182	19,768	29,454	26,698

Ulja e borxhit të jashtëm të garantuar përgjatë vitit 2019 ka ardhur si pasojë e pagesave më të mëdha të principalit të kryera nga buxheti i shtetit përkundrejt disbursimeve për këto garanci. Në

këtë mënyrë, nga totali prej 29,791 milion lekë principal që ka paguar Buxheti i Shtetit për vitin 2019, rreth 2,394 milion lekë janë paguar për rastet e garancive të huaja ku përfituesit e garancive kanë dështuar të përmbushin detyrimet e tyre. E njëjta situatë paraqitet edhe për shpenzimet e interesit, ku buxheti i shtetit ka paguar 304 milion lekë shpenzime interesi. Shuma e kthyer nga përfituesit e garancive në Buxhetin e Shtetit gjatë vitit 2019 për këto pagesa që janë kryer është vetëm 178 milion lekë për principalin dhe 31 milion lekë për interesat, duke vazhduar tendencën e akumulimit të detyrimeve ndaj buxhetit si në vitet e kaluara.

Nga auditimi është konstatuar se pagesat e kryera nga Buxheti i Shtetit për garancitë e huaja jo-performuese kryhen jo në përputhje me kërkesat e nenit 42 të ligjit nr. 9665 datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar në të cilën citohet se “Kur huamarrësi s’ka mundur të bëjë pagesën/pagesat, në përputhje me kushtet dhe afatet e marrëveshjes së huasë, të përcaktuara për këtë qëllim dhe institucioni huadhënës vërteton se ka marrë të gjitha masat e nevojshme, siç përcaktohet në këtë ligj dhe në marrëveshjen e garancisë, për të marrë në dorëzim pagesën/pagesat e premtuara, institucioni huadhënës i paraqet Ministrit të Financave një kërkesë për pagesë, në përmbushje të së drejtës së tij, sipas garancisë shtetërore të huasë. Ministri i Financave, pasi vëren se kërkesa për pagesë është në përputhje me kushtet që bëjnë të nevojshme paraqitjen e një kërkesë të tillë, sipas përcaktimeve të marrëveshjes së huasë, autorizon transfertën e pagesës ose pagesave për institucionin huadhënës brenda pesëmbëdhjetë ditëve pune nga data e marrjes së kërkesës.”. Aktualisht konstatohet se procesi konsiston në komunikim paraprak nga MFE me përfituesin e garancisë i cili konfirmon nëse është apo jo në gjendje që të shlyejë këstin e radhës dhe në rast paaftësie nga ana e tij procedohet me pagesën nga Buxheti i Shtetit. Një procedurë e tillë, sipas komenteve të përfaqësuesve të Drejtorisë së Borxhit është kryer me qëllim shmangien e kamatvonesave apo penaliteteve në rast vonese të pagesës si pasojë e procedurës për ndjekjen e paaftësisë paguese deri në kërkesën e huadhënësit drejt MFE.

Në lidhje me këtë konstatim nga ana e MFE janë paraqitur observacione me shkresën nr. 6351/6 datë 07.07.2020 në të cilën është parashtruar që:

...theksojmë se marrëveshjet e garancisë nuk parashikojnë marrjen e masave nga kreditori për arkëtimin e detyrimeve nga huamarrësi i drejtpërdrejtë. Përkudrazi, ato parashikojnë që garantuesi, (Qeveria e RSH) do të paguajë kreditorin menjëherë dhe pa kushte, në rastet kur huamarrësi nuk përmbush detyrimet e tij. Duke qenë se marrëveshjet e garancisë ratifikohen me ligj nga Kuvendi dhe bazuar në nenin 116 të Kushtetutës, marrëveshjet ndërkombëtare prevalojnë ndaj ligjeve të vendit, si dhe për të shmangur penalitetet e konsiderueshme me të cilat do të përballej buxheti i shtetit, nga ana jonë procedohet me kryerjen e pagesave kur huamarrësi njofton pamundësinë për kryerjen e pagesës.

Në përgjigje të këtyre observacione saktësojmë se merret në konsideratë aplikimi i kësaj procedurë në rast të marrëveshjeve të garancisë të raitifikuara ku është përcaktuar që shteti paguan menjëherë. Megjithatë, konstatimi qendron duke qenë se mbetet e paqartë dhe jo i rregulluar procesi i përcaktimit të paaftësisë paguese të huamarrësit, bazuar vetëm në një njoftim të tij, e

parë kjo së bashku me mungesën e arkëtimit të detyrimeve në lidhje me këto të drejta për të arkëtuar për Buxhetin e Shtetit në vijim.

I.3 Mbi shërbimin e borxhit

Shpenzimet për interesa përgjatë vitit 2019, kanë rezultuar në ulje të lehtë në krahasim me vitin e kaluar duke shënuar vlerën prej 35,143 milion lekë, përkundrejt 36,513 milion lekë që rezultuan një vit më parë. Raportimet mbi shpenzimet për interesa për borxhin e brendshëm dhe interesa për borxhin e huaja paraqiten në milion lekë sipas tabelës së mëposhtme:

Në milion lekë

Shpenzimet e interesit	2015	2016	2017	2018	2019
Interesat e borxhit gjithsej	38,642.40	36,259.00	31,903.80	36,513.40	35,142.82
Interesat e borxhit te brendshem	27,384.60	25,526.00	21,414.60	23,158.00	22,837.89
Interesat e borxhit te jashtem	11,257.80	10,733.00	10,489.20	13,355.40	12,304.93

Ulja më e madhe në interesat e borxhit konstatohet në interesat e borxhit të jashtëm me rreth 1 miliard lekë, përkundrejt 320 milion lekë interesa të paguara më pak për borxhin e brendshëm.

Interesat e borxhit të brendshëm

Shpenzimet e interesit të borxhit të brendshëm kanë ardhur në ulje në krahasim me një vit më parë, ku interesat për vitin 2019 vlerësohen në shumën 22,838 milion lekë përkundrejt 23,158 milion lekë në vitin 2018. Pjesa më e madhe e interesave për shërbimin e borxhit të brendshëm është e akumuluar në drejtim të interesave për kuponat e obligacioneve. Në vijim janë paraqitur të dhënat mbi interesat e paguara përgjatë vitit 2019 sipas instrumentave të borxhit të brendshëm në lekë:

Në lekë

Viti	2018	2019
Interesa borxh I brendshem	23,157,967,464	22,837,894,018
Interesa bono thesari	4,516,893,039	4,104,068,402
Interesa bono thesari 3/ mujor te emetuara ne tregun financiar	276,444,358	0
Interesa bono thesari 6/ mujor te emetuara ne tregun financiar	156,320,484	39,116,168
Interesa bono thesari nje vjecar te emetuara ne tregun financiar	4,084,128,197	4,064,952,233
Interesa Obligacione	18,641,074,425	18,733,825,616
Interesa obligacione ne tregun financiar me afat maturimi 6 deri 10 vjet	9,361,940,762	10,579,066,725
Interesa obligacione ne tregun financiar me afat maturimi nga 1 deri 5 vjet	9,279,133,663	8,154,758,891

Interesa e bonove të thesarit 3 mujore paraqiten në vlerën 0 duke qenë se gjatë vitit nuk është emetuar asnjë bono e tillë. Interesat e bonove të thesarit 6 mujore paraqiten në ulje me rreth 100 milion lekë në raport me një vit më parë, duke qenë se janë kryer më pak emetime të këtij instrumenti përgjatë viti në raport me një vit më parë. Nga ana tjetër interesat e paguara për bonot e thesarit njëvjeçar paraqiten në të njëjtin nivel me një vit më parë. Edhe kuponat e obligacioneve paraqiten në të njëjtat nivele me një vit më parë, megjithatë me një ndryshim ndërmjet maturiteteve përkatëse, ku interesi i paguar për obligacionet me maturitet 1-5 vjet paraqitet në ulje me rreth 900 milion lekë ndërkohë që interesi i paguar për obligacionet me maturitet 6-10 vjet paraqiten në rritje me rreth 800 milion lekë.

Interesat e borxhit të jashtëm

Shpenzimet e interesit të borxhit të jashtëm kanë ardhur në rënie në krahasim me një vit më parë ku shpenzimet e interesit të borxhit të jashtëm për vitin 2019 vlerësohen në shumën 12,305 milion lekë përkundrejt 13,355.4 milion lekë të deklaruar në vitin 2018. Në vijim janë paraqitur të dhënat mbi interesat e paguara përgjatë vitit 2018 dhe 2019 sipas llojit të huamarrjes në lekë.

Viti	2018	2019
Interesa borxh I jashtëm deklaruar	13,355,403,674	12,304,927,015
Interesa borxhi I jashtëm	10,536,070,477	11,894,937,566
Interesa huamarrje afatgjate nga institucionet ndërkombtare	5,433,448,873	6,049,541,985
Interesa huamarrje afatgjate nga qeveri te huaja	1,139,911,849	1,169,596,450
Interesa huamarrje afatgjate per huamarrje te tjera te jashtme	3,962,709,755	4,675,799,131
Komisione huamarrje e jashtme	2,819,333,197	409,989,449
Komisione te huamarrjes se jashtme	2,819,333,197	409,989,449

Ulja në shërbimin e borxhit i atribuohet kryesisht uljes së komisioneve të huamarrjes së jashtme në krahasim me vitin e kaluar me rreth 2.4 miliard lekë. Kjo për arsye se gjatë vitit 2018 u realizua emetimi dhe blerja mbrapsht e transaksioneve të lidhura me Eurobondin që u shoqëruan me kostot atipike përkatëse të ndërmjetësimit dhe të primit të paguar. Megjithatë, shpenzimet e interesit në raport me një vit më parë për borxhin e jashtëm kanë ardhur në rritje me rreth 1.3 miliard lekë, e kushtëzuar nga kostot më të larta të huamarrjes drejt institucioneve ndërkombëtare dhe huamarrje të tjera të jashtme.

I.4 Mbi regjistrimin dhe arkëtimin e të drejtave të lindura nga marrëdhënia e nënhuasë, garancive dhe huave nga buxheti.

I.4.1 Të drejtat për të arkëtuar nga marrëdhëniet e nënhuasë

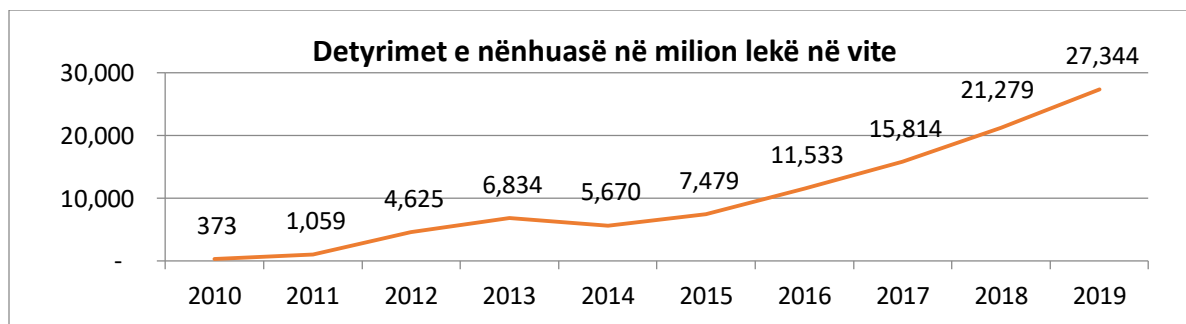
KLSH ka konstatuar krijim të detyrimeve të reja në shumën 6,065 milionë lekë (rreth 49.8 milion euro) të subjekteve nënhuamarrëse në kuadër të marrëveshjeve të nënhuasë përgjatë vitit 2019, si pasojë e mos shlyerjes së detyrimeve përkatëse. Nga auditimi në lidhje me marrëveshjet e nënhuasë konstatohet se stoku i kredive në lidhje me këtë komponent të borxhit shtetëror është përkeqësuar përgjatë vitit 2019. Në këtë mënyrë të dhënat në lidhje me të drejtat e shtetit për të arkëtuar përkundrejt marrëveshjeve përkatëse tregojnë rritje të së drejtës për të arkëtuar dhe për tre vitet e fundit paraqiten:

Në lekë

Sektori/institucioni	Detyrimi fund 2017	Detyrimi fund 2018	Detyrimi fund 2019
Energjia	8,279,021,691	12,688,764,872	16,980,772,829
KESH	5,689,593,884	6,932,415,130	8,649,361,190
OSHEE	-	1,510,620,353	2,583,655,499
OST	2,589,427,808	4,245,729,389	5,747,756,140
Ujësjetllës	5,656,160,483	5,981,938,063	6,409,007,664
Ujesjetllesi Dures	1,147,491,752	1,156,396,669	1,339,229,523
Ujesjetllesi Korce	1,002,124,589	977,275,071	1,284,074,366

Ujesjellesi Vlore	1,743,435,628	1,847,464,146	1,965,131,665
Te tjere ujesjelles	1,763,108,514	2,000,802,177	1,820,572,110
Bashki	1,823,742,178	2,571,631,379	3,877,431,361
Bashkia Tirane	1,767,836,703	2,533,853,418	3,825,880,230
Te tjera bashki	55,905,475	37,777,961	51,551,131
Mikrokredi	50,230,617	31,270,041	70,269,933
FAF	50,230,617	310,382	-
Unioni Kursim Kredi	-	30,959,658	70,269,933
Armo	4,506,144	5,363,783	6,456,933
TOTALI	15,813,661,113	21,278,968,137	27,343,938,720

Sektorët me përkeqësim të situatës financiare paraqiten sektori i energjitikës kryesisht me nënhuatë e KESH, OSHEE dhe OST me rreth 4,292 milion lekë (35.2 milion euro) të rritjes totale të detyrimeve nga 6,065 milion lekë në total, pushteti vendor me rreth 1,292 milion lekë (10.7 milion euro) dhe sektori i ujësjellësve me rreth 427 milion lekë (3.5 milion euro). Në nenin 30 “Huadhënia e të ardhurave të borxhit shtetëror, mbi të cilat zbatohen kushtet e marrëveshjeve ndërkombëtare”, të ligjit nr. 9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, është përcaktuar që “...është përgjegjësi ligjore e huamarrësve, të cilët kanë marrë fonde, sipas paragrafit të parë të këtij neni, që ti kthejnë fondet e marra hua në përputhje me marrëveshjet e nënhuave dhe të paraqesin raporte për gjendjen e huasë dhe përdorimin e saj, sipas kërkesave të përcaktuara nga Ministria e Financave”. Nga auditimi konstatohet se nuk janë përmbushur përcaktimet e bëra në këtë nen, duke paraqitur një situatë ku detyrimet ndaj shtetit si pasojë e mos pagesave janë rritur me 6,065 milion lekë, nga 21,279 milion lekë në vitin 2018 në 27,344 milion lekë në fund të vitit 2019. Ky konstatim është në të njëjtën linjë me konstatim e bërë edhe në Raportin e Buxhetit Faktit për vitin 2018 të hartuar nga KLSH. Teprica e detyrimeve të akumuluar në lidhje me këto të drejta për të arkëtuar ndër vite paraqitet:



Niveli i kthimeve nga nënhuatë, vlerësohet i ulët përse i përket detyrimit për të përmbushur kushtet e marrëveshjeve përkatëse. Nga 61 projekte të për të cilat Buxheti i Shtetit ka të drejta për të arkëtuar, përgjatë vitit 2019 janë arkëtuar vetëm për 28 prej tyre në shuma të vogla nga subjektet e paraqitura në tabelën e mëposhtme në lekë:

Subjekti përfitues nënshua	Interes	Komision	Principal	Penalitete	Total
Aeroporti Tiranë	-	-	135,950,462	-	135,950,462
AGROKREDIT	23,661,800	-	226,317,557	310,400	250,289,757
Bashkia Berat	-	-	7,217,587	-	7,217,587
Bashkia Durrës	-	-	12,468,000	-	12,468,000
Bashkia Elbasan	-	-	13,319,718	-	13,319,718
Bashkia Fier	-	-	6,855,814	-	6,855,814
Bashkia Kavajë	-	-	19,830,914	-	19,830,914
Bashkia Korçë	-	-	14,539,181	-	14,539,181
Bashkia Vlorë	9,835	179,676	-	-	189,511
Fondi Besa	513,411	-	19,505,066	3,806	20,022,282
KESH	29,499,574	7,851,392	49,430,319	481,222	87,262,507
OSHEE	35,383,815	-	-	-	35,383,815
OST	324,286,078	168,713	17,538,143	6,583,977	348,576,911
Porti Durrës	38,943,824	-	230,120,463	-	269,064,288
Ujësjetellës Kanalizime Fier	1,098,300	-	-	-	1,098,300
Ujësjetellës Kanalizime Berat- Kuçovë	5,773,579	6,490,921	-	-	12,264,500
Ujësjetellës Kanalizime Lezhë	50,742,670	-	31,451,493	-	82,194,163
Ujësjetellës Kanalizime Sarandë	4,938,112	-	-	-	4,938,112
Ujësjetellës Kanalizime Tiranë	43,048,322	2,740,467	-	-	45,788,789
Totali	557,899,321	17,431,169	784,544,717	7,379,404	1,367,254,611

Në lidhje me sa më sipër ngarkohet me përgjegjësi drejtori i drejtorisë së përgjithshme të borxhit publik dhe bashkërendimit të ndihmës së huaj, pozicion që paraqitet vakant përgjatë periudhës objekt auditimi, trajtuar gjithashtu edhe në akt konstatimin nr.1 datë 30.06.2020 të KLSH, së bashku me drejtorin e drejtorisë përkatëse që ka si funksion marrjen e masave në lidhje me arkëtimin e të drejtave nga nënshuat, me sektorin e regjistrimit dhe shërbimit të borxhit.

1.4.2 Të drejtat për të arkëtuar nga marrëdhëniet e garancisë

Garancitë shtetërore përgjatë vitit 2019 paraqesin një risk të shtuar në drejtim të administrimit të tyre dhe situatës së rënduar financiare të cilën kalon kryesisht sektori energjitik. Pothuajse e gjitha ulja e stokut të garancive të huaja i atribuohet pagesave të kryera në Buxheti i Shtetit i vitit 2019. Për vitin 2019 gjendja e detyrimeve në lidhje me garancitë shtetërore që subjektet përfituese kanë ndaj shtetit është rritur nga 10,869 milion lekë në 13,198 milion lekë, me një rritje vjetore prej 2,330 milion lekë. Referuar institucioneve dhe projekteve specifike me problematikat më të mëdha konstatohet sipas tabelës së mëposhtme:

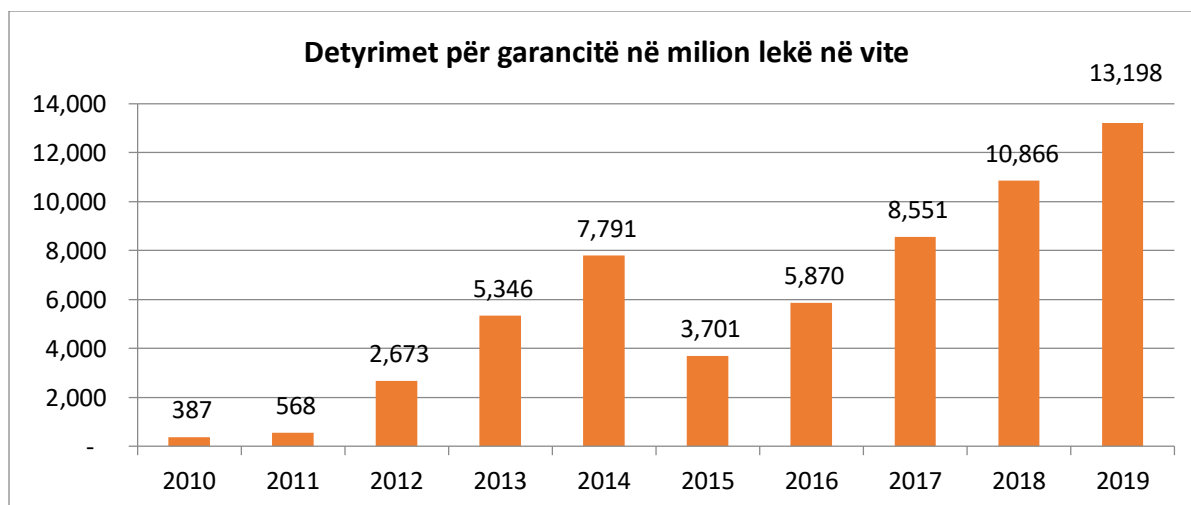
Në mijë lekë

Institucioni/projekti	Detyrimet 31.12.2017	Detyrimet 31.12.2018	Detyrimet 31.12.2019
Ministria e Energjisë dhe Industrisë (KESH, OST)	6,939,355	9,025,642	10,870,489
<i>Elektrifikimi i Zonave Rurale</i>	<i>495,114</i>	<i>658,915</i>	<i>828,829</i>
<i>Linja e Transmetimit 400 KV Tiranë-Podgoricë I</i>	<i>16,131</i>	<i>27,660</i>	<i>37,586</i>
<i>Linja e Transmetimit 400 KV Tiranë-Podgoricë II</i>	<i>351,455</i>	<i>650,661</i>	<i>960,796</i>
<i>TEC-i Vlorë</i>	<i>3,637,866</i>	<i>4,465,018</i>	<i>5,222,945</i>

<i>Transmetim, Shpërndarje e Energjisë</i>	1,358,705	1,815,979	2,321,047
<i>Hidrocentrali mbi Lumin Drin</i>	275,932	371,759	477,481
<i>Nënstacioni i Transmetimit të Energjisë</i>	804,152	1,034,998	1,021,161
<i>Projekti i efikasitetit në energji</i>	0	652	644
Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës/UKT	1,250,744	1,285,030	1,390,135
<i>Furnizimi me Ujë i Tiranës II</i>	759,908	783,343	849,735
<i>Ujësjellësi i Tiranës I</i>	481,783	493,283	532,108
<i>Rehabilitimi i rrjetit hidrik të Tiranës</i>	9,053	8,404	8,292
Hekurudha Durrës	232,252	238,498	257,687
<i>Rehabilitimi i Hekurudhës së Durrësit</i>	232,252	238,498	257,687
Ministria e Financave (ndihme në mallra)	71,204	94,409	129,976
Ndërmarrja e Ujësjellës-Kanalizime Krujë	58,665	59,548	63,739
Radio Televizioni Shqiptar		165,685	486,821
TOTALI	8,552,220	10,868,812	13,198,847

Detyrimet si pasojë e pagesave të kryera nga Buxheti i Shtetit janë akumuluar në masën më të madhe nga kompanitë private me kapital shtetëror përfituese në sektorin energjitik në shumën 1,845 milion lekë (15.15 milion euro). Gjatë vitit 2019 konstatohet se Buxheti i Shtetit ka kryer pagesa si pasojë e paaftësisë paguese edhe të Radio Televizionit Shqiptar, duke rritur stokun e detyrimeve me 321 milion lekë (2.6 milion euro). Gjithashtu edhe në sektorin e ujësjellësve për projektet në Ujësjellës-Kanalizime Tirana situata paraqitet problematike duke vendosur Buxhetin e Shtetit në risk për kryerjen e pagesave që kanë dështuar të kryhen nga ky përfitues i garancisë dhe rritjen e detyrimeve në shumën 105 milion lekë (0.9 milion euro).

Në nenin 43 “Kthimi i garancisë shtetërore të huasë” të ligjit nr. 9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, është përcaktuar që “Me kryerjen e pagesës në llogarinë e garancisë shtetërore të institucionit huadhënës, Ministri i Financave merr në dorëzim të gjitha të drejtat dhe mjetet ligjore, që zotëronte institucioni huadhënës ndaj huamarrësit, sipas përcaktimeve të marrëveshjes së huasë, në masën e çdo pagese të bërë në kuadër të garancisë së dhënë. Këto të drejta dhe mjete ligjore i kalojnë Ministrit të Financave së bashku me të drejtat dhe mjetet ligjore që ai i ka në bazë të marrëveshjes së mirëkuptimit. Huamarrësi, në zbatim të këtij ligji dhe të marrëveshjes së mirëkuptimit, është i detyruar ti kthejë Ministrisë së Financave shumën që kjo e fundit i ka paguar huadhënësit, në kuadër të garancisë shtetërore të huasë. Ministri i Financave ndërmerr të gjitha masat e paracaktuara në këtë ligj, në ligje të tjera në fuqi dhe në marrëveshjen e mirëkuptimit, për të përftuar nga huamarrësi çdo pagesë të bërë sipas garancisë, duke përfshirë edhe kostot që lidhen me të.”. Nga auditimi konstatohet se nuk janë përmbushur përcaktimet e bëra në këtë nen, për aq kohë sa stoku i detyrimeve jo vetëm që nuk është ulur përgjatë vitit 2019, por edhe është rritur me 2,330 milion lekë. Teprica detyrimeve të akumuluar në lidhje me këto të drejta për të arkëtuar ndër vite paraqitet:



Niveli i kthimeve nga garancitë, vlerësohet i ulët përse i përket detyrimit për të përmbushur kushtet e marrëveshjeve përkatëse. Nga 21 projekte të për të cilat Buxheti i Shtetit ka të drejta për të arkëtuar, përgjatë vitit 2019 janë arkëtuar vetëm për 11 prej tyre në shuma të vogla nga UKT, ATK, Albtelecom dhe KESH. Arkëtimet nga detyrimet e garancive sipas përfituesve përkatës në monedhë origjinale dhe monedhë kombëtare paraqiten në tabelën në vijim:

Institucioni	Kthyer 2019 Euro			Kthyer 2019 ALL		
	Principal	Interes&komision	Total	Principal	Interes&komision	Total
ATK	130,981	48,629	179,610	16,060,299	6,047,978	22,108,277
Albtelecom	378,264	23,642	401,906	46,681,615	2,919,793	49,601,407
UKT	-	170,177	170,177	-	20,948,753	20,948,753
KESH	934,233	11,586	945,819	115,662,495	1,423,313	117,085,808
TOTALI	1,443,478	254,033	1,697,512	178,404,409	31,339,837	209,744,245

Në lidhje me sa më sipër ngarkohet me përgjegjësi drejtori i drejtorisë së përgjithshme të borxhit publik dhe bashkërendimit të ndihmës së huaj, pozicion që paraqitet vakant përgjatë periudhës objekt auditimi, trajtuar gjithashtu edhe në akt konstatimin nr.1 datë 30.06.2020 të KLSH, së bashku me drejtorin e drejtorisë përkatëse që ka si funksion marrjen e masave në lidhje me arkëtimin e të drejtave nga garancitë, me sektorin e regjistrimit dhe shërbimit të borxhit.

I.4.3 Të drejtat për të arkëtuar nga kreditë shtetërore të tjera

Nga auditimi mbi konfirmimin e gjendjes së detyrimit që subjektet përfituese të marrëveshjeve të nënhuasë apo garancisë kanë ndaj Buxhetit të Shtetit është konstatuar se për kredinë me numër identifikimi “88” sipas regjistrimit të borxhit ekzistojnë detyrime në 31.12.2019 nga subjektet përfitues të ndryshëm. Kjo kredi ndërmjet Medio Credito Centrale (kreditore) dhe Qeverisë Shqiptare (huamarrësi) është nënshkruar me 06.07.1998 dhe është regjistruar si kredi shtetërore. Nga kërkesa për informacion drejtuar drejtorisë së borxhit për këtë kredi shtetërore dhe të ngjashme me të është konfirmuar se detyrimet ekzistojnë vetëm për këtë kredi dhe sipas subjektit përfitues në euro paraqiten:

Insitucioni	Shuma e disbursuar EURO	Principal I papaguar	Interesi I papaguar	Total detyrimi 2019	Komenti
UKT	584,833	292,416	38,857	331,273	funksionon si garanci
DPUK	435,611	162,587	19,663	182,250	funksionon si garanci
ARMO	148,439	45,356	7,669	53,026	nenhuazuar
Servcom	61,066	22,052	5,063	27,115	funksionon si garanci
Albpetrol	1,018,335	367,732	108,705	476,436	funksionon si garanci
KESH	5,031,314	1,314,567	153,270	1,467,837	funksionon si garanci
Albkrom	651,837	-	-	-	kredi shteterore
Albabaker	181,977	-	-	-	kredi shteterore
Ministri e Bujqesise	3,078,467	-	-	-	kredi shteterore
Ministri e Financave	158,987	-	-	-	kredi shteterore
Totali	11,350,865	2,204,711	333,227	2,537,938	

Në lidhje me problematikat e konstatuara për rritjen e detyrimeve të nënhuasë dhe garancisë janë paraqitur observacione me shkresën nr. 6351/6 datë 07.07.2020 në të cilën është parashtuar që *“..lidhur me këtë theksojmë se arkëtimi i detyrimeve është përtej mundësive dhe përgjegjësive të sektorit, pasi sikurse e kemi theksuar vazhdimisht kjo situatë nuk mund të zgjidhet vetëm me masa shtrënguese, duke qenë se këto masa nuk shërbejnë për një zgjidhje të qëndrueshme dhe afatgjatë të problemit. Po ashtu në kushtet aktuale të nënhuamarrëve me probleme, edhe rikompozimi i marrëveshjeve të nënhuave vetëm sa do ta shtynte problemin në kohë. Për këto arsye, jemi të mendimit se mirëadministrimi, zgjidhja e problemeve të ndërsjellta ndërmjet kompanive si edhe mbikqyrja financiare dhe kontrolli i tyre nga organet kompetente si edhe bashkëpunimi ndërinstytucional, janë kushti për daljen nga situata e krijuar”*. Gjithashtu, nga ana e sektorit të regjistrimit dhe shërbimit të borxhit, me email-in e datës 06.07.2020 janë paraqitur observacione, ku janë referuar memo dhe shkresa drejtuar strukturave të tjera për adresimin e problematikave. Në dokumentacionin bashkëngjitur janë paraqitur:

- Memo drejtuar Ministrit të Financave dhe Ekonomisë ku është komunikuar gjendja e detyrimeve në 31.12.2019 për nënhuatë dhe garancitë të cilat nuk paguajnë, subjektet kryesore të cilat nuk paguajnë në mënyrë të vazhdueshme si dhe të tjera problematika (ndër të tjera, Bashkia Tiranë dhe Ujësjiellësi Fier nuk përgjigjen fare, Ujësjiellësi Vlorë nuk ka paguar asnjëherë pavarësisht se ka rreth 31% të totalit të detyrimit të ujësjiellësve). Në të njëjtën kohë janë propozuar zgjidhje të mundshme si marrja e masave ndërinstytucionale për sektorin e energjisë nga situata e krijuar me detyrime të ndërsjellta, riskedulimin e detyrimeve të nënhuamarrësve, kthimin e marrëveshjeve të nënhuave në titull ekzekutiv nëpërmjet ndryshimeve ligjore dhe gjetjen e rrugëve të tjera ligjore në bashkëpunim me drejtoritë e tjera.

- Nisur nga kjo situatë i është drejtuar memo edhe Drejtorisë së Programimit, Standartizimit dhe Harmonizimit të Kuadrit Rregullator, Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit, të cilat kanë kthyer përgjigje duke mos pranuar përgjegjësi në zgjidhjen e problemit.

- Shkresë nr. 5903 datë 30.03.2020 dërguar Kryeministrit dhe për dijeni Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Ministrave ku është vendosur në dijeni për situatën problematike, gjendjen e

akumuluar të detyrimeve të nënhuasë dhe garancive në rreth 41 miliard lekë, mos përgjigja nga disa institucione ndaj kërkesave të MFE dhe kërkesën për mbështetje në ndërgjegjësimin e titullarëve të këtyre institucioneve për shlyerjen e detyrimeve sipas marrëveshjeve përkatëse.

Në përgjigje të këtyre observacioneve merret në konsideratë përgjegjësia e strukturës së regjistrimit dhe shërbimit të borxhit edhe për detyrimet e nënhuasë edhe për detyrimet e garancisë, duke qenë se situata/problematika është referuar edhe në strukturat më të larta të drejtimit. Në observacione është pranuar ekzistenca e problematikës dhe gjetja nga auditimi dhe nga ana tjetër saktësojmë se marrja e masave shtrënguese është detyrim ligjor që buron nga baza ligjore e sipërcituar dhe kushtet përkatëse për të cilat është dhënë aprovimi.

Në lidhje me këto çështje, janë paraqitur observacione mbi Projekt Raportin e Auditimit me shkresën nr. 6351/9 datë 21.08.2020 në të cilën është parashtruar që:

....theksojmë se arkëtimi i këtyre detyrimeve është përtej mundësive dhe përgjegjësi të sektorit. Sikurse evidentohet edhe në projekt raport, një pjesë e konsiderueshme e detyrimeve të nënhuave dhe garancive i përkasin sektorit energjitik. Detyrimet që tre kompanitë e këtij sektori kanë ndaj MFE, janë të kushtëzuara kryesisht nga detyrimet e ndërsjellta që këto kompani kanë ndaj njëra tjetrës. Lutemi referojuni shkresave të KESH dhe OST për këtë qëllim (kopje bashkëngjitur). Për këto arsye jemi të mendimit se mirëadministrimi, zgjidhja e problemeve të ndërsjellta ndërmjet kompanive, mbikëqyrja financiare dhe kontrolli i tyre nga organet kompetente si dhe bashkëpunimi ndërinstitucional, janë kushti për daljen nga situata e krijuar. Nga ana e MFE është marrë në konsideratë dhe është trajtuar me nënhuamarrësit edhe rikompozimi i marrëveshjeve të nënhuave, por nuk është parë si zgjidhje nga ana e tyre, pasi në kushtet aktuale, vetëm sa do ta shtynte problemin në kohë.

Lidhur sa më sipër do të vlerësonim sugjerimet e KLSH për hapat konkretë që duhet të ndërmerren për zgjidhjen e kësaj situatë.

Komenti i grupit të auditimit: Përgjegjësia në lidhje me konstatimin është marrë në konsideratë për sektorin që në fazën e hartimit të projekt raportit duke qenë se u referua dokumentacioni përkatës ku kërkohet marrja e masave nga ana e strukturave drejtuese. Parashtrimet e tjera përfshijnë pranim të konstatimit dhe mundësi mbi rekomandimet e mundshme për të cilat është reflektuar rekomandim i ndryshëm.

Titulli i gjetjes:	MFE nuk ka respektuar kërkesat për vendosjen e kufirit sasior në ligjin vjetor të buxhetit në lidhje me rritjen e autorizuar të borxhit për vitin 2019 dhe në të njëjtën kohë nuk janë respektuar kufijtë e vendosur për huamarrjen e jashtme për financimin e deficitit ku disbursimet për këtë komponent paraqiten të realizuara në shumën 20,493 milion lekë nga 18,000 milion lekë të planifikuara
Situata:	Nga auditimi konstatohet se në ligjin nr. 99/2018 datë 03.12.2018 “Për buxhetin e vitit 2019”, të ndryshuar është parashikuar rritja e kufirit të

	borxhit e pakuantifikuar, duke parashikuar mundësinë e shtesës së këtij borxhi në rast emetimi të Eurobondit dhe/ose dibursimit të mbështetjeve buxhetore. Të njëjtat parashikime kanë mbetur të pandryshuara edhe me aktet normative gjatë vitit. Nga auditimi konstatohet se për vitin 2019 nuk janë vendosur përcaktime sasiore të sakta për rritjen vjetore të borxhit. Gjatë vitit 2019 janë disbursuar 1.6 miliard lekë mbështetje buxhetore, për të cilën nuk ka pasur plan të detajuar referuar tabelës nr.4 “Treguesit fiskalë të konsoliduar” shoqëruese të ligjit nr. 99/2018 datë 03.12.2018 “<i>Për buxhetin e vitit 2019</i>”, të ndryshuar. Nga auditimi është konstatuar se sipas raportimit në treguesit fiskalë të konsoliduar, huaja afatgjatë e huaj e marrë për financimin e deficitit paraqitet me tejkalim të planit. Nga 18,000 milion lekë të planifikuara me Aktin Normativ nr. 11, rezulton se janë disbursuar hua afatgjata për financimin e deficitit që nuk janë në formën e mbështetjes buxhetore në shumën 20,493 milion lekë sipas raportimit të Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit. Huamarrja e brendshme e marrë për financimin e deficitit me anë të instrumentave të bonove të thesarit dhe obligacioneve sipas raportimit në treguesit fiskalë të konsoliduar paraqitet në shumën 17,846 milion lekë, me nën realizim përkundrejt planit në shumën 24,600 milion lekë. Edhe ripagesat për borxhin e huaj paraqiten me nën realizim duke shlyer principal të borxhit të jashtëm në shumën 29,791 milion lekë përkundrejt 35,397 milion lekë të planifikuara.
Kriteri:	Kërkesat e nenit 58 të ligjit nr.9936 datë 26.06.2008 “ <i>Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë</i> ”, i ndryshuar, nenit 9 të ligjit nr. 9665 datë 18.12.2006 “ <i>Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë</i> ”, i ndryshuar dhe ligjit nr. 99/2018 datë 03.12.2018 “ <i>Për buxhetin e vitit 2019</i> ”, i ndryshuar
Ndikimi/Efekti:	Mundësi për rritje të paautorizuar në terma sasior për huanë e re të marrë dhe tejkalim të planit të disbursimeve të projekteve të huaja.
Shkaku:	Mungesa e përfshirjes së treguesve sasiorë në tabelat shoqëruese të ligjit dhe realizim i huamarrjes jo në përputhje me planin
Rëndësia:	E lartë

Titulli i gjetjes:	Gjatë vitit 2019 nuk është emetuar bono thesari 6-mujore për mbulimin e humbjeve nga kursi i kmëbimit në shumën 6,874,170,793.33 lekë me efekt në nënvlerësimin e stokut të borxhit në fund të vitit 2019.
Situata:	Banka e Shqipërisë me shkresë nr. 181/1 datë 03.04.2019 ka vendosur në dijeni MFE se në përfundim të procesit të auditimit të pasqyrave financiare të BSH llogaria “Rezerva e Rivlerësimit të Valutave” në mbyllje të vitit

	financiar 2018 ka rezultuar me gjendje negative 6,874,170,793.33 lekë, për të cilën në zbatim të nenit 64 (b) të ligjit nr. 8269 datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë” të ndryshuar dhe pikës 3 të nenit 6 të marrëveshjes “Mbi transferimin e fitimit neto të Bankës së Shqipërisë pranë Ministrisë së Financave dhe mbulimin e humbjeve të Bankës së Shqipërisë” ka kërkuar mbulimin e saj me emetim të bonove të thesarit 6-mujore. Nga ana e MFE me shkresë nr. 5983/1 datë 12.06.2019 drejtuar Bankës së Shqipërisë është njoftuar emetimi i letërës me vlerë në shumën 6,874,170,793.33 lekë me afat maturimi 6 muaj dhe normë interesi të barabartë me yield mesatar të ponderuar të ankandit të fundit të bonove të thesarit me afat maturimi 6-mujor. Nga auditimi konstatohet se kjo letër me vlerë nuk është paraqitur në regjistrin e borxhit 6-mujor të vitit 2019 dhe gjithashtu edhe në treguesit e borxhit për 6-mujorin 2019. Në vijim, në afatin e maturimit, nga ana e BSH me shkresë nr. 3088/1 datë 04.12.2019 drejtuar MFE është kërkuar riemetimi i titullit 6-mujor që maturohet në 13.12.2019, nëpërmjet rinovimit me çmim blerje të instrumentit me vlerë 6,874,170,793.33 lekë. Nga auditimi konstatohet se emetimi i këtij instrumenti nuk është realizuar sipas kërkesës së BSH. Me qëllim trajtimin e situatës nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm të MFE është drejtuar memo Ministrisë së MFE ku është vendosur në dijeni dhe është sugjeruar rikonsiderimi i rinovimit në muajin Janar 2020 duke qenë se rinovimi nga data 15.12.2019-31.12.2019 ka efekt rritës tek niveli i borxhit dhe stoku i tij në zbatim të Ligjit të Buxhetit për vitin 2019. Nga auditimi konstatohet se nuk është përmbushur detyrimi për refinancimin e këtij instrumenti. Këto veprime janë në kundërshtim me nenin 64 (b) të ligjit nr. 8269 datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë” të ndryshuar.
Kriteri:	nenin 64 (b) të ligjit nr. 8269 datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë” të ndryshuar dhe Marrëveshja me Bankën e Shqipërisë “ <i>Mbi transferimin e fitimit neto të Bankës së Shqipërisë pranë Ministrisë së Financave dhe mbulimin e humbjeve të Bankës së Shqipërisë</i> ”
Ndikimi/Efekti:	Efekti vlerësohet si nënvlerësim i stokut të borxhit real të raportuar në fund të vitit 2019 në shumën 6,874,170,793.33 lekë
Shkaku:	Mungesa e emetimit nga ana e MFE në afat dhe mungesa e parashikimit në kohë të efekteve në ligjin e buxhetit mbi kufirin e huamarrjes
Rëndësia:	E lartë

Titulli i gjetjes:	Pagesat e principalit dhe interesave për garancitë jo performuese kryhen nga Buxheti i Shtetit jo pasi të jenë marrë të gjitha masat e nevojshme nga ana e institucionit huadhënës për rekuperimin e detyrimit, por vetëm bazuar në vetdeklarimin e përfituesit të garancisë mbi paaftësinë paguese të tij
---------------------------	--

Situata:	Nga auditimi është konstatuar se pagesat e kryera nga Buxheti i Shtetit për garancitë e huaja jo-performuese kryhen jo në përputhje me kërkesat e nenit e nenit 42 të ligjit nr. 9665 datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar në të cilën citohet se “Kur huamarrësi s’ka mundur të bëjë pagesën/pagesat, në përputhje me kushtet dhe afatet e marrëveshjes së huasë, të përcaktuara për këtë qëllim dhe institucioni huadhënës vërteton se ka marrë të gjitha masat e nevojshme, siç përcaktohet në këtë ligj dhe në marrëveshjen e garancisë, për të marrë në dorëzim pagesën/pagesat e premtuara, institucioni huadhënës i paraqet Ministrit të Financave një kërkesë për pagesë, në përmbushje të së drejtës së tij, sipas garancisë shtetërore të huasë. Ministri i Financave, pasi vëren se kërkesa për pagesë është në përputhje me kushtet që bëjnë të nevojshme paraqitjen e një kërkesë të tillë, sipas përcaktimeve të marrëveshjes së huasë, autorizon transfertën e pagesës ose pagesave për institucionin huadhënës brenda pesëmbëdhjetë ditëve pune nga data e marrjes së kërkesës.”. Aktualisht konstatohet se procesi konsiston në komunikim paraprak nga MFE me përfituesin e garancisë i cili konfirmon nëse është apo jo në gjendje që të shlyejë këstin e radhës dhe në rast paaftësie nga ana e tij procedohet me pagesën nga Buxheti i Shtetit. Një procedurë e tillë, sipas komenteve të përfaqësuesve të Drejtorisë së Borxhit është kryer me qëllim shmangien e kamatvonesave apo penaliteteve në rast vonese të pagesës si pasojë e procedurës për ndjekjen e paaftësisë paguese deri në kërkesën e huadhënësit drejt MFE.
Kriteri:	nenit 42 të ligjit nr. 9665 datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar
Ndikimi/Efekti:	Risk i shtuar në drejtim të realizimit të drejtave për të arkëtuar
Shkaku:	Shmangia e kamatvonesave apo penaliteteve në rast vonese të pagesës
Rëndësia:	E lartë

Titulli i gjetjes:	KLSH ka konstatuar krijim të detyrimeve të reja në shumën 6,065 milionë lekë (rreth 49.8 milion euro) të subjekteve nënhuamarrëse në kuadër të marrëveshjeve të nënhuasë përgjatë vitit 2019, si pasojë e mos shlyerjes së detyrimeve përkatëse
Situata:	Nga auditimi në lidhje me marrëveshjet e nënhuasë konstatohet se stoku i kredive në lidhje me këtë komponent të borxhit shtetëror është përkeqësuar përgjatë vitit 2019. Sektorët me përkeqësim të situatës financiare paraqiten sektori i energjitikës kryesisht me nënhuatë e KESH, OSHEE dhe OST me rreth 4,292 milion lekë (35.2 milion euro) të rritjes totale të detyrimeve nga 6,065 milion lekë

	në total, pushteti vendor me rreth 1,292 milion lekë (10.7 milion euro) dhe sektori i ujësjellësve me rreth 427 milion lekë (3.5 milion euro). Në nenin 30 “Huadhënia e të ardhurave të borxhit shtetëror, mbi të cilat zbatohen kushtet e marrëveshjeve ndërkombëtare”, të ligjit nr. 9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, është përcaktuar që “...është përgjegjësi ligjore e huamarrësve, të cilët kanë marrë fonde, sipas paragrafit të parë të këtij neni, që ti kthejnë fondet e marra hua në përputhje me marrëveshjet e nënhuave dhe të paraqesin raporte për gjendjen e huasë dhe përdorimin e saj, sipas kërkesave të përcaktuara nga Ministria e Financave”. Nga auditimi konstatohet se nuk janë përmbushur përcaktimet e bëra në këtë nen, duke paraqitur një situatë ku detyrimet ndaj shtetit si pasojë e mos pagesave janë rritur me 6,065 milion lekë, nga 21,279 milion lekë në vitin 2018 në 27,344 milion lekë në fund të vitit 2019.
Kriteri:	Neni 30 “Huadhënia e të ardhurave të borxhit shtetëror, mbi të cilat zbatohen kushtet e marrëveshjeve ndërkombëtare”, të ligjit nr. 9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar
Ndikimi/Efekti:	Rritje e detyrimeve ndaj buxhetit të shtetit
Shkaku:	Mungesa e respektimit të marrëveshjeve të nënhuasë të lidhura ndërmjet shtetit dhe nënhuamarrësit, performanca e dobët e nënhuamarrësve e evidentuar kryesisht në sektorin energjitik, pushtetin vendor dhe ujësjellës.
Rëndësia:	E Lartë

Titulli i gjetjes:	Gjatë vitit 2019 janë krijuar detyrime të reja në shumën 2.63 miliard lekë në kuadër të dështimit të pagesave për kreditë e garantuara nga përfituesi i garancisë.
Situata:	Garancitë shtetërore përgjatë vitit 2019 paraqesin një risk të shtuar në drejtim të administrimit të tyre dhe situatës së rënduar financiare të cilën kalon kryesisht sektori energjitik. Pothuajse e gjitha ulja e stokut të garancive të huaja i atribuohet pagesave të kryera në Buxheti i Shtetit i vitit 2019. <u>Për vitin 2019 gjendja e detyrimeve në lidhje me garancitë shtetërore që subjektet përfituese kanë ndaj shtetit është rritur nga 10,869 milion lekë në 13,198 milion lekë, me një rritje vjetore prej 2,330 milion lekë, pa përfshirë efektin e garancive të dhëna në kuadër të projektit me numër identifikimi në regjistrin e kredive “88”. Nëse do të mërret në konsideratë edhe ky efekt rritja vjetore vlerësohet në shumën 2.63 miliard lekë.</u> Detyrimet si pasojë e pagesave të kryera nga Buxheti i Shtetit janë akumuluar në masën më të madhe nga kompanitë private me kapital shtetëror përfituese në sektorin energjitik në shumën 1,845 milion lekë

	(15.15 milion euro). Gjatë vitit 2019 konstatohet se Buxheti i Shtetit ka kryer pagesa si pasojë e paaftësisë paguese edhe të Radio Televizionit Shqiptar, duke rritur stokun e detyrimeve me 321 milion lekë (2.6 milion euro). Gjithashtu edhe në sektorin e ujësjellësve për projektet në Ujësjellës Kanalizime Tirana situata paraqitet problematike duke vendosur Buxhetin e Shtetit në risk për kryerjen e pagesave që kanë dështuar të kryhen nga ky përfitues i garancisë dhe rritjen e detyrimeve në shumën 105 milion lekë (0.9 milion euro). Në nenin 43 “Kthimi i garancisë shtetërore të huasë” të ligjit nr. 9665, datë 18.12.2006, <i>“Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”,</i> i ndryshuar, është përcaktuar që <i>“Me kryerjen e pagesës në llogarinë e garancisë shtetërore të institucionit huadhënës, Ministri i Financave merr në dorëzim të gjitha të drejtat dhe mjetet ligjore, që zotëronte institucioni huadhënës ndaj huamarrësit, sipas përcaktimeve të marrëveshjes së huasë, në masën e çdo pagese të bërë në kuadër të garancisë së dhënë. Këto të drejta dhe mjete ligjore i kalojnë Ministrit të Financave së bashku me të drejtat dhe mjetet ligjore që ai i ka në bazë të marrëveshjes së mirëkuptimit. Huamarrësi, në zbatim të këtij ligji dhe të marrëveshjes së mirëkuptimit, është i detyruar ti kthejë Ministrisë së Financave shumën që kjo e fundit i ka paguar huadhënësit, në kuadër të garancisë shtetërore të huasë. Ministri i Financave ndërmerr të gjitha masat e paracaktuara në këtë ligj, në ligje të tjera në fuqi dhe në marrëveshjen e mirëkuptimit, për të përftuar nga huamarrësi çdo pagesë të bërë sipas garancisë, duke përfshirë edhe kostot që lidhen me të.”.</i> Nga auditimi konstatohet se nuk janë përmbushur përcaktimet e bëra në këtë nen, për aq kohë sa stoku i detyrimeve jo vetëm që nuk është ulur përgjatë vitit 2019, por edhe është rritur me 2.63 miliard lekë. Konstatohet se masat e marra janë të pa mjaftueshme për zgjidhjen e situatës së krijuar ku risku i kreditit të këtyre institucioneve është mjaft i lartë.
Kriteri:	Neni 43 “Kthimi i garancisë shtetërore të huasë” të ligjit nr. 9665, datë 18.12.2006, <i>“Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”,</i> i ndryshuar
Ndikimi/Efekti:	Rritje e detyrimeve ndaj buxhetit të shtetit me 2.63 miliard lekë përgjatë vitit 2019 për garancitë shtetërore të huasë të huaja
Shkaku:	Performanca e dobët e subjekteve përfituesve të garancisë si pasojë e paaftësisë paguese dhe mungesa e marrjes së masave të mjaftueshme për realizimin e të drejtave që rrjedhin nga transferimi i të drejtës për të arkëtuar të dorëzanësi
Rëndësia:	E Lartë

E. Auditimi i zbatimit të rekomandimeve të lëna nga auditimet e mëparshme. Realizimi i programit (Plan veprimi) dhe raportimi në KLSH për ecurinë e zbatimit të rekomandimeve brenda afatit prej 6 muaj nga data e njoftimit të raportit përfundimtar të auditimit, siç është përcaktuar në pikën 2 të nenit 30, të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”.

Në zbatim të pikës E të programit të auditimit nr. 344/1, datë 20.04.2020 “Mbi përputhshmërinë në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, u kërkua informacion mbi statusin e planit të masave për zbatimin e rekomandimeve të lëna nga KLSH në raportin përfundimtar “Mbi Zbatimin e Buxhetit të Shtetit për vitin 2018” miratuar me vendimin e Kryetarit të Kontrollit të Lartë Shtetit nr. 124 datë 10.10.2019, përcjellë me shkresën nr. 239/10 datë 10.10.2019.

Sipas këtij vendimi janë përcjellë për zbatim në MFE gjithsej 6 rekomandime që lidhen me Drejtorinë e përgjithshme të borxhit publik dhe bashkërendimit të ndihmës së huaj, nga të cilat 2 masa organizative dhe 4 masa për eliminimin e efekteve negative në administrimin e fondeve publike, përfshi shpenzime të realizuara në kushte të paligjshmërisë procedurale. Nga auditimi konstatohet se nga subjekti është kthyer përgjigje mbi planin e masave për zbatimin e rekomandimeve me shkresë nr. 5928/33 datë 20/11/2019, protokolluar në KLSH me nr. 239/11 datë 16.12.2019. Brenda periudhës 6 mujore rezulton të jetë raportuar nga drejtoria mbi statusin e planit të masave sipas kërkesave të pikës 2 të nenit 30, të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, për të cilën është paraqitur si evidencë email i datës 10.04.2020.

Statusi i rekomandimeve të lëna për secilën lloj mase paraqitet:

Masa organizative

Rekomandimi 1: Nga ana e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë në çdo rast të emetimit të instrumentave financiarë të respektohen limitet e huamarrjes dhe të projektohen treguesit fiskalë nëpërmjet vendosjes së kufijve sasiore në lidhje me këto instrumenta të emetuar. Të gjitha huatë e reja të jenë pjesë e planifikimit në seksionin nën deficit si burim financimi dhe në të njëjtën kohë pjesë e tabelës së treguesve fiskalë të konsoliduar.

Përgjigja në planin e masave: Rekomandimi pranohet pjesërisht. Në lidhje me këtë rekomandim, i qëndrojmë observacionit të dërguar me shkresën me Nr. Prot 5928/34, dt. 04/10/2019. Duke qenë se emetimi dhe vlera e Eurobondit të planifikuar për t’u emetuar varen ndjeshëm nga kushtet e tregjeve në momentin e emetimit, si edhe për të shfrytëzuar cdo oportunitet që mund të ofrojnë tregjet ndërkombëtare në kuadër të reduktimit të kostove dhe menaxhimit të risqeve, është vlerësuar si më e përshtatshme që Neni 21 mos ta kufizojë në vlerë Eurobond-in e planifikuar. Viojmë ti qëndrojmë opinionit tonë se huamarrja është realizuar në përputhje të plotë me ligjin pa tejkaluar asnjë nga limitet e përcaktuara në të. Gjithashtu, përse i përket procedurave

për hartimin e aktit normativ dhe përmbatjes së tij, vlerësojmë se kjo çështje nuk duhet adresuar tek drejtoria përgjegjëse për menaxhimin e borxhit publik.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi është konstatuar se përgjatë vitit 2019 janë parashikuar nene respektive në ligjin nr. 99/2018 “Për buxhetin e vitit 2019”, të ndryshuar, që reflektojnë mundësinë e rritjes së kufirit të financimit me borxh në rast të emetimit të instrumentave të Eurobondit apo ndonjë mbështetje buxhetore përgjatë vitit. Ky parashikim është i njëjtë me bazën e konstatimit të vitit të kaluar. **Për këtë arsye rekomandimi vlerësohet i pa zbatuar.**

Rekomandimi 2: Ministria e Financave dhe Ekonomisë e cila është e ngarkuar për kryerjen e procedurave të përzgjedhjes, në rastet e emetimit të instrumentave financiare në tregjet e huaja, në çdo rast të përfshijë në kërkesën për propozim që u drejtohet palëve të interesuara, kriteret e përgjithshme dhe të veçanta mbi të cilat do të kryhet vlerësimi si dhe pikëzimin përkatës të tyre, me qëllim rritjen e aksesit në informacion dhe zhvillimin e një gare me kushte të barabarta për të gjithë ofertuesit potencialë. Të shmanget praktika e përcaktimit të nën kriterëve që nuk janë në përputhje me VKM dhe që nuk janë bërë publike në kërkesë për propozim “RFP”.

Përgjigja në planin e masave: Rekomandimi pranohet pjesërisht. Ministria edhe në të ardhmen do t’i referohet standarteve të praktikave ndërkombëtare.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Gjatë vitit 2019 nuk ka pasur emetim të Eurobondit dhe rrjedhimisht as procedurë përzgjedhje. **Për këtë arsye rekomandimi vlerësohet në proces zbatimi.**

Masa për eliminimin e efekteve negative në administrimin e fondeve publike, përfshi shpenzime të realizuara në kushte të paligjshmërisë procedurale.

Rekomandimi 6: Nga ana e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të shmanget praktika e akumulimit të mjeteve monetare të papërdorura, si rrjedhojë e marrjes së borxhit të ri për financimin e deficitive buxhetore të viteve pasardhëse. Në të njëjtën kohë të merren masa për shmangien e efekteve negative nga akumulimi i interesave për borxhin e marrë që rri gjendje i papërdorur në llogarinë e unifikuar të thesarit. Në çdo rast realizimi i huamarrjes të ndjekë planin e autorizuar nga Kuvendi për sa i përket të drejtës për të marrë hua apo për të shlyer borxhin ekzistues. Në të njëjtën linjë me situatën e raportuar vitin e kaluar dhe për të cilën nuk është marrë asnjë masë nga MFE për reduktimin e tepricës së likuiditeteve në valutë, ri rekomandojmë uljen e ekspozimit ndaj luhatjeve të kursit të kursit të këmbimit për mjetet monetare gjendje në valutë të huaj.

Përgjigja në planin e masave: Rekomandimi nuk pranohet Në lidhje me këtë rekomandim, i qëndrojmë observacionit të dërguar me shkresën me Nr. Prot 5928/34. Për më tepër sqarojmë se emetimi i Eurobondit ka një kufizim për sa i përket vlerës minimale të emetimit, si edhe procedurat e emetimit të Eurobondit në tregjet ndërkombëtare zgjasin në kohë. Në këto kushte huamarrja nuk mund të racionohet vit pas viti. Gjithashtu, në kushtet e një tregu të brendshëm jo plotësisht të

zhvilluar, si edhe në kushtet e nevojave të larta për valutë për të shërbyer borxhin e huaj vit pas viti, Ministria e Financave dhe Ekonomisë është e kushtëzuar që të akumulojë flukse monetare (*kryesisht në valutë*) për të reduktuar riskun e likuiditetit dhe atë të rifinancimit.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi në lidhje me objektin e këtij konstatimi, është evidentuar se pavarësisht se nuk është pranuar si rekomandim, teprica e mjeteve monetare e përdorur në valutë në krahasim me një vit më parë ka ardhur në ulje, sipas informacionit të përcjellë nga strukturat përgjegjëse për administrimin e likuiditetit. **Për këtë arsye rekomandimi vlerësohet i zbatuar.**

Rekomandimi 7: Në rastet e emetimit të instrumenteve në tregun e jashtëm dhe menaxhimit aktiv të detyrimeve rekomandojmë që Ministria e Financave dhe Ekonomisë të realizojë një analizë më të detajuar risk – kosto. Në çdo rast, këto operacione duhet të paraqiten për miratim në strukturat përkatëse autorizuese dhe e gjithë vendimmarrja të mos jetë ekskluzivitet i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, por të realizohet nëpërmjet marrjes së miratimit përkatës nga Kuvendi.

Përgjigja në planin e masave: Rekomandimi pranohet pjesërisht: Në lidhje me këtë rekomandim, i qëndrojmë observacionit të dërguar me shkresën me Nr. Prot 5928/34, për sa i përket analiës kosto-risk. Për më tepër sqarojmë se Mbështetur në Ligjin Nr. 9665, datë 18.12.2006, të ndryshuar, neni 22 “*Blerja e Borxhit*” autorizon Ministrin e Financave, që në përputhje me portofolin e borxhit dhe të situatës buxhetore, të bëjë blerjen e borxhit apo të hyjë në transaksione të tjera në tregun sekondar. Në këto kushte rezulton i pabazuar në ligj rekomandimi për miratimin nga kuvendi i transaksionit të blerjes së borxhit. Analiza e realizuar nga strukturat e borxhit në këtë drejtim janë të detajuara si përsa i përket kostove, dhe riskut. KLSH ne vlerësimin e saj merr ne konsiderate vetem kostot e matshme dhe ato të ndodhura në fakt sa i takon realizimit të blerjes së Eurobondit ekzistues, por nuk merr ne konsiderate të gjithë kostot që mund të sillte mosblerja e Eurobondit dhe shlyerja e tij në vitin 2020 kur duhet të maturohej. Një pjesë e ketyre kostove theksojmë se janë jo të matshme në momentin kur merret vendimi për blerje. Mos blerja e Eurobondit në vitin 2018, do të shoqërohej me një nevojë për huamarrje me të lartë në vitin 2020, gjë e cila do të reflektonte në koston (interesi + tarifat dhe komisionet) e sigurimit të kësaj huamarrje, kosto e cila nuk është marrë në konsideratë nga KLSH. Përveç kësaj analize paraqet edhe efektin e uljes së riskut të rifinancimit, efekt i cili gjithashtu nuk është i matshëm.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Gjatë vitit 2019 nuk ka pasur emetim të Eurobondit apo menaxhim aktiv të detyrimeve. **Për këtë arsye ky rekomandim vlerësohet në proces.**

Rekomandimi 8: Ministria e Financave dhe Ekonomisë të marrë masa të menjëhershme për vlerësimin e performancës së projekteve që nuk arrijnë që të shlyejnë detyrimet që rrjedhin nga marrëveshjet e nënhuasë. Në të njëjtën kohë të merren masa për rikuperimin e të drejtave për të arkëtuar nëpërmjet ushtrimit të instrumenteve ligjore që rrjedhin nga marrëveshjet e nënhuasë apo rikompozimin e këtyre marrëveshjeve për tju përshtatur kushteve aktuale të secilit projekt.

Përgjigja në planin e masave: Rekomandimi pranohet pjesërisht MFE ka vlerësuar situatën financiare të institucioneve që nuk shlyejnë detyrimet e nënhuave dhe rezulton se situata financiare

e tyre është e dobët. Për këtë arsye, risku i kreditit të këtyre entiteteve me kapital shtetëror nuk mund të eliminohet vetëm nëpërmjet masave ekzistuese ligjore, por në radhë të parë nëpërmjet mirëadministrimit dhe mbikëqyrjes financiare të tyre nga organet kompetente. Pavarësisht sa më sipër, MFE krahas ushtrimit të instrumenteve ligjore që rrjedhin nga marrëveshjet e nënhuasë, po mban në konsideratë edhe rikompozimin e këtyre marrëveshjeve aty ku është e mundur.

Drejtoria e Borxhit, qershor 2020: Lidhur me sa më sipër ritheksojmë opinionin tonë se kjo situatë nuk mund të zgjidhet vetëm me masa shtrënguese (si psh bllokim llogarish), pasi këto masa nuk shërbejnë për një zgjidhje të qëndrueshme dhe afatgjatë të problemit. Po ashtu, në kushtet aktuale të nënhuamarrësve me probleme, edhe rikompozimi i marrëveshjeve të nënhuave, vetëm sa do ta shtynte problemin në kohë. Për këto arsye, jemi të mendimit se mirëadministrimi, zgjidhja e problemeve të ndërsjellta ndërmjet kompanive si edhe mbikqyrja financiare dhe kontrolli i tyre nga organet kompetente, janë kushti për daljen nga situata e krijuar.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditim është konstatuar se gjatë vitit 2019 ka pasur vetëm një rikompozim të marrëveshjeve të nënhuasë. Nga ana tjetër, detyrimet e nënhuasë janë rritur në raport me një vit më parë me rreth 6 miliard lekë nga subjektet nënhuamarrëse. **Për këto arsye rekomandimi vlerësohet i pa zbatuar.**

Rekomandimi 9: Ministria e Financave dhe Ekonomisë të rishikojë kuadrin ligjor për shtimin e instrumentave me qëllim administrimin efikas të riskut të garancive. Në vijim të ushtrimit të gjitha mjetet ligjore për arkëtimin e të drejtave për pagesa të kryera për garancitë e arkëtuara dhe në të njëjtën kohë të ushtrojë kontroll mbi planet ekonomike dhe financiare për shlyerjen e këtyre shumave.

Përgjigja në planin e masave: Rekomandimi pranohet pjesërisht: Institucionet që kanë detyrime në kuadër të marrëveshjeve të garancisë janë të njëjtat institucione që kanë detyrime edhe për nënhuatë. Risku i kreditit të këtyre entiteteve nuk mund të eliminohet nëpërmjet masave administrative, por nëpërmjet mirëadministrimit dhe mbikëqyrjes financiare të këtyre entiteteve nga organet kompetente. Në lidhje me ushtrimin e kontrollit mbi planet ekonomike dhe financiare të entiteteve, sqarojmë se ky nuk është funksion që i takon drejtorisë së borxhit. Në raportimin mbi zbatimin e planit të masave nga drejtoria është referuar për këtë rekomandim *“Në lidhje me këtë rekomandim ende nuk janë bërë ndryshime ligjore, por në periudhën afatmesme do të shqyrtohet mundësia e ndryshimit të Kuadrit Ligjor me qëllim administrimin efikas të riskut të garancive”*

Drejtoria e Borxhit, qershor 2020: Duke qenë se institucionet që kanë detyrime në kuadër të marrëveshjeve të garancisë janë të njëjtat institucione që kanë detyrime edhe për nënhuatë, i qëndrojmë të njëjtit mendim si më sipër. Gjithashtu ritheksojmë se ushtrimi i kontrollit mbi planet ekonomike dhe financiare të entiteteve, nuk është funksion i Drejtorisë së Borxhit.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi është konstatuar se nuk është ky shtimi i instrumentave me qëllim administrimin efikas të riskut të garancive dhe në të njëjtën kohë mjetet ligjore për arkëtimin e të drejtave nuk janë ushtruar duke qenë se janë krijuar përgjatë vitit 2019 rreth 2.3 miliard lekë të reja. **Për këto arsye rekomandimi vlerësohet i pa zbatuar.**

Nga verifikimi rezultoi që nga 2 masa organizative të propozuara, një prej tyre është në proces ndërkohë që një tjetër paraqitet e pazbatuar. Nga 4 masa për eliminimin e efekteve negative në administrimin e fondeve publike, përfshi shpenzime të realizuara në kushte të paligjshmërisë proceduriale, një masë paraqitet e zbatuar, një në proces dhe dy masa të pazbatuara. Në total nga 6 masa të propozuara, konstatohet se është zbatuar një masë, janë në proces zbatimi dy masa dhe janë të pazbatuara 3 masa.

Në lidhje me akt verifikimin nr.1 datë 30.06.2020 “Për verifikimin e zbatimit të rekomandimeve” nga ana e subjektit të audituar janë paraqitur observacione me shkresën nr. 6351/7 datë 09.07.2020 në të cilën është parashtruar që “..Në lidhje me rekomandimin nr.1, i cili është vlerësuar i pazbatuar nga grupi i auditimit, ju bëjmë me dije se i qendrojmë observacioneve të paraqitura më parë në lidhje me këtë rekomandim. Gjithashtu ritheksojmë se ky rekomandim nuk duhet adresuar pranë drejtorisë përgjegjëse për menaxhimin e borxhit publik. Në lidhje me rekomandimin nr.8 dhe rekomandimin nr.9 të cilat janë vlerësuar i pazbatuar nga grupi i auditimit ju bëjmë me dije se i qendrojmë observacioneve të paraqitura më parë në lidhje me këto rekomandime, ndërkohë që argumentat ju janë parashtruar dhe vënë në dispozicion edhe gjatë auditimit aktual të referuar më sipër, duke qenë se çështjet në fjalë janë subjekt i konstatimeve të këtij auditimi gjithashtu”.

Në përgjigje të këtyre observacioneve saktësojmë se nuk janë paraqitur argumenta shtesë, por vetëm është cituar përgjigja e dhënë edhe në planin e masave përkatëse për mospranimin e tyre. Për këto arsye observacionet nuk merren në konsideratë. Megjithë marrjen dijeni të problematikave nuk rezulton të jenë marrë masa me qëllim zgjidhjen e tyre sipas rekomandimeve të përcjella.

Titulli i gjetjes:	Nga 6 masa të propozuara për Drejtorinë e borxhit për përmirësimin e gjendjes është konstatuar se janë në proces zbatimi dy masa dhe janë të pazbatuara 3 masa.
Situata:	Sipas vendimit nr. 124 datë 10.10.2019 të Kryetarit të KLSH, përcjellë me shkresën nr. 239/10 datë 10.10.2019 janë rekomanduar për zbatim në MFE gjithsej 6 rekomandime që lidhen me Drejtorinë e përgjithshme të borxhit publik dhe bashkërendimit të ndihmës së huaj, nga të cilat 2 masa organizative dhe 4 masa për eliminimin e efekteve negative në administrimin e fondeve publike, përfshi shpenzime të realizuara në kushte të paligjshmërisë proceduriale. Nga verifikimi rezultoi që nga 2 masa organizative të propozuara, një prej tyre është në proces ndërkohë që një tjetër paraqitet e pazbatuar. Nga 4 masa për eliminimin e efekteve negative në administrimin e fondeve publike, përfshi shpenzime të realizuara në kushte të paligjshmërisë proceduriale, një masë paraqitet e zbatuar, një në proces dhe dy masa të pazbatuara. Në total nga 6 masa të propozuara, konstatohet se është zbatuar një masë, janë në proces zbatimi dy masa dhe janë të pazbatuara 3 masa.

Kriteri:	Vendimi i Kryetarit të KLSH nr. 124 datë 10.10.2019
Ndikimi/Efekti:	Mungesë e përmirësimit të gjendjes
Shkaku:	Mos marrja e masave në planin e veprimit dhe ndjekjen e tij
Rëndësia:	E lartë

Për përmirësimin e gjendjes rekomandojmë marrjen e masave si më poshtë: .

A. PROPOZIME PËR NDRYSHIME APO PËRMIRËSIME NË LEGJISLACIONIN NË FUQI

1.-Gjetje nga auditimi: Pagesat e principalit dhe interesave për garancitë jo performuese kryhen nga Buxheti i Shtetit në mungesë të marrjes së të gjitha masave të nevojshme nga ana e institucionit huadhënës për rikuperimin e detyrimit, duke u bazuar vetëm në vetdeklarimin e përfituesit të garancisë mbi paaftësinë paguese të tij.

Nga auditimi është konstatuar se pagesat e kryera përgjatë vitit 2019 nga Buxheti i Shtetit për garancitë jo performuese vlerësohen në rreth 2,698 milion lekë, nga të cilat 2,394 milion lekë për principal dhe 304 milion lekë shpenzime për interesa. Këto pagesa, të cilat rëndojnë Buxhetin e Shtetit, kryhen pasi subjektet përfituese të garancisë deklarojnë paaftësinë e tyre për të paguar këstet përkatëse të huave në momentin që ato maturohen, veprim jo në përputhje me kërkesat e nenit 42 të ligjit nr. 9665 datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar në të cilën citohet se “Kur huamarrësi s’ka mundur të bëjë pagesën/pagesat, në përputhje me kushtet dhe afatet e marrëveshjes së huasë, të përcaktuara për këtë qëllim dhe institucioni huadhënës vërteton se ka marrë të gjitha masat e nevojshme, siç përcaktohet në këtë ligj dhe në marrëveshjen e garancisë, për të marrë në dorëzim pagesën/pagesat e premtuara, institucioni huadhënës i paraqet Ministrit të Financave një kërkesë për pagesë, në përmbushje të së drejtës së tij, sipas garancisë shtetërore të huasë. Ministri i Financave, pasi vëren se kërkesa për pagesë është në përputhje me kushtet që bëjnë të nevojshme paraqitjen e një kërkesë të tillë, sipas përcaktimeve të marrëveshjes së huasë, autorizon transfertën e pagesës ose pagesave për institucionin huadhënës brenda pesëmbëdhjetë ditëve pune nga data e marrjes së kërkesës.”. Rezulton që procesi i pagesës bazohet në komunikimin paraprak nga MFE me përfituesin e garancisë i cili konfirmon nëse është apo jo në gjendje që të shlyejë këstin e radhës dhe në rast paaftësie nga ana e tij kryhet pagesa nga Buxheti i Shtetit. Një procedurë e tillë, nga përfaqësuesit e Drejtorisë së Borxhit argumentohet me qëllim shmangien e kamatëvonesave apo penaltiteteve në rast vonese të pagesës si pasojë e procedurës për ndjekjen e paaftësisë paguese deri në kërkesën e huadhënësit drejt MFE. KLSH konstaton se synimi për të shmangur kamatëvonesat dhe penaltitetet e ndryshme, në bazë vetëm të vetë deklaramit të subjekteve përfituese të garancisë, krijon kushtet për pagesën nga Buxheti i Shtetit megjithëse këto përfitues mund të jenë në gjendje të shlyejnë vetë këstet e kredisë, duke qenë se nga MFE nuk kryhet ndonjë kontroll mbi aftësinë e tyre paguese në bazë të gjendjes së likuiditeteve. (Më hollësisht trajtuar në pikën D, faqe 47 - 49 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1 Rekomandimi: Nga ana e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të merren masa për ndërhyrje ligjore në drejtim të vendosjes së detyrueshme të verifikimit të konfirmimit për paaftësi paguese (përmes aksesit të autorizuar në informacion mbi gjendjen e llogarive bankare të subjekteve përfituese të garancisë), nga strukturat e borxhit, përpara realizimit të pagesës në mbështetje të vështirësisë financiare të deklaruar nga subjektet përfituese. Ky verifikim, të jetë

objekt miratimi nga ana e Ministrit të Financave dhe Ekonomisë përpara kryerjes së pagesës. Nga ana tjetër të propozohen ndryshime ligjore në implementimin e masave administrative në ligjin e huamarrjes dhe përcaktimin e kompetencës për marrjen e këtyre masave nga MFE në rast të konstatimit të mospagesave nga keqadministrimi i përfituesve të garancisë.

Menjëherë

B. MASA ORGANIZATIVE

1.Gjetje nga auditimi: MFE nuk ka respektuar kërkesat e kornizës ligjore (ligji organik i buxhetit dhe ligji për huamarrjen) për vendosjen e kufirit sasior në ligjin vjetor të buxhetit në lidhje me rritjen e autorizuar të borxhit për vitin 2019 dhe në të njëjtën kohë nuk ka respektuar kufijtë e vendosur për huamarrjen e jashtme për financimin e deficitit ku disbursimet për këtë komponent paraqiten të realizuara në shumën 20,493 milion lekë nga 18,000 milion lekë të planifikuara.

Në ligjin nr. 99/2018 datë 03.12.2018 “Për buxhetin e vitit 2019” të ndryshuar, respektivisht në nenet 9, 20 dhe 21 të tij, janë përcaktuar kufizimet për borxhin e ri të emetuar dhe shlyerjen e borxhit ekzistues. Është përcaktuar financimi i deficitit në masën 32,900 milion lekësh nëpërmjet rritjes së huamarrjes totale neto nga burime të brendshme dhe të huaja në shumën 7,203 milion lekë. Gjithashtu në nenin 20 të këtij ligji është përcaktuar rritja vjetore e garancive të qeverisjes qendrore në dobi të palëve të treta përfituese, deri në 2,000 milionë lekë, ndërsa në nenin 21 të ligjit është parashikuar rritja e kufirit të financimit të përcaktuar më sipër nëpërmjet emetimit të ndonjë Eurobondi apo të ndonjë kredie shtesë në formën e “mbështetjes buxhetore” nga institucionet financiare ndërkombëtare. Pra, konstatohet se në ligjin nr. 99/2018 datë 03.12.2018 “Për buxhetin e vitit 2019”, të ndryshuar rritja e parashikuar e kufirit të borxhit është e pakuantifikuar, duke programuar jo në terma sasiorë, mundësinë e shtesës së këtij borxhi në rast emetimi të Eurobondit dhe/ose dibursimit të mbështetjeve buxhetore. Të njëjtat parashikime kanë mbetur të pandryshuara edhe me aktet normative gjatë vitit. Këto përcaktime, për rritjen vjetore të borxhit janë jo në përputhje me kërkesat e nenit 58 të ligjit nr.9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar dhe nenit 9 të ligjit nr. 9665 datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Gjatë vitit 2019, janë disbursuar 1.6 miliard lekë mbështetje buxhetore, për të cilën nuk ka pasur plan të detajuar referuar tabelës nr.4 “Treguesit fiskalë të konsoliduar” shoqëruese të ligjit nr. 99/2018 datë 03.12.2018 “Për buxhetin e vitit 2019”, të ndryshuar.

Nga auditimi është konstatuar se sipas raportimit në treguesit fiskalë të konsoliduar, huaja afatgjatë e huaj e marrë për financimin e deficitit paraqitet me tejkalim të planit. Nga 18,000 milion lekë të planifikuara me Aktin Normativ nr. 11, rezulton se janë disbursuar hua afatgjata për financimin e deficitit në shumën 20,493 milion lekë sipas raportimit të Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit. Huamarrja e brendshme e marrë për financimin e deficitit me anë të instrumenteve të bonove të thesarit dhe obligacioneve sipas raportimit në treguesit fiskalë të konsoliduar paraqitet në shumën 17,846 milion lekë, me nën realizim përkundrejt planit në shumën 24,600 milion lekë. Ripagesat për borxhin e huaj paraqiten me nën realizim duke shlyer principal të borxhit të jashtëm në shumën 29,791 milion lekë përkundrejt 35,397 milion lekë të planifikuara. Në total, kufiri neto i vendosur në ligjin e buxhetit për rritjen e huamarrjes me 7,203 milion lekë pa planin e mbështetjes buxhetore (8,846 milion lekë duke përfshirë planin e mbështetjes buxhetore) rezulton të mos jetë respektuar

duke qenë se fakti i huamarrjes së realizuar në terma neto paraqitet në shumën 10,191 milion lekë. (Më hollësisht trajtuar në pikën D, faqe 35 - 38 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1 Rekomandimi: Nga ana e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të eliminohet praktika e hartimit të ligjit vjetor të buxhetit, me tregues të pakuantifikuar dhe me hapësira fiskale për rritje hipotetike në lidhje me instrumentet e borxhit të jashtëm dhe të gjitha huatë e reja në formën e mbështetjeve buxhetore (si pjesë e planifikimit në seksionin nën deficit).

1.2 Rekomandimi: Nga Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, të bëhet hartimi i planit të disbursimeve mbi parashikime konservative dhe në të njëjtën kohë të rritet monitorimi në mënyrë që të reflektohen në kohë në aktet e ndryshimit të ligjit vjetor të buxhetit tendencat rritëse të disbursimeve të pritshme.

Në vijimësi

2.-Gjetje nga auditimi: Gjatë vitit 2019, nuk është realizuar ri financimi i humbjeve nga rivlerësimi i rezervës valutore të Bankës së Shqipërisë përmes emetimit të bonove të thesarit 6-mujore në shumën 6,874,170,793.33 lekë me efekt në nënvlerësimin e stokut të borxhit në fund të vitit 2019, në kundërshtim me nenin 64 (b) të ligjit nr. 8269 datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë” të ndryshuar.

Nga auditimi konstatohet se nuk është përmbushur detyrimi për ri financimin e humbjeve nga rivlerësimi i rezervës valutore të Bankës së Shqipërisë përmes emetimit të bonove të thesari 6-mujore në shumën 6,874,170,793.33 lekë, instrument që në zbatim të marrëveshjes “*Mbi transferimin e fitimit neto të Bankës së Shqipërisë pranë Ministrisë së Financave dhe mbulimin e humbjeve të Bankës së Shqipërisë*” duhej të ishte financuar brenda 10 ditëve nga marrja e kërkesës për transferimin e titujve shtetërore të tregtueshëm në pronësi të Bankës. Konstatuam se Banka e Shqipërisë me shkresë nr. 181/1 datë 03.04.2019 ka vendosur në dijeni Ministrinë e Financave dhe të Ekonomisë se në përfundim të procesit të auditimit të pasqyrave financiare, llogaria “Rezerva e Rivlerësimit të Valutave” në mbyllje të vitit financiar 2018 ka rezultuar me gjendje negative 6,874,170,793.33 lekë, për të cilën në zbatim të dispozitave ligjore përkatëse ka kërkuar mbulimin me emetim të bonove të thesarit 6-mujore. Ministria e Financave dhe Ekonomisë me shkresën nr. 5983/1 datë 12.06.2019 drejtuar Bankës së Shqipërisë ka njoftuar emetimin e letrës me vlerë në shumën 6,874,170,793.33 lekë me afat maturimi 6 muaj në përputhje me pikën 3 të nenit 6 të marrëveshjes “*Mbi transferimin e fitimit neto të Bankës së Shqipërisë pranë Ministrisë së Financave dhe mbulimin e humbjeve të Bankës së Shqipërisë*”. Nga auditimi konstatohet se kjo letër me vlerë e emetuar nuk është paraqitur në regjistrin e borxhit 6-mujor të vitit 2019 dhe në treguesit e borxhit për 6-mujorin 2019.

Në afatin e maturimit, nga ana e Bankës së Shqipërisë, me shkresën nr. 3088/1 datë 04.12.2019 është kërkuar ri emetimi i titullit 6-mujor që maturohet në 13.12.2019, nëpërmjet rinovimit me çmim blerje të instrumentit me vlerë 6,874,170,793.33 lekë. Nga auditimi konstatohet se emetimi i këtij instrumenti nuk është realizuar, ndërkohë që nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm të MFE është vënë në dijeni Ministri i Financave dhe Ekonomisë, duke i sugjeruar rinovimin e këtij instrumenti në muajin Janar 2020, për shkak të efektit rritës që ky instrument do sillte tek niveli i borxhit dhe stoku i tij në zbatim të Ligjit të Buxhetit për vitin 2019. Efekti i mungesës së emetimit të instrumentit të borxhit të mësipërm në shumën 6,874,170,793.33 lekë përfaqëson një nënvlerësim të stokut të borxhit real të raportuar në fund të vitit 2019 në të njëjtën shumën. Rrjedhimisht, stoku i borxhit në 31.12.2019 vlerësohet në shumën 1,119,500 milion lekë nga

1,112,626 milion lekë i raportuar nga MFE në treguesit e borxhit publik, për të cilën nga MFE u ra dakort për ri publikimin e treguesve gjatë takimit ballafaques. (Më hollësisht trajtuar në pikën D, faqe 40 – 43 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

2.1 Rekomandimi: Nga ana e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të kryhen veprimet e rregulluese duke e raportuar stokun e borxhit publik me përfshirjen e bonos përkatëse 6-mujore në regjistrin e borxhit dhe treguesit e borxhit publik.

Menjëherë

3. Gjetje nga auditimi: Drejtoria e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj funksionon mbi bazën e Rregullores së Brendshme, e miratuar me Urdhër Nr. 29.01.2016 prot, nr. 1407, datë 29.01.2016 dhe nuk është e përditësuar me ndryshimet në strukturë dhe organikën e miratuar me urdhrin Nr. 8 datë 31.01.2017 dhe Nr.161 datë 05.10.2017 të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë. Kjo rregullore i përgjigjet kërkesave të Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit sipas strukturës së mëparshme, duke mos përmbushur misionin, funksionet e ndryshuara dhe duke cënuar mjedisin e kontrollit. Gjithashtu, institucioni nuk ka të hartuar veçmas Kodin e Etikës sipas kërkesave të kuadrit rregullator, duke krijuar mundësitë për ekzistencën e konfliktit të interesit apo problematikave në lidhje me kompetencat dhe realizimin/mosrealizimin e detyrave të punës të cilat mund të sjellin hapësira konfliktuale dhe paqartësie gjatë trajtimit dhe menaxhimit të tyre.

Gjatë vitit 2019 në Drejtorinë e Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj kjo konstatohet në një numër të konsiderueshëm vendesh vakante, të cilat janë mbuluar me urdhra delegimi. Plotësimi i disa pozicioneve vakante gjatë vitit 2019 është realizuar me specialistë pa eksperiencë në fushën specifike, që duke patur në konsideratë rëndësinë e funksionit të Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, rrit riskun operacional në realizimin e detyrave. Gjithashtu konstatohet se përqendrimi i trajnimeve përgjatë vitit 2019 në një numër të kufizuar punonjësish nuk ka kontribuar në rritjen e kapaciteteve profesionale në mënyrë të barabartë për punonjësit e kësaj drejtorie, duke riskuar performancën institucionale.

Nga auditimi i vlerësimit të efektivitetit të komponentëve të kontrollit të brendshëm, në drejtim të hartimit të kontrolleve të brendshme, implementimit dhe funksionimit të tyre u konstatua se janë cënuar disa nga elementët e kontrollit të brendshëm. Në lidhje me komponentin e “Aktiviteteve të Kontrollit” u konstatua se janë hartuar proceset kryesore të punës operationale, por kontrollet në përgjithësi në rastet kur janë kryer, nuk dokumentohen, duke sjell mungesë së rezultateve të kontrolleve të realizuara. Në mungesë të Drejtorit të Përgjithshëm dhe drejtorëve të drejtorive, puna është kryer dhe monitoruar nga vetë specialistët/përgjegjësit e sektorëve, pa u mbikëqyrur dhe aprovuar nga niveli i duhur hierarkik vendimmarrës. Përgjatë vitit 2019 Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj, nuk ka qenë subjekt auditimi nga auditimi i brendshëm. (Më hollësisht trajtuar në pikën B, faqe 13 - 32 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

3.1 Rekomandimi: Strukturat drejtuese të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të marrin masa për përditësimin e Rregullores së brendshme, në përputhje të plotë me strukturën aktuale të saj dhe miratimin e Kodit të Etikës.

3.2 Rekomandimi: Strukturat drejtuese të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të marrë masa për plotësimin e pozicioneve vakante me staf të kualifikuar, përgatitjen e programeve të trajnimeve me qëllim rritjen e kapaciteteve profesionale për të gjithë punonjësit.

Menjëherë dhe në vijimësi

3.3 Rekomandimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë t'i kushtojë një vëmendje të veçantë monitorimit të sistemeve të kontrollit, lidhur me funksionet e Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj.

Në vijimësi

4. Gjetje nga auditimi: Sipas vendimit nr. 124 datë 10.10.2019 të Kryetarit të KLSH, përcjellë me shkresën nr. 239/10 datë 10.10.2019 janë rekomanduar për zbatim në MFE gjithsej 6 rekomandime që lidhen me Drejtorinë e përgjithshme të borxhit publik dhe bashkërendimit të ndihmës së huaj, nga të cilat 2 masa organizative dhe 4 masa për eliminimin e efekteve negative në administrimin e fondeve publike, përfshi shpenzime të realizuara në kushte të paligjshmërisë procedurale. Nga verifikimi rezultoi që nga 2 masa organizative të propozuara, një prej tyre është në proces ndërkohë që një tjetër paraqitet e pazbatuar. Nga 4 masa për eliminimin e efekteve negative në administrimin e fondeve publike, përfshi shpenzime të realizuara në kushte të paligjshmërisë procedurale, një masë paraqitet e zbatuar, një në proces dhe dy masa të pazbatuara. Në total nga 6 masa të propozuara, konstatohet se është zbatuar një masë, janë në proces zbatimi dy masa dhe janë të pazbatuara 3 masa. (Më hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 62 - 67 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

4.1 Rekomandimi: Strukturat drejtuese të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të marrë masa për zbatimin e rekomandimeve, të cilat në përfundim të procesit të verifikimit të zbatimit të rekomandimeve janë vlerësuar me statusin në proces apo i pa zbatuar. Gjithashtu nga ana e Titullarit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë për të gjitha rastet e pazbatuara në neglizhencë të nxirren përgjegjësitë përkatëse.

Në vijimësi

C.2 MASA PËR ELIMINIMIN E EFEKTEVE NEGATIVE TË KONSTATUARA NË ADMINISTRIMIN E FONDEVE PUBLIKE DHE PËR MENAXHIMIN ME EKONOMICITET, EFICENCE DHE EFEKTIVITET TË FONDEVE PUBLIKE.

1.-Gjetje nga auditimi: KLSH ka konstatuar krijim të detyrimeve të reja në shumën 6,065 milionë lekë (rreth 49.8 milion euro) të subjekteve nënhuamarrëse në kuadër të marrëveshjeve të nënhuasë përgjatë vitit 2019, si pasojë e mos shlyerjes së detyrimeve përkatëse.

Nga auditimi në lidhje me marrëveshjet e nënhuasë konstatohet se stoku i kredive në lidhje me këtë komponent të borxhit shtetëror është përkeqësuar përgjatë vitit 2019. Sektorët me përkeqësim të situatës financiare paraqiten sektori i energjitikës kryesisht me nënhuatë e KESH, OSHEE dhe OST me rreth 4,292 milion lekë (35.2 milion euro) të rritjes totale të detyrimeve nga 6,065 milion lekë në total, pushteti vendor me rreth 1,292 milion lekë (10.7 milion euro) dhe sektori i ujësjellësve me rreth 427 milion lekë (3.5 milion euro). Mungesa e arkëtimit të të drejtave që lindin nga marrëdhëniet e nënhuasë për Buxhetin e Shtetit rezulton jo në përputhje me nenin 30 “Huadhënia e të ardhurave të borxhit shtetëror, mbi të cilat zbatohen kushtet e marrëveshjeve ndërkombëtare”, të ligjit nr. 9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin

shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Nga auditimi konstatohet se nuk janë përmbushur përcaktimet e bëra në këtë nen, duke paraqitur një situatë ku detyrimet ndaj shtetit si pasojë e mos pagesave janë rritur me 6,065 milion lekë, nga 21,279 milion lekë në vitin 2018 në 27,344 milion lekë në fund të vitit 2019. (Më hollësisht trajtuar në pikën D, faqe 50 - 52 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1 Rekomandimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë të marrë masa të menjëhershme për rikuperimin e të drejtave për të arkëtuar nëpërmjet ushtrimit të instrumenteve ligjore që rrjedhin nga marrëveshjet e nënhuasë apo ri kompozimin e këtyre marrëveshjeve për t’ju përshtatur kushteve aktuale të secilit projekt.

Menjëherë

2.-Gjetje nga auditimi: KLSH ka konstatuar se gjatë vitit 2019 janë krijuar detyrime të reja të lidhura me garancitë shtetërore në shumën 2.63 miliard lekë si rezultat i dështimit të pagesave për kreditë e garantuara nga përfituesi i garancisë.

Garancitë shtetërore përgjatë vitit 2019 paraqesin një risk të shtuar në drejtim të administrimit të tyre dhe situatës së rënduar financiare të cilën kalon kryesisht sektori energjitik. Pothuajse e gjitha ulja e stokut të garancive të huaja i atribuohet pagesave të kryera në Buxheti i Shtetit i vitit 2019. Për vitin 2019 gjendja e detyrimeve në lidhje me garancitë shtetërore që subjektet përfituese kanë ndaj shtetit është rritur nga 10,869 milion lekë në 13,198 milion lekë, me një rritje vjetore prej 2,330 milion lekë, pa përfshirë efektin e garancive të dhëna në kuadër të projektit me numër identifikimi në regjistrin e kredive “88”. Nëse do të merret në konsideratë edhe ky efekt rritja vjetore vlerësohet në shumën 2,630 milion lekë. Detyrimet si pasojë e pagesave të kryera nga Buxheti i Shtetit janë akumuluar në masën më të madhe nga kompanitë private me kapital shtetëror përfituese në sektorin energjitik në shumën 1,845 milion lekë (15.15 milion euro). Gjatë vitit 2019 konstatohet se Buxheti i Shtetit ka kryer pagesa si pasojë e paaftësisë paguese edhe të Radio Televizionit Shqiptar, duke rritur stokun e detyrimeve me 321 milion lekë (2.6 milion euro). Gjithashtu edhe në sektorin e ujësjellësve për projektet në Ujësjellës Kanalizime Tirana situata paraqitet problematike duke vendosur Buxhetin e Shtetit në risk për kryerjen e pagesave që kanë dështuar të kryhen nga ky përfitues i garancisë dhe rritjen e detyrimeve në shumën 105 milion lekë (0.9 milion euro). Mungesa e arkëtimit të të drejtave që lindin nga marrëdhëniet e garancisë për Buxhetin e Shtetit rezultojnë jo në përputhje me nenin 43 “Kthimi i garancisë shtetërore të huasë” të ligjit nr. 9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Nga auditimi konstatohet se nuk janë përmbushur përcaktimet e bëra në këtë nen, për aq kohë sa stoku i detyrimeve jo vetëm që nuk është ulur përgjatë vitit 2019, por edhe është rritur me 2.63 miliard lekë. Konstatohet se masat e marra janë të pa mjaftueshme për zgjidhjen e situatës së krijuar ku risku i kreditit të këtyre institucioneve është mjaft i lartë. (Më hollësisht trajtuar në pikën D, faqe 52 - 56 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

2.1 Rekomandimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë të rishikojë kuadrin ligjor për shtimin e instrumentave me qëllim administrimin efikas të riskut të garancive. Në vijim të ushtrijë të gjitha mjetet ligjore për arkëtimin e të drejtave për pagesa të kryera për garancitë e arkëtuara dhe në të njëjtën kohë të ushtrojë kontroll mbi planet ekonomike dhe financiare për shlyerjen e këtyre shumave.

Menjëherë

V. ANEKSE

(Aneksi 1)

Procesi	Procedura	Detyrat (përshkrimi i të gjithë aktiviteteve)	Personi i ngarkuar	Delegimi i detyrave , delegimi i funksioneve	Zevend. (emri)	Kontrolli i bërë (Po apo jo dhe cfare)	Regjistr. kontrollit -A ka një format te plotësuar	Dokumentacioni në lidhje me aktivitetin
Drejtoria e Bashkërendimit dhe Sigurimit të Ndihmës së Huaj / Sektori i Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj								
Bashkërendimi i Ndihmës së Huaj	Administrimi i Sistemit Informatik per Menaxhimin e Ndihmës së Huaj (EAMIS)	Negocimi i Memorandumit te Mirekuptimit & Procedurat Standarde të Veprimit të EAMIS me cdo donator	A. H. E. C. G.S.	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Jo	Jo	Manualet e administrimit te sistemit
		Hartimi i Memorandumit te Mirekuptimit - dakordesimit me donatorin	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	verifikimi i bazez ligjore	Jo	
		Firmosja midis paleve te Memorandumit te Mirekuptimit	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Sig. qe te dyja palet kanë nënshkruar të gjitha kopjet e memorandumit	Jo	
		Koordinimi i punes per aksesimin e EAMIS (username/pasëord) per partneret / donatore per projektet me financim te huaj	E. C.	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Verifikimi I aksesit për përdoruesit e sistemit EAMIS	Jo	
		Hedhja ne sistem e projekteve nga donatore / ministrite e linjes / institucionet publike	donatore / stafi I sektorit	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Verifikimi I të dhënave	Jo	
		Bashkepunimi me drejtorite e thesarit, buxhetit ne MF dhe Departamenti i mireqeverisjes ne KM per integrimin/plotesimin e te dhenave per projektin	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Jo	Jo	
		Verifikimi i te dhenave te hedhura nga donatore / ministrite e linjes / institucionet publike per cdo projekt	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Verifikimi i te dhenave	Jo	
		Miratimi i te dhenave te hedhura nga donatore / ministrite e linjes / institucionet publike per cdo projekt	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Saktesimi i te dhenave	Jo	
	Portofoli Revieë te projekteve me financim te huaj ne Shqiperi	Kerkesa ndaj njesive te zbatimit te projekteve me financim te huaj mbi zbatimin e projekteve cdo date 5 te muajit.	A.H	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Saktesimi i te dhenave	Jo	Shkresat derguar institucioneve perkatese / njesive te zbatimit / donatoreve
		Kerkese drejtorise se thesarit lidhur me disbursimin e projekteve me financim te huaj.	A.H	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Shkrese dhe email	Jo	
		Kerkesa ndaj Sektorit te Sigurimit te Ndihmës së Huaj mbi Marrëveshjet e reja / amendimet në proces per portofolet.	A.H	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Shkrese dhe email	Jo	
		Hartimi I Portfolio Revieë te projekteve me financim te huaj ne Shqiperi	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Verifikimi i te dhenave	Jo	
	Hartimi i raportit dy-vjecar per performance n e Ndihmen e Huaj	Screening i te gjithë projekteve me financim te huaj per periudhen dy-vjecare (per nje vit pararendes) ne bashkepunim me pikat e kontaktit te donatoreve	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Email dhe shkrese	Jo	Shkresat derguar institucioneve perkatese / njesive te zbatimit / donatoreve
		Konsultimi i draft raportit me te gjithë donatore e huaj	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Email dhe shkrese	Jo	

		Konsultimi me te gjithë institucionet publike te Raportit per performancen e ndihmes se huaj	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Email dhe shkrese	Jo	
		Miratimi e Raportit per performancen e ndihmes se huaj	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Verifikimi I te dhenave me donatoret dhe institucionet publike	Jo	
		Hedhjen ne ëeb e ëëë.EAMIS.gov.al te Raportit per performancen e ndihmes se huaj	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Saktesimi I hedhjes se dokumentacionit te duhur ne ëeb portal	Jo	
	Miratimi i project Akteve	Pergatitja e draftit te project-aktit	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Jo	Jo	Marreveshjet / aktet ligjore te tjera sipas percaktimit te fushes se pergjegjesise se Drejtorise
		Konsultimi i draftit te projek-taktit me drejtorite brenda ministrise	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Email dhe shkrese	Jo	
		Konsultimi i draft aktit me ministrite e linjes	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Email dhe shkrese	Jo	
		Hartimi i projektaktit duke reflektuar te gjitha komentet dhe sygjerimet e ministrive	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Kontrolli I marrjes se shkreses nga ministrite e linjes	Jo	
		Hedhja ne sistemin E-Akte	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Verifikimi e marrjes se firmave elektronike nga te gjitha niveliet e miratimit	Jo	
		Dergimi per miratim ne Keshilin e Ministrave	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Kontrolli i marrjes te te gjitha firmave sipas niveleve hierarkike perkatese	Jo	
	Koordinimi nderinstituci-onal ne kuader te ndihmes se huaj	Sigurimi i pjesëmarrjes në takimet e Grupeve për Menaxhimin e Integruar të Politikave (GMIP), Komiteteve Sektoriale Koordinuese, dhe grupeve tematike ministri-donatorë bazuar në sektorë	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Jo	Jo	PBA; SKZHI; dokumentacion tjetër ne nivel kombëtar e rajonal bëhet sipas njoftimit nga KM
		Sigurimi i lidhjes së Asistencës financiare të huaj me Programin Buxhetor Afatmesëm dhe me projektet e investimeve publike me financim të brëndshëm	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Verifikimi I lidhjes me PBA	Jo	
		Sigurimi i lidhjes së Asistencës financiare të huaj me Programin Buxhetor Afatmesëm dhe me projektet e investimeve publike me financim të brëndshëm	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Verifikimi I lidhjes me PBA	Jo	
		Analizimi dhe orientimi i programeve e asistencës së donatorëve dy-palësh dhe shumëpalësh me qëllim përputhjen me prioritetet e zhvillimit të vendit bazuar në SKZHI dhe strategjitë e tjera sektoriale dhe ndërsektoriale.	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	verifikimi I lidhjes me SKZHI	Jo	
		Komunikimi me institucionet vendase apo të huaja lidhur me bashkërendimin e financimeve nga partnerët e huaj për zhvillim.	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Verifikimi I mos mbivendosjes se projekteve	Jo	
		Komunikimi me njesite e zbatimit te projekteve per planifikimin e financimit te TVSH për çdo projekt ne PBA sipas percaktimeve ne marrveshje.	A.H E.C G.S	Delegim në Mungesë	A.H E.C G.S	Verifikimi I lidhjes me PBA	Jo	

Procesi	Procedura	Detyrat	Personi i ngarkuar	Delegimi i det	ZV	Kontrollet dhe bërë	Regjistrimi dhe kontrolli -A ka një format	Dokumentacioni në lidhje me aktivitetin
		(përshkrimi i të gjithë aktiviteteve)						
Drejtoria e Bashkërendimit dhe Sigurimit të Ndihmës së Huaj / Sektori i Sigurimit të Ndihmës së Huaj dhe Marrëveshjeve								
Sigurimi i financimit nga jashtë për realizimin e projekteve të investimeve publike dhe mbështetjeve buxhetore nepermjet marrëveshjeve të huase dhe marrëveshjeve të grantit; protokolleve dypaleshe të bashkëpunimit dhe marrëveshjeve kuader	Analiza e projekteve që propozohet të financohen me kredi ose grante nga organizma financiare ndërkombëtare, shtete të huaja ose banka të huaja tregtare, në përputhje me planin e shpenzimeve kapitale me financim të huaj për periudhën përkatëse, duke synuar një përdorim sa më efektiv të financimeve të huaja	Pasi paraqitet kërkesa nga ministria e linjes për financim të një projekti investimi, shqyrtohet kërkesa dhe merret konfirmimi përkatës nga Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit (në rastin e financimit me hua), nëse projekti i propozuar është i përfshirë në PBA	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 9936, datë 26.06.2008,” • Ligji vjetor i buxhetit; •Dokumentacion tjetër
		Nëse projekti është i përfshirë në PBA, përparitetet dhe i dërgohet kreditorit/donorit kërkesa përkatëse për financim	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006,
	Negocimi i marrëveshjeve të kredisë që lidhen në emër të shtetit shqiptar për financimin e projekteve të investimeve publike apo për mbështetje buxhetore, duke synuar sigurimin e financimit me terma sa më të favorshme	Pasi kreditori paraqet marrëveshjen e huase si dhe dokumentet e tjera shoqëruese për negociim (paketa e dokumenteve për financim), në bashkëpunim me ministrin e linjes dhe institucionet përfituese, shqyrtohet dokumentacioni i propozuar dhe përmbushen hapat e nevojshme për përparitjen për negociim	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016,
		Pas përmbushjes së hapave përparitëse dhe sigurimit të informacioneve të nevojshme, paraqitet kërkesa për plotfuqi për kryesimin e negociatave nga Zëvendësministri i Financave dhe Ekonomisë. Kërkesa i drejtohet (i) Këshillit të Ministrave dhe Ministrisë për Evropën dhe Punët e Jashtme kur pale në marrëveshje është Këshilli i Ministrave, dhe (ii) Presidentit dhe Ministrisë për Evropën dhe Punët e Jashtme kur pale në marrëveshje është Republika e Shqipërisë	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016.
		Zhvillohen bisedimet dhe firmohen minutat e bisedimit nga personat që udhëheqin secilën pale të negociatave. Minutat, të cilave u bashkëngjitet drafti i marrëveshjes së rene dakord, siglohen në çdo faqe nga secila pale pjesëmarrëse në negociatë	ZV.MIN MFE B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016, • Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010,

	Negocimi i marrëveshjeve të granteve që lidhen në emër të shtetit shqiptar për financimin e projekteve të investimeve publike apo për mbështetje buxhetore, duke synuar përdorimin sa më efektiv të ketyre financimeve	Pasi donatori paraqet marrëveshjen e grantit si dhe dokumentet e tjera shoqeruese për negociim (paketa e dokumenteve për financim), në bashkëpunim me ministrin e linjes dhe institucionet përfituese, shqyrtohet dokumentacioni i propozuar dhe përbushen hapat e nevojshme për përgatitjen për negociim.	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, i ndryshuar me ligjin 181/2014, datë 24.12.2014; • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016,
		Pas përbushjes së hapave përgatitore dhe sigurimit të informacioneve të nevojshme, paraqitet kërkesa për plotfuqi për kryesimin e negociatave nga Zëvendësministri i Financave dhe Ekonomisë. Kërkesa i drejtohet (i) Këshillit të Ministrave dhe Ministrisë për Evropën dhe Punët e Jashtme kur pale në marrëveshje është Këshilli i Ministrave, dhe (ii) Presidentit dhe Ministrisë për Evropën dhe Punët e Jashtme kur pale në marrëveshje është Republika e Shqipërisë	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, “i ndryshuar me ligjin 181/2014, datë 24.12.2014; • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016,
		Zhvillohen bisedimet dhe firmoset minutat e bisedimit nga personat që udhëheqin secilën pale të negociatave. Minutat, të cilave u bashkëngjitet drafti i marrëveshjes së rene dakord, siglohen në çdo faqe nga secila pale pjesëmarrëse në negociatë	E. L. B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016, • Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010,
		Negociatat mund të zhvillohen edhe me komunikim shkresor deri në finalizimin e draftit	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016, • Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010,
	Bashkëpunimi me ministrin e linjës për përgatitjen e akteve të nevojshme ligjore dhe nënligjore për miratimin parim nga Këshilli i Ministrave të marrëveshjeve të kredisë që lidhen në emër të shtetit shqiptar për financimin e projekteve përkatëse	Për përfundimin e negociatave projektmarreveshja i përcillet për ndjekje të procedurave të miratimit në parim ministrisë së linjës/institucionit zbatues	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016, • Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010,
		Bashkëpunohet me stafet përkatëse për hartimin e projektvendimit dhe relacionit shoqerues, dhe procedohet me bashkëfirmosjen e paketës së projektvendimit	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016 • Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010,
	Nenshkrimi i marrëveshjeve të kredisë	Pas miratimit në parim nga Këshilli i Ministrave përbushen kushtet për sigurimin e plotëfuqisë për nenshkrimin e marrëveshjes	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016,
		Marreveshja nënskruhet nga Ministri i Financave dhe Ekonomisë	Min MFE B.N. E.M. T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016, • Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010,

		Origjinali i marrëveshjes se nenshkuar depozitohet ne Ministrine per Evropen dhe Punet e Jashtme.	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016,
Përgatitja e akteve ligjore dhe dokumentacionit e nevojshëm për ratifikimin e marrëveshjeve të kredisë nga Parlamenti, proces i cili kryhet edhe nepermjet sistemit elektronik e_akte	Dergohet paketa per propozimin e projektligjit per mendim ne Ministrine e Drejtesise dhe Ministrine per Evropen dhe Punet e Jashtme	B.N E.M T.B	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016,
	Pas marrjes se dakordesise se MD dhe MEPJ paketa dergohet ne KM. KM pas miratimit e percjell projektligjin ne Kuvend ku pas diskutimit ne komisionet parlamentare projektligji kalon per votim ne séance	B.N E.M T.B	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006• Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016,
Bashkëpunimi me ministrinë e linjës per përgatitjen e akteve te nevojshme ligjore dhe nënligjore për miratimin parim nga Këshilli i Ministrave të marrëveshjeve te grantit që lidhen në emër të shtetit shqiptar për financimin e projekteve përkatëse	Pas perfundimit te negociatave projektmarreveshja i percillet per ndjekje te procedurave te miratimit ne parim ministrise se linjes/institucionit zbatues	B.N E.M T.B	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016, • Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010,
	Bashkepunohet me stafet perkatese per hartimin e projektvendimit dhe relacionin shoqerues, dhe procedohet me bashkefirmosjen e paketes se projektvendimit	B.N E.M T.B	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016,; • Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010
Nenshkrimi i marrëveshjeve te grantit	Pas miratimit ne parim nga Keshilli I Ministrave permbushen kushtet per sigurimin e plotfuqise per nenshkrimin e marrëveshjes	B.N E.M T.B	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016,
	Marreveshja nenshkruhet nga Ministri i Financave dhe Ekonomise	Min MFE B.N E.M T.B	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016, • Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010
	Origjinali i marrëveshjes se nenshkuar depozitohet ne Ministrine per Evropen dhe Punet e Jashtme.	B.N E.M T.B	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016
Përgatitja e akteve ligjore dhe dokumentacionit e nevojshëm për miratimin nga KM te marrëveshjeve te grantit, proces i cili kryhet edhe nepermjet sistemit elektronik e_akte	Dergohet paketa e projektvendimit per mendim ne Ministrine e Drejtesise dhe Ministrine per Evropen dhe Punet e Jashtme	B.N E.M T.B	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016
	Pas marrjes se dakordesise se MD dhe MEPJ paketa dergohet ne KM per miratim final	B.N E.M T.B	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016
Ndjekja e procedurave përkatëse ligjore deri në bërjen efektive të marrëveshjeve të kredive	Permbushja e dispozitave te marrëveshjes ne perputhje me legjislacionin shqiptar	B.N E.M T.B.	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Marrëveshja e kredisë.
	Komunikimi me kreditorin per permbushjen e kushteve per shpalljen e efektivitetit te fondeve	B.N E.M T.B	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Marrëveshja e kredisë.
Ndjekja e procedurave perkatese deri në bërjen	Permbushja e dispozitave te marrëveshjes ne perputhje me legjislacionin shqiptar	B.N E.M T.B	jo	Jo				• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 •Marrëveshja e grantit.

	efektive të marreveshjeve të granteve	Komunikimi me donatorin për përmbushjen e kushteve për shpalljen e efektivitetit të fondeve	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Marrëveshja e grantit.
	Pjesëmarrje në negociimin e marreveshjeve kuader të bashkëpunimit financiar dhe protokolleve të bashkëpunimit financiar me shtete apo IFI	Pas paraqitjes së marreveshjes/protokollit, shqyrtohet dokumentacioni i propozuar dhe përgatiten komentet përkatëse	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016
Amendimi i Marreveshjeve të Huase dhe Marreveshjeve të Grantit	Analiza e amendimit të propozuar	Pasi paraqitet kërkesa nga ministria e linjes për amendim shqyrtohet kërkesa	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 9936, datë 26.06.2008 • Ligji vjetor i buxhetit; • Marrëveshja huase/grantit.
		Nesë kërkesa është në përputhje me marreveshjen i kërkohej kreditorit/donatorit amendimi	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Marrëveshja huase/grantit.
	Bashkëpunimi me ministrinë e linjes për përgatitjen e akteve të nevojshme ligjore dhe nenligjore për amendimin e marreveshjes së huase/grantit	Pas dërgimit nga kreditori të dokumentit të amendimit ky i fundit i përcillet ministrisë së linjes për ndjekjen e procedurave të miratimit të tij në parim	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016 • Marrëveshja huase/grantit.
		Bashkëpunohet me stafet përkatëse për hartimin e projektvendimit dhe relacionin shoqerues	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016, • Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010, • Marrëveshja huase/grantit.
	Nenshkrimi i dokumentit të amendimit	Pas miratimit në parim dokumenti i amendimit nënskruhet nga Ministri i Financave dhe Ekonomisë	Min MFE B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016, • Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010, • Marrëveshja huase/grantit; • Dokumenti i amendimit.
		Origjinali i dokumentit të amendimit të nënskruar depozitohet në Ministrinë për Evropën dhe Punët e Jashtme.	B.N E.M T.B	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016
	Ndjekja e procedurës ligjore për hyrjen në fuqi të dokumentit të amendimit	Ndihen hapat dhe procedurat e nevojshme për hyrjen në fuqi të dokumentit të amendimit dhe shpalljen efektive	B.N E.M T.B.	jo	Jo			• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006 • Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016, • Marrëveshja huase/grantit.

Procesi	Procedura	Detyrat (përshkrimi i të gjithë aktiviteteve që punonjësi duhet të bëjë lidhur me procedurën)	Personi i ngarkuar për kryerjen e detyrës	Delegimi i detyrave	Zëvendësimi (emri)	Kontrolli i bërë	Regjistrimi i kontrollit (A ka një format?)	Dokumentacioni	Komente
Drejtoria e Huamarrjes / Sektori i Huamarrjes në Tregun e Brendshëm									

Titujt Qeveritare ne tregun e Brendshem qe sherbejne per sigurimin e huamarrjes/ Ankandet	Njoftimi per zhvillimin e ankandeve ne perputhje me kalendarin e miratuar te emetimeve	Pergatitet seti i shkresave: njoftimi qe permban informacion mbi shumen e shpallur, llojin e instrumentit, daten e ankandit, daten e emetimit si dhe memo informuese	B. Memeti O.Allmuca	Po	B.M/ O.A	Verifikohen detajet e titujve qeveritare shuma-data	po	Kalendari i miratuar i emetimeve te titujve qeveritare per secilin tremujor , Udhezimet per emetimin e Bonove dhe obligacioneve qeveritare	Njoftimi perfshin shkresen per BSH, info te detajuar per instrumentet
		Njoftimi pas aprovimit te Drejtorit te Pergjithshem kalon per miratim tek Sekretari i Pergjithshem	B. Memeti/ O.A	Po	B.M/ O.A	Ndiqet njoftimi qe ti kaloje ne kohe te gjitha fazat	po		
		Pas aprovimit te Sekretarit te Pergjithshem cohet njoftimi elektronikisht ne BSH	B. Memeti O.A	Po	B.M/ O.A	Verifikohet se informacioni ka arritur	po		Jo me vone se 2 dite pune para zhvillimit te ankandit
		Cohet njoftimi ne BSH	B. Memeti O.A	Po	B.M/ O.A	Verifikohet se informacioni ka arritur	po		Jo me vone se 2 dite pune para zhvillimit te ankandit
		Publikohet njoftimi ne ëeb-in e MF	B. Memeti O.A	Po	B.M/ O.A	Verifikimi se informacioni u publikua sakte	po	Marrëveshja "Për organizimin e ankandeve të titujve të shtetit shqiptar, shlyerjen e veprimeve dhe mbajtjen e regjistrit të këtyre titujve"	Publikimi kryhet ne daten e nenshkrimit nga zyrtari me i larte i autorizuar
	Zhvillimi i ankandeve ne Banken e Shqiperise ne rolin e agentit Fiskal te Qeverise per zhvillimin e ankandeve etj	Anëtar i komisionit për ankandet e titujve qeveritarë që zhvillohen në Bankën e Shqiperisë.	B. Memeti O.A	Po	B.M O.A	Paraqitja ne BSH e personit te autorizuar si perfaqesues i MFE ne ankand.	Komisioni i ankandit perbehet nga 1 perfaqesues i MFE dhe 2 nga BSH	Ligji nr.9665/2008; Marrëveshja "Për organizimin e ankandeve të titujve të shtetit shqiptar,	Ankandi fillon ne oren 9.00 te dites se percaktuar ne kalendar
		Marrja e kerkeseve per pjesemarrje ne ankand dhe regjistrimi i tyre (hard copy)	B. Memeti O.A	Po	B.M O.A		Rregjis. kerkesat ne sistemin AFISAR	Marrëveshja "Për organizimin e ankandeve të titujve të shtetit shqiptar,	Procesi kryhet pas ores 9 te dates se zhvillimit te ankandit
		Mbyllja e ankandit brenda 2-oreve pas informacionit paraprak te rezultateve	B. Memeti O.A	Po	B.M/ O.A	Gjenerimi i raporteve paraprake te rezultateve nga sistemi AFISAR	Nenshkrimi i rezultateve paraprake	Marrëveshja "Për organizimin e ankandeve të titujve të shtetit shqiptar,	
	Vendimarrja mbi rezultatet e ankandeve	Komunikimi tek eproret i rezultateve paraprake te ankandeve	B.M	Jo		Raporti paraprak i rezultateve i gjenruar nga AFISAR, info lidhur me ecurine e ankandeve, gjendje likuiditeti dhe realizimi	Shqyrtohet rezultati nga eproret per te marre vendim per cutt-off ne lidhje me ankandet	Marrëveshja "Për organizimin e ankandeve të titujve të shtetit shqiptar,	
		Marrja e vendimit lidhur me rezultatet e ankandeve	Drejtori i Pergjithshem/	Jo	B.M O.A	Shkresa zyrtare e rezultateve te ankandeve	double check me BSH ekzekutimi rezultateve ne sistemin AFISAR	Marrëveshja "Për organizimin e ankandeve të titujve të shtetit shqiptar,	Vendimarrja duhet te realizohet jo me vone se 1-2 ore nga mbyllja e ankandit

	Rezultatet e ankandeve	Komunikimi i rezultateve perfundimtare BSH-se format elektronik	B. Memeti O.A	Po	B. M. O.A	Verifikohet qe komunikimi u realizua	double check dhe me BSH ekzekutimi irezultateve ne sistemin AFISAR	Marrëveshja "Për organizimin e ankandeve të titujve të shtetit shqiptar,	Vendimarrja duhet te realizohet jo me vone se 1-2 ore nga mbyllja e ankandit
		Pas përfundimit të çdo ankandi i dërgohen te perdituesuar rezultatet e ankandit sektorit i te menaxhimit te Cash-it dhe likuiditetit ne Drejtorisë Operacionale te Thesarit per te perdituesuar Efektin ne TSA nga huamarrje e brendshme	Pergjegjesi i Sektorit te Huamarrjes Tregu i Brendshem (pozicion vakant)/ kete pune e ben specialisti me i vjeter ne sektor Belina Memeti	Jo	B.M	Perditesim i informacionit pas cdo ankandi ne lidhje me efektin ne TSA	Po	Pas rezultateve te ankandeve i cohet informacioni i nevojshem drejtorise se thesarit	Njoftimi kryhet per efekt komunikimi dhe rakordimi
		Cohet ne format elektronik sipas kerkeses informacion mbi rezultatit e ankandeve	B.M O.A	Po	B.M O.A	Verifikohet se publikimi eshte realizuar	Po		Informacioni duhet te publikohet ne kohe reale
		Dergimi i rezultateve perfundimtare BSH-se format hard copy	B.M O.A	Po	B.M O.A	Verifikohet se informacioni ka arritur	po	Marrëveshja "Për organizimin e ankandeve të titujve të shtetit shqiptar,	Brenda dites se zhvillimit te ankandit
		Behet publikimi ne kohe reale pas miratimit te rezultateve te ankandeve ne ëeb-in zyrtar te MFE	B.M O.A	Po	B.M O.A	Verifikohet se publikimi eshte realizuar	po	-II-	Brenda dites se zhvillimit te ankandit
		Arkivimi i seteve praktikave të ankandeve si dhe regjistrimi dhe ruajtja e të dhënave	B.M O.A	Po	B.M O.A	Perditesim i data bazes pas cdo ankandi	po	Marrëveshja	Arkiva dorëzohet në protokoll në fund të vitit
Monitorimi i tregut, ecuria e tij ne lidhje me planifikimin per periudhat e ardhshme	Analiza e ecurise se huamarrjes me instrumente qeveritare	Perpunim dhe pergatitje e te dhenave Mbledhja e informacionit	B.M O.A	Po	B.M/ O.A	Njehsimi i te dhenave	po		Te dhenat ne format excel, ëord, pdf, poëer point,
		Hartimi i analizave ne lidhje me ecurine e huamarrjes me instrumente qeveritare ose te tjera sipas kerkeses	B.M	Jo		Verifikimi dhe vleresimi i te dhenave te unifikuara dhe perpunuara	po	Dokumentacioni i pergatitur ne fazen e unifikimit dhe perpunimit ne format prezantimi ne varesi te kerkeses nga titullari	Paraqitja në mënyrë të përmbledhur dhe analitike ecurinë e ankandeve të bonove,
Zhvillimi i tregut te titujve qeveritare	Huamarrja nepermjet instrumenteve reference zhvilluesit e tregut (market maker)	Testimi i projektit pilot ne lidhje me instrumentin e pare reference obligacioni 5- vjecar	B.M O.A			Po	Po	Marrëveshja ndërmjet Bankës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Financave, datë 20.01.2015,	
		Komunikimi me tregun	Pergjegjesi i Sektorit te Huamarrjes Tregu i Brendshem	Po	B. M.	Po	Po	• Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, i ndryshuar me ligjin 181/2014, datë 24.12.2014;	

		Lancimi i instrumenteve reference	Përgjegjësi i Sektorit të Huamarrjes Tregu i Brendshëm	Po	O. A.	Po	Po	• Udhëzimi Nr.21, Datë 22.06.2018, “Për disa shtesa në Udhëzimin Nr.31, Datë 26.12.2013,	
		Dërgim i kopjeve të marrëveshjeve të firmosura nga ministri në lidhje me zhvilluesit e tregut dhe ofrimit të huadhenies me 5 bankat market maker sektorit të regjistrimit të borxhit	Përgjegjësi i Sektorit të Huamarrjes Tregu i Brendshëm (pozicion vakant)	Po	B.M			Marrëveshja ndërmjet Bankës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Financave, datë 20.01.2015, “Për organizimin e ankandëve të titujve të shtetit shqiptar,	
		Komiteti i Zhvilluesve të tregut i cili kryesohet nga MFE	Drejtori i Huamarrjes /Përgjegjësi i Sektorit të Huamarrjes në tregun e brendshëm			Po	Po	• Udhëzimi Nr.21, Datë 22.06.2018, “Për emetimin nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë, të Obligacioneve në formë regjistrimi”	
		Publikimi ditor i fiksit për obligacionet reference	B.M	Po	O. A.	Po	po	Marrëveshja ndërmjet Bankës së Shqipërisë dhe MFE	
Drejtorja e Huamarrjes / Sektori i Huamarrjes në Tregun Ndërkombëtar									

Per sektorin e Huamarrjes ne Tregjet Nderkombetare nuk ka ende manual te perfunduar pasi eshte sektor i ri i cili ka qene gjate vitit 2019 i paplotesuar me staf.

Procesi	Procedura	Detyrat	Personi i ngarkuar	Delegim detyre	Zëvendësimi (emri)	Kontrolli i bërë (Po apo jo)	Regjistrimi i kontrollit (A ka një format të plotësuar)
Drejtorja e Strategjisë dhe monitorimit të borxhit Sektor i Strategjisë dhe Riskut							
MENAXHIMI I BORXHIT PUBLIK	Hartimi dhe përditësimi i Strategjisë Afatmesme të Menaxhimit të Borxhit (SAMB)	Analizimi i portofolit të borxhit ekzistues duke përdorur si referencë objektivat strategjike afatmesëm	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo			
		Sigurimi i të dhënave të borxhit nga sektori përgjegjës për të dhënat e borxhit (back office) dhe përpunimi i tyre për t'u bërë të përshtatshme për analizim në modelin analitik	Specialisti 1	Jo		Raportimi i të dhënave tek P. i Sektorit	Kontrolli për saktësinë e të dhënave të përpunuara
		Përcaktimi i treguesve makroekonomikë dhe atyre të tregjeve financiare për periudhën afatmesme, në bashkëpunim me njësinë përgjegjëse për planifikimin e politikave makroekonomike, njësinë përgjegjëse për huamarrjen (front office) dhe Bankën e Shqipërisë	Specialisti1/Përgjegjësi i Sektorit/ Grupi i punës për hartimin e SAMB	Jo		Raportimi i hedhjes së të dhënave tek P. i Sektorit	Kontrolli për saktësinë e hedhjes së të dhënave në modelin analitik
		Përditësimi i të dhënave në modelin analitik	Specialisti 1	Jo		Jo	
		Kompozimi i strategjive alternative të financimit për periudhën afatmesme dhe përditësimi i tyre në modelin analitik	Specialisti 1/ Përgjegjësi Sektorit/Grupi i punës për hartimin e SAMB	Jo		Jo	

		Analizimi sasior dhe cilësor, si dhe krahasimi i strategjive alternative, duke përdorur rezultatet sasore (treguesit e kostos dhe risqeve) të gjeneruara nga modeli analitik, si edhe kufizimet e ndryshme që mund të ndikojnë në zbatimin e strategjive	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo		Jo	
		Prezantimi i rezultateve të analizave tek eprorët dhe propozimi i një strategjie bazë, e cila përmbush sa më shumë objektivat strategjike afatëmesëm në përputhje me kufizimet e ndryshme	Përgjegjësi i Sektorit	Jo		Raportimi i rezultateve të analizës tek eprori me Memo ose prezantim në Poëer Point	Marrja e konfirmimit nga eprorët në lidhje me propozimet
		Hartimi i draft-dokumentit të SAMB dhe konsultimi me strukturat e tjera të drejtorisë, strukturat e MFE, si edhe strukturat e Bankës së Shqipërisë të angazhuara në procesin e hartimit të SAMB	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo		Dërgimi i draft-dokumentit për konsultim në formë elektronike	Marrja e komenteve për draft-dokumentin
		Reflektimi i komenteve në draftin përfundimtar	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo		Dërgimi në formë elektronike i draftit përf.	Marrja e konfirmimit nga eprorët
		Prezantimi i dokumentit tek titullari institucionit (Ministri)	Drejtori i Përgjithshëm	Delegim në mungesë	Drejtori i Drejtorisë/Përgjegjësi i Sektorit	Dërgimi i një kopje të draftit përfundimtar tek titullari institucionit	Marrja e konfirmimit nga titullari i institucionit
		Reflektimi i komenteve të titullarit të institucionit në dokumentin përfundimtar	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo		Dërgimi i draftit përfundimtar tek titullari institucionit me Memo	Marrja e konfirmimit nga titullari i institucionit
		Ndjekja e procedurave ligjore për miratimin e projekt-aktit që do të miratojë SAMB	Specialisti 1	Delegim në mungesë	Specialisti 2/Përgjegjësi i Sektorit	Kontrollohet nëse është publikuar në fletoren zyrtare VKM për miratimin e SAMB	
		Dërgimi i projekt-aktit të miratuar pranë strukturës përgjegjëse për publikimin e materialeve në faqen elektronike të MFE	Specialisti 1	Delegim në mungesë	Specialisti 2/Përgjegjësi i Sektorit	Dërgohet për publikim në formë elektronike projekt-akti	Konfirmimi elektronik nga struktura përgjegjëse
	Menaxhimi i risqeve dhe kostove të portofolit të borxhit	Vlerësimi i risqeve të portofolit të borxhit (risku i rifinancimit, risku i normave të interesit, risku i kursit të këmbimit, etj.) nëpërmjet përlogaritjes së treguesve të riskut.	Specialisti1	Jo		Dërgimi elektronik i tabelës përmbledhëse të treguesve riskut tek Përgjegjësi i Sektorit	
		Monitorimi periodik i trendeve dhe analizimi i risqeve të portofolit të borxhit, duke përcaktuar shkaqet	Specialisti1	Jo		Jo	
		Raportimi dhe propozimi i masave për mbajtjen nën kontroll ose reduktimin e risqeve të borxhit në rast se është e nevojshme	Përgjegjësi i Sektorit	Jo		Jo	
	Përpilimi i analizave/raporteve periodike të borxhit në kuadër të raportimit në Komisionin për Ekonominë dhe Financat	Analiza periodike e portofolit të borxhit ekzistues, duke përfshirë ecurinë e treguesve të huamarrjes, kostos, risqeve, tregut të titujve, etj.	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo		Jo	
	Hartimi i raportit vjetor të borxhit në kuadër të Buxhetit Faktik	Analiza e realizimit të objektivave në raport me objektivat strategjike dhe nevojat e projektbuxhetit për vitin përkatës	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo		Jo	

		Analiza vjetore e portofolit të borxhit ekzistues, duke përfshirë ecurinë e treguesve të kostos, risqeve, të tregut të titujve, etj.	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo		Jo	
		Hartimi i draft-raportit të borxhit (duke përfshirë përmbledhjen e analizave të mësipërme), si pjesë integrale e Buxhetit Faktik	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo		Paraqet draft-raportin tek eprorët në formë elektronike	Konfirmimi për të proceduar me dorëzimin e materialit tek struktura përgjegjëse
		Reflektion komentet (nëse ka) dhe dorëzon materialin tek struktura përgjegjëse për hartimin e Buxhetit Faktik	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo		Dërgon raportin përfundimtar në formë shkresore dhe elektronike pranë strukturës përgjegjëse	
	Realizimi i projeksioneve të borxhit dhe kontributi në përgatitjen e Projektbuxhetit	Realizimi i projeksioneve për shërbimin e borxhit, bazuar mbi nevojat e buxhetore të vitit që po projektohet, të dhënat ekzistuese të borxhit, pritshmëritë e normave të interesit dhe objektivat strategjikë për menaxhimin e borxhit	Specialisti 1	Delegim në mungesë	Përgjegjësi i Sektorit	I raporton rezultatet eprorëve në formë elektronike	
		Komunikimi i projeksioneve të shërbimit të borxhit për vitin që po projektohet tek struktura përgjegjëse për hartimin e Projektbuxhetit	Drejtori i Përgjithshëm	Delegim në mungesë	Drejtori i Drejtorisë/Përgjegjësi i Sektorit	Komunikon elektronikisht projektionet	Konfirmimi për marrjen e të dhënave
		Përgatitja e draft-raportit lidhur me të dhënat e mësipërme dhe detaje të tjera që kanë të bëjnë me pritshmëritë dhe objektivat, si pjesë integrale e relacionit të Projektbuxhetit	Përgjegjësi i Sektorit	Delegim në mungesë	Specialisti 1	Paraqet draft-raportin tek eprorët në formë elektronike	Konfirmimi për të proceduar me dorëzimin e materialit tek struktura përgjegjëse për hartimin e Projektbuxhetit
		Reflektimi i komenteve dhe dorëzimi i materialit tek struktura përgjegjëse për hartimin e Projektbuxhetit	Përgjegjësi i Sektorit	Delegim në mungesë	Specialisti 1	Dërgon materialin në formë elektronike pranë strukturës përgjegjëse	
		Hartimi i Nenit përkatës për kufijtë e borxhit publik, si pjesë integrale e ligjit vjetor të buxhetit	Drejtori i Drejtorisë	Delegim në mungesë	Përgjegjësi i Sektorit	Dërgon përmbajtjen e Nenit elektronikisht pranë strukturës përgjegjëse	
	Vlerësimi dhe raportimi i hapësirave të financimit nëpërmjet burimeve të huaja	Përpunimi i të dhënave ekzistuese të borxhit të huaj për të gjeneruar projektionet e ripagesave dhe disburseve në periudhën afatshkurtër dhe afatmesme, në bashkëpunim me njësinë përgjegjëse për regjistrimin dhe shërbimin e borxhit (back office)	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo			
		Plotësimi i të dhënave të mësipërme me financimet e reja të projektuara (huatë e reja të nënshkruara ose huatë që parashikohet të financojnë projektet prioritare të qeverisë të planifikuara në PBA), në bashkëpunim me njësinë përgjegjëse për investimet me financim të huaj në Drejtorinë e Buxhetit	Specialisti 1/Përgjegjësi i Sektorit	Jo			
		Raportimi i rezultateve të gjeneruara tek eprorët dhe njësia përgjegjëse për hartimin e PBA në Drejtorinë e Buxhetit	Përgjegjësi i Sektorit	Delegim në mungesë	Specialisti 1	Raporton informacionin tek eprorët dhe njësia përgjegjëse për hartimin e PBA	

	Vlerësimi i kërkesave për huamarrje Vendore në përputhje me kufizimet ligjore	Administrimi i kërkesave për huamarrje nga njësitë e qeverisjes vendore	Specialisti 2	Delegim në mungesë	Specialisti 1	Kontrollohet nëse janë plotësuar kushtet për huamarrje bazuar në Ligjin dhe Udhëzimin përkatës	
		Shqyrton informacionin e vënë në dispozicion në përputhje me bazën ligjore në fuqi	Specialisti 2	Delegim në mungesë	Specialisti 1	Komunikon rezultatet tek eprorët dhe tek njësia përgjegjëse për hartimin e buxhetit	
		Komunikimi i miratimit ose refuzimit të kërkesës për huamarrje tek njësia e qeverisjes vendore në përputhje me afatet kohore të përcaktuara dhe procedurat e komunikimit ndërinstitucional.	Specialisti 2	Delegim në mungesë	Specialisti 1		
	Vlerësimi i risqeve dhe skemave të financimit të entiteve shtetërore që përfitojnë nga garancitë shtetërore të huasë dhe fondet e nënhuazuara	Administrimi i kërkesave të njësisë përgjegjëse për huamarrjen në Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj (front office) për të kryer vlerësimin e risqeve për entitetet përfituese nga skemat e financimit me garanci shtetërore dhe fondet e nënhuazuara	Specialisti 2	Delegim në mungesë	Specialisti 1		
		Bën kërkesën për informacionin e nevojshëm për të kryer vlerësimet e risqeve tek njësia përgjegjëse për vlerësimin e risqeve buxhetore, njësia përgjegjëse për regjistrimin dhe shërbimin e borxhit dhe/ose tek entiteti përfitues (në rast se është e nevojshme)	Specialisti 2	Delegim në mungesë	Specialisti 1	Dërgon kërkesën për informacion në njësitë përkatëse	
		Analizimi i risqeve potenciale të entiteteve që burojnë nga skemat përkatëse të financimit mbi bazën e informacionit të vënë në dispozicion	Specialisti 2	Delegim në mungesë	Specialisti 1		
		Komunikimi i rezultateve dhe propozimeve përkatëse tek eprorët	Përgjegjësi i Sektorit	Delegim në mungesë	Specialisti 2	Komunikon elektronikisht dhe/ose në formë shkresore rezultatet dhe propozimet tek eprorët	Miratimi i propozimeve dhe/ose komentet nga eprorët
		Komunikimi i propozimeve tek njësia përgjegjëse për huamarrjen	Përgjegjësi i Sektorit	Delegim në mungesë	Specialisti 2	-II-	

Procesi	Procedura	Detyrat	Personi i ngarkuar	Delegimi i detyrave	Zëvendësimi	Kontrolli i bërë (Po apo jo)	Regjistrimi i kontrollit (A ka një format të plotësuar)	Dokumentacioni
Drejtoria e Strategjisë dhe Monitorimit të Borxhit / Sektori i Regjistrimit dhe Shërbimit të Borxhit								
Përditësimi i bazës së të dhënave të borxhit shtetëror të brendshëm e të jashtëm, borxhit të garantuar dhe nënhuave	Regjistrimi i marrëveshjeve të reja të kredive të huaja dhe /ose garancive të huaja, si edhe i instrumentave të tjera	Kopjet e marrëveshjeve të reja të nënshkruara merren nga Sektori përgjegjës për përgatitjen e tyre	Merren në dorëzim nga I.Gj	Jo		Verifikohet saktësia e dokumentit të marrë në dorëzim	Jo	Manuali i Procedurave, marrëveshjet e kredive/instrumentave dhe nënhuave
		Pasi merr marrëveshjet nga Përgjegjësi i Sektorit, i lexon dhe i regjistron në programin DMFAS 6, printon	S.Sh	Jo	I.Gj	Verifikohet saktësia e regjistrimeve në sistem nga	Po	

		Loan/Tranche information sheet, informon Përgjegjësin e Sektorit. Specialisti regjistron në programin DMFAS numrin identifikues të kredisë.				Përgjegjësi i Sektorit		
		Krijon dosjen e kredisë/instrumentit						
Regjistrimi i marrëveshjeve të reja të nënshkrimeve	Kopjet e marrëveshjeve të reja të nënshkrimeve merren nga Sektori përgjegjës për përgatitjen e tyre	Merren në dorëzim nga I.Gj	Jo			Verifikohet saktësia e dokumentit të marrë në dorëzim	Jo	Manuali i Procedurave
	Pasi merr marrëveshjet nga Përgjegjësi i Sektorit, i lexon dhe i regjistron në programin DMFAS 6 dhe në bazën e të dhënave të nënshkrimeve në excel; Printon Loan/Tranche information sheet, informon Përgjegjësin e Sektorit. Specialisti regjistron në programin DMFAS te dhenat. Krijon dosjen e nënshkrimeve	S.Sh / G.K	Jo	S.Sh / G.K	Verifikohet saktësia e regjistrimeve nga Përgjegjësi i Sektorit	Po		
Regjistrimi i instrumentave të reja të borxhit të brendshëm	Informacioni mbi rezultatet e ankandit merret nga sistemi AFISAR i Bankës së Shqipërisë, printohet, regjistrohet në sistemin DMFAS, sistemin SIFQ dhe data bazën në excel.	E.A	Jo	I.Gj	Verifikohet saktësia e regjistrimeve në sistem nga Përgjegjësi i Sektorit	Po	Manuali i Procedurave	
Regjistrimi i disburseve të kredive të huaja, nënshkrimeve dhe instrumentave	Njoftimet e disburseve merren nga kreditorët nëpërmjet postës, e-mailit	Merren në dorëzim nga I.Gj	Jo					
	Pasi merr njoftimet për disburse nga Përgjegjësi i Sektorit, i lexon dhe i regjistron në programin DMFAS 6, informon Përgjegjësin e Sektorit. Për çdo disbursement, regjistrohen te dhenat e kredise.	S.Sh	Jo	I.Gjika	Verifikohet saktësia e regjistrimeve në sistem nga Përgjegjësi i Sektorit	Jo	Manuali i Procedurave	
	Pasi konfirmohet saktësia e regjistrimit në sistem, njoftimi i disburseve vendoset në dosjen e kredise							
	Të dhënat për disbursementet rakordohen me njësitë e zbatimit të projekteve dhe Drejtorinë e Thesarit. Për çdo muaj, nënshkruhet akti i rakordimit me Drejtorinë e Thesarit.							
Regjistrimi i pagesave të borxhit të jashtëm dhe nënshkrimeve në DMFAS dhe në databazën e nënshkrimeve	Pas kryerjes së pagesave, merr kopje të urdhër pagesave të borxhit të jashtëm dhe nënshkrimeve dhe bën regjistrimin në DMFAS. Për çdo pagesë, regjistron: datën e kryerjes së pagesës, mënyrën e pagesës, shumën e pagesës, monedhën. Për çdo muaj, nxjerr raportin e pagesave të kryera dhe e rakordon me të dhënat e sistemit SIFQ. Njofton	S.Sh / G.K	Jo	S.Sh / G.K	Verifikohet saktësia e regjistrimeve në sistem nga Përgjegjësi i Sektorit	Jo	Manuali i Procedurave	

		përgjegjësin. Kopje e pagesës depozitohet në dosjen e kredisë. Për pagesat e pakryera në DMFAS vihet statusi arrears.						
Kryerja e pagesave të borxhit të jashtëm dhe arkëtimi i detyrimeve të nënhuamarrësve	Përgatitja e urdhërpagesave të borxhit të jashtëm. Kërkesat për pagesë merren nga kreditorët me postë/elektronikisht ose në faqen e tyre të internetit. Për kreditë me normë fikse të interesit, në rast se kreditorët nuk dërgojnë njoftim, si bazë shërben sistemi DMFAS dhe llogaritjet e bëra nga vetë sektori.	Çdo muaj nxirret nga sistemi DMFAS raporti për pagesat e muajit pasardhës, për çdo datë pagese dhe çdo kredi. Krahason të dhënat e DMFAS me ato të kreditorëve për shumën, datën, stokun, etj. Në rast se ka mospërputhje të të dhënave, rakordon me kreditorët. Përgatit urdhërpagesat, i nënshkruan dhe ja dërgon Drejtorit të Përgjithshëm për miratim dhe pas kësaj, urdhërpagesa firmoset nga Sekretari i Përgjithshëm dhe i dërgohet Bankës së Shqipërisë (nëpërmjet zyrës së protokollit) për ekzekutim. Urdhërpagesa përmban numrin dhe emrin e kredisë për të cilën kryhet pagesa, datën e pagesës, shumën, ndarjen në principal/interes/komisione, kreditorin, llogarinë ku duhet kryer pagesa dhe referencat e tjera sipas kërkesës së kreditorëve. Për borxhin e jashtëm të garantuar, pasi merret konfirmimi nga huamarrësit për pamundësinë e tyre për shlyerjen e borxhit, mbështetur në marrëveshjen e garancisë, kryhet pagesa e borxhit. Procedura që ndiqet është e njëjtë si për borxhin shtetëror.	I.Gjika	Po	S.Sh	Urdhërpagesa verifikohet dhe miratohet nga Drejtori	Siglohet urdhërpagesa	Manuali i Procedurave, marrëveshjet e kredive/instrumentave dhe nenhuave
	Përgatitja e kërkesave për pagesë të nënhuamarrësve për kreditë e nënhuazuara	Mbështetur në kalendarin e shlyerjeve të nënhuave dhe marrëveshjeve përkatëse, përgatiten shkresat për çdo subjekt, ku përcaktohet data e pagesës, shuma e detyrimit (i specifikuar principal/interes), monedha, llogaria ku duhet të derdhet detyrimi.	G.K	Jo	S.Sh	Kërkesa për pagesë verifikohet dhe miratohet nga Përgjegjësi i Sektorit	Siglohet kërkesa për pagesë	Manuali i procedurave, marrëveshjet e kredive dhe nenhuave
Regjistrimi i pagesave të borxhit të jashtëm dhe nenhuave në sistemin SIFQ		Regjistrohen në SIFQ pagesat e kryera nga nënhuamarrësit, sipas të dhënave të marra nga sektori i TSA , dhe rakordohen me DPTH	E.A G.K	Po	E.A G.K	Rakordimi mujor me Drejtorinë e Thesarit dhe regjistrimet në DMFAS	Nënshkruhet rakordimi	Manuali i procedurave
		Regjistrohen në excel të gjitha pagesat sipas datave të pagesave, kreditorëve, shumave të principalit, interesit dhe komisioneve dhe sipas monedhës së pagesës Regjistrohet fatura e pagesës në sistemin SIFQ.	E.A	Po	S.Sh	Fatura kontrollon dhe miratohet nga Përgjegjësi i sektorit në sistemin SIFQ	Sistemi SIFQ	Manuali i procedurave

		Përgjegjësi i sektorit pasi kontrollon shumën dhe datën e pagesës dhe llogaritë ekonomike të shpenzimeve (principal, interes) në sistemin SIFQ, bën miratimin e faturës	I.Gj			Verifikohen shumt, datat e pagesave dhe llogaritë ekonomike nga Përgjegjësi i Sektorit	Sistemi SIFQ	Manuali i procedurave
		Kryhet pagesa dhe rakordimi i pagesës në sistemin SIFQ	E.A	Po	S.Sh	Kontrollohet saktësia	Sistemi SIFQ	Manuali i procedurave
	Rakordimi dhe nxjerrja e raporteve	Rakordimi mujor i të dhënave të sistemit në formatin excel, sistemi SIFQ, dhe me Drejtorinë e Thesarit	E.A	Po	S.Sh	Përgjegjësi i Sektorit verifikon saktësinë	Jo	Manuali i procedurave
		Pas hedhjes së të dhënave të borxhit të jashtëm në sistemin SIFQ, bëhet nxjerrja e raporteve të treguesve fiskalë të borxhit të jashtëm, principal dhe interesa, brenda datës 5 të çdo muaji, dhe brenda datës 15 në fund të vitit						
Kryerja e pagesave të borxhit të brendshëm	Rregjistrimi i emetimeve dhe maturimeve për çdo instrument të letrave me vlerë të Qeverisë	Përpunohen të dhënat që vijnë nga Sistemi AFISAR, Banka e Shqipërisë, në lidhje me emetimet dhe maturimet në vlerë nominale dhe çmim blerje	E.A	Jo	E.A G. K.	Përgjegjësi i Sektorit verifikon saktësinë e regjistrimit		Manuali i procedurave
		Bëhet kontrolli i postës së bankës në sistemin SIFQ	E.A					Manuali i procedurave
		Bëhet regjistrimi i emetimeve dhe maturimeve për çdo instrument në sistemin SIFQ	E.A					
		Në përfundim të hedhjes së të dhënave në sistemin SIFQ, bëhet rakordimi me të dhënat e borxhit (excel dhe DMFAS) dhe evidencën ditore të BOA	E.A					
	Kryerja e pagesave të kuponave të obligacioneve	Pas përfundimit të çdo ankandit për llogariten pagesat e borxhit të brendshëm për çdo instrument (maturime dhe interesa) dhe për çdo datë pagese	E.A		S.Sh	Verifikohen pagesat e llogaritura për borxhin e brendshëm nga Përgjegjësi i Sektorit		Manuali i procedurave
		Mbi bazën e të dhënave të borxhit, rakordohet me Bankën e Shqipërisë për pagesat mujore të obligacioneve, shumt dhe llojin e instrumentit	E.A		S.Sh	Verifikohen rakordimet edhe nga Përgjegjësi i Sektorit		Manuali i procedurave
		Përgatitet njoftimi me shkrim për pagesë për Bankën e Shqipërisë. Njoftimi përmban shumt e pagesës për çdo datë dhe për çdo instrument. Konfirmohet shkresa nga Përgjegjësi i Sektorit, miratohet nga Drejtori i Drejtorisë	E.A		S.Sh	Njoftimi verifikohet dhe konfirmohet nga Përgjegjësi i Sektorit	Siglohet shkresa e njoftimit	Manuali i procedurave
		Bëhet regjistrimi në sistem të faturave të kuponave të obligacioneve për çdo datë dhe instrument	E.A	Po	S.Sh	Kontrollohet regjistrimi në sistem nga		

						Përgjegjësi i Sektorit		
		Përgjegjësi i sektorit pasi kontrollon shumën dhe datën e pagesës bën miratimin e faturës në sistem	I.Gjika		Drejtori i Drejtorisë	Verifikim përfundimtar		
		Bëhet kryerja e pagesës dhe rakordimi i saj në SIFQ	E.A	Po	S.Sh I.Gj.	Kontrollohen shumt	Sistemi SIFQ	
	Rakordimi i të dhënave nga sistemi SIFQ me të dhënat e borxhit si edhe me Drejtorinë e Thesarit dhe Bankën e Shqipërisë dhe nxjerja e raporteve Fiskale	Në përfundim të regjistrimit të të dhënave në sistemin SIFQ, bëhet rakordimi me të dhënat e borxhit dhe me Drejtorinë e Thesarit për treguesit fiskalë. Gjithashtu bëhet nxjerja e raporteve të treguesve fiskalë të borxhit të brëndshëm, brenda datës 5 të çdo muaji, dhe brenda datës 15 në fund të vitit	E.A	Po	I.Gj.	Po, verifikohen raportet		
Përpunimi i raporteve me të dhënat e integruara të borxhit të brëndshëm dhe të jashtëm, buletinet statistikore të borxhit publik, publikimi i tyre në ëeb-in e MoF	Përpunimi i Buletinit statistikor të borxhit të brëndshëm dhe të jashtëm dhe publikimi në faqen zyrtare të MFE i Buletinit të borxhit publik	Përgatitja për publikim e treguesve të borxhit sipas Udhëzimit Nr 22, Datë 05.10.2011 të Ministrit të Financave. Pas rakordimit dhe validimit të të dhënave fillon puna për përgatitjen e raporteve.	E.A / S.Sh / I.Gj.		E.A / S.Sh / I.Gj	Verifikohet përgatitja e treguesve në përputhje me Udhëzimin	Po, verifikohet publikimi në faqen zyrtare të ministrisë	Udhëzimi Nr 22, Datë 05.10.2011 i Ministrit të Financave
		Të dhënat mbi borxhin e qeverisjes së përgjithshme publikohen çdo tre muaj në faqen zyrtare të internetit të Ministrisë së Financave. Për tremujorin e parë deri në të tretin, publikimi bëhet jo më vonë se fundi i muajit pasardhës. Për tremujorin e katërt publikimi bëhet sipas urdhërit të Ministrit për mbylljen e vitit raportues	E.A / S.Sh / I.Gj		E.A / S.Sh / I.Gj	Verifikohet kryerja e publikimit sipas afateve		
	Përgatitja e raporteve dhe informacioneve të ndryshme mbi borxhin	Përpunohen dhe Raportohen të dhënat e Borxhit Publik sipas formateve të kërkuara nga FMN, Banka Botërore, Banka Qëndrore Europiane, EUROSTAT, Agjensive të Credit rating, etj	E.A / S.Sh / I.Gj		E.A / S.Sh / I.Gj	Verifikohet saktësia e raportimeve nga Përgjegjësi i Sektorit		-
		Përgatiten informacione të ndryshme sipas kërkesave për Sektorin e Strategjisë dhe riskut, Bankën e Shqipërisë, Drejtorinë e Makroekonomisë,						
Përpilimi dhe publikimi periodik i Rregjistrimit të Borxhit të Qeverisë Qendrore, Garancive shtetërore dhe borxhit të Qeverisë Vendore, në përputhje me Udhëzimin Nr.36, datë 10.08.2009 të Ministrit të Financave	Rregjistri i Borxhit të Brëndshëm dhe të Jashtëm të Qeverisë Qendrore	Përditësimi i Rregjistrimit të borxhit të brëndshëm. Të dhënat merren nga baza e të dhënave të borxhit të brëndshëm	E.A	Po		Verifikohet saktësia e raportimeve nga Përgjegjësi i Sektorit dhe respektimi i afateve të publikimit	Po, verifikohet publikimi në faqen zyrtare të ministrisë	Udhëzimi Nr 36, Datë 10.08.2009 i Ministrit të Financave
		Përditësimi i Rregjistrimit të borxhit të jashtëm. Të dhënat merren nga DMFAS	S.Sh	Po				

	Regjistri i garancive shtetërore	Përpilimi i Regjistrit të garancive shtetërore	E.A / S.Sh	Jo	Jo			
	Regjistri i borxhit të Qeverisë Vendore	Si burim i të dhënave shërben sistemi SIFQ dhe të dhënat e raportuara nga pushteti vendor	E.A					
	Publikimi në faqen zyrtare të MFE për çdo 3/muaj	Të dhënat për Regjistrin e Borxhit publik miratohen nga përgjegjësi i sektorit, drejtori i drejtorisë dhe Drejtori I Përgjithshëm i DPBPBNH dhe i dërgohen për publikim Drejtorisë së Teknologjisë dhe Informacionit	E.A / S.Sh	Po	G.K			
Planifikimi i shërbimit të borxhit të brendshëm dhe të jashtëm	Informacion mbi pagesat e planifikuara të borxhit të brendshëm	Përpunohen të dhënat e ankandeve mbi maturimin e letrave me vlerë të qeverisë në vlerë nominale dhe në çmim blerje sipas instrumentave Bëhet përlllogaritja e detyrimeve për pagesat (maturime dhe interesa) të letrave me vlerë sipas instrumentave që janë në stokun e borxhit Bëhet rakordimi i bazës së të dhënave me sistemin AFISAR dhe DMFAS Njoftohet Drejtoria e Thesarit mbi baza 3/mujore për pagesat (maturime dhe interesa) për çdo datë dhe për çdo instrument Informohet Sektori i Strategjisë dhe Monitorimit të Borxhit mbi shërbimin e borxhit të brendshëm, bazuar në stokun ekzistues. Ky informacion jepet për hartimin e projektbuxhetit ose rishikimeve të buxhetit, si edhe sipas kërkesave	E.A	Po	I.Gj	Në çdo fazë të procedurës Përgjegjësi i Sektorit verifikon dhe miraton	Raportet periodike	Manuali i procedurave
	Planifikimi i shërbimit të borxhit të jashtëm për projektbuxhetin	Nëpërmjet sistemit DMFAS planifikohen pagesat për principalin, interesat dhe komisionet për borxhin e jashtëm shtetëror dhe të garantuar për hartimin e projektbuxhetit të vitit të ardhshëm si edhe rishikimin e buxhetit ekzistues Pas miratimit të buxhetit nga Kuvendi, bëhet detajimi i pagesave të borxhit të jashtëm në muaj si edhe sipas llogarive ekonomike dhe i dërgohet Drejtorisë së Buxhetit dhe asaj të Thesarit Njoftohet Drejtoria e Thesarit mbi pagesat e borxhit të jashtëm në valutë për çdo datë pagesë Dërgohet informacion Bankës së Shqipërisë mbi pagesat në valutë për vitin e ardhshëm, për çdo muaj sipas monedhave të borxhit	I.Gj	Delegim në Mungesë	S.Sh	Në çdo fazë të procedurës Përgjegjësi i Sektorit verifikon dhe miraton	Jo	Manuali i procedurave

VI. DOKUMENTACIONI SHOQËRUES

Pjesë përbërëse e Raportit Përfundimtar të Auditimit është dhe dokumentacioni i mbajtur dhe dorëzuar në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë si më poshtë:

a.Akt konstatime:

1. Akt Konstatimi nr. 1, datë 30.06.2020 *“Mbi vlerësimin e funksionimit të sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit”*
2. Akt Konstatimi nr. 2, datë 30.06.2020 *“Për planifikimin dhe realizimin e treguesve të borxhit publik, paraqitjen e treguesve të borxhit në tabelën fiskale dhe Raportin e Zbatimit të Buxhetit për vitin 2019”*

b.Akt verifikime

Akt verifikim nr. 1, datë 30.06.2020 *“ Për verifikimin e zbatimit të rekomandimeve ”*

Për sa më sipër paraqitet ky Raport Përfundimtar Auditimi.

Grupi i Auditimit

M. K., përgjegjës i grupit të auditimit

E.H., auditues

R. G., auditues

Drejtore i Departamentit

M. N.